ROMANE DE 15 LEI

Paul H. Jorg

ZIMBRII DE ARGINT

15 LEI

PAULTH — JORM.

Oprescal
23. X. 1967

ZIMBRII DE ARGINT

— ROMAN —

Bibliotecaua personală
FAM. COANȘA
Nr. 1189
Vol.

Imprimeriile „CURENTUL" S. A. R. Bucureș
— Strada Belvedere, 6 —

Pentru cititorii romanelor noastre

In dorința de a da cititorilor noștri romane mult superioare și mai îngrijite decât cele publicate până în prezent, „Colecția romanelor de 15 lei", și-a propus ca începând cu acest număr, să facă sacrificiul de a publica cele mai bune opere de aventuri, romantism și mister, datorite scriitorilor străini și indigeni.

Prezentul roman, „ZIMBRII DE ARGINT", întrunește în sine marile calități enumerate mai sus, ținând în același timp, atenția cititorilor încordată dela prima până la ultima pagină.

Cu toate cheltuelile inerente ce se leagă de noua formă pe care o ia colecția noastră, în dorința ca ea să fie la îndemâna tuturor, prețul fiecărui volum va rămâne tot de 15 lei.

Urmăriți, deci, plini de încredere colecția romanelor noastre și veți avea satisfacția să citiți o serie de opere captivante, îngrijite și cu subiecte dintre cele mai originale.

ZIMBRII DE ARGINT

— ROMAN —

PROLOG

Pe străzile întunecate și fierbinți nu se simțea nici cea mai mică adiere. Natura, extrem de calmă, părea că s'a crispat într'o nemișcare plină de amenințări, lăsând metropola să se înăbușe în respirația sa greoae.

Trecătorii asudați, abea înaintau, sleiți de dogoarea ce radia din asfaltul înfierbântat unde se păstra căldura acumulată în timpul zilei.

Fulgerul ce s'a ivit neașteptat, ca un jhici uriaș de lumină, a făcut să apară pentru o clipă cerul cenușiu și plin de frământarea tăcută a elementelor; apoi, odată cu tunetul prelung purtat de ecou, au început să cadă primele picături mari de ploae ce prevesteau furtuna.

Omul scund ce mergea încet pe mar-

ginea străzii, a simțit mirosul de pământ ars stârnit de ploae și aruncând o privire necăjită în sus, a grăbit pașii.

Semnalul focului era dat acolo sus, căci fulgerile au început să se întretae tot mai viu, deschizând cu săgețile lor de foc zăgazurile de ape ale văzduhului. Ploaia repede l-a făcut pe trecătorul scund și grăbit să-și înăbușe o înjurătură, în timp ce își strângea nervos în jurul gâtului gulerul subțire al hainei.

Era nemulțumit că alesese pentru întâlnire o seară atât de lugubră și putea cu greu să-și stăpânească fiorii la gândul că va fi din nou în fața demonului care îi paraliza voința. Neliniștea sa ar fi fost însă și mai mare dacă ar fi putut vedea silueta neagră a omului ce mergea la o mică distanță în spatele său. Acesta era însă prudent și când urmăritul, sub prada neliniștei, a aruncat o privire înapoi, el s'a grăbit să se piardă pe nesimțite în tufișurile depe marginea șoselei.

Fulgerile ușurau mult urmărirea și peste puțin, bărbatul din spate a avut mulțumirea să vadă că primul a ajuns la țintă. Fără a se mai feri, căci ploaia cădea tot mai violent, nu a lăsat să treacă decât un mic răgaz și a împins

ușor în poarta scundă pe unde dispăruse cel pe care îl supraveghea.

„Afurisitul — nu s'a putut el stăpâni să exclame printre dinți, descoperind poarta încuiată — trebue acum să sar gardul.... Eh!... mă udă pe mine — s'a consolat el — dar tot am să știu ce caută aici la ora aceasta“....

Mulțumit de acest gând, a cercetat printre gratiile ude întunericul profund din interiorul curții și după lumina orbitoare a unui fulger, printre buzele sale groase și-a făcut loc un murmur încet de satisfacție. In clipa de lumină, putuse vedea spre fundul curții conturul clar al unui chioșc, prin crăpăturile căruia putea acum să observe că se strecoară o lumină gălbue.

După un salt de „specialist“, puțin de așteptat dela un om ca el mărunt și gras, se găsea în curte, și peste puțin privea curios cu ochiul lipit de o crăpătură în interiorul chioșcului. Jghiabul spart ce lăsa să-i cadă pe ceafă o șuviță de apă, cu toate că îi producea o senzație de nesuferit, nu era totuș în stare să-l îndepărteze dela post, căci omul, în felul său, era foarte perseverent.

Vedea destul de bine pe cei din interior, dar nu auzea decât frânturi din cele ce vorbeau. Trebuia să găsească o

soluție și plin de zel s'a deslipit de scânduri și a aruncat o privire spre exteriorul peretului lateral opus ușii :

Da!... acolo era o fereastră... Avea obloane, foarte adevărat! Dar deasupra ei se găseau un șir de jaluzele pentru aerisire... Dacă s'ar putea ridica până acolo, ar fi cât se poate de bine....

Câteva cuvinte răslețe ce le-a putut înțelege, i-au mărit graba și fără a mai ține seamă de riscuri, cu aceeași îndemânare puțin de așteptat dela el, s'a cățărat sus sprijinindu-se cu putere de marginea oblonului. Acesta, a scârțâit ușor, dar a rezistat greutății.

Când și-a îndreptat iarăș atenția spre interior, vorbea tocmai omul pe care îl urmărise el. Cele spuse, îl interesau atât de mult, încât nasul său lipit între două jaluzele, părea a face o singură bucată cu lemnul.

Același interes îl anima și pe ascultătorul din interior, dar prin firea sa, el nu permitea nici unei fibre de pe figură să-i trădeze simțămintele.

După un timp, când vorbitorul a sfârșit, cel care îi urmărise povestea de afară, abea își stăpânea îndemnul să nu strige de bucurie. Nu simțea deloc că este ud până la piele și se felicita în sine pentru gândul avut de a se arunca

în această aventură. Ce aflase, echivala cu o mină de aur fără sfârșit.

Pe când mângâia aceste gânduri plăcute, s'a produs acel accident stupid. O străfulgerare neașteptată a cuprins tot cerul, și odată cu bubuitul îngrozitor, vârful unui copac uriaș din apropiere, a fost smuls ca de mâna nevăzută a unui gigant și aruncat în flăcări la pământ.

Lucrurile s'ar fi sfârșit aici, dacă odată cu trăznetul bărbatul cu fața lipită de jaluzele nu ar fi tresărit instinctiv. Oblonul de care se ținea a pârîit puternic și smuls de greutatea lui, s'a desprins și a căzut spre uimirea celor din interiorul chioșcului.

— Ah!.... suntem spionați — a sunat aspru vocea omului ce ascultase povestirea, și ridicându-se brusc dela masa înegrită de vreme, s'a avântat grabnic spre gura căscată a ferestrei.

Ploaea cădea și mai violent; totuș, tânărul a putut vedea la lumina fulgerelor o siluetă ștearsă ce se pierdea în pânza de apă spre direcția porții. A întins mâna și a tras fără să șovăe; sgomotul împușcăturilor s'a pierdut cu totul în gemetele furtunii...

Tânărul mânuia revolverul cu o precisiune rară, astfel că nu a fost deloc mirat să-l vadă căzând pe cel ochit. A

trecut fereastra și a alergat spre locul observat vag, dar necunoscutul se ridicase și reușise să dispară. A ocolit terenul, și când peste câteva minute lumina lămpii sale electrice i-a descoperit o urmă de sânge proaspăt pe șipcile gardului, a înțeles că cercetările sale sunt zadarnice; victima sa scăpase.

A revenit necăjit, scuturându-și ploaia depe haine și a privit încruntat la cel rămas în adăpost.

— Te-ai lăsat urmărit ca un copil naiv! i-a imputat el aspru și apăsat, ștergându-și cu ciudă picăturile de apă ce i se scurgeau depe fruntea înaltă până sub bărbie.

— Eu? Urmărit? s'a mirat bărbatul scund — Nimeni nu putea bănui... Este imposibil... poate dumneata să-l fi adus aici! Am venit...

Tânărul a făcut un gest hotărît, tăindu-i vorba :

— Lasă astea acum! Să ne terminăm discuția noastră. — Cu o mișcare a capului și-a aruncat pe spate șuvițele lungi de păr întunecat. Așadar, ești sigur că nu ai mai vorbit nimănui despre povestea zimbrului ?

— Dar ți-am spus — a urmat grăbit răspunsul — suntem singurii cari cunoaștem taina; noi, și poate cel care ne-a

pândit — a continuat el cu îndoială — nimeni altul nu știe....

— Și înțelegi bine că nimeni nu trebue să mai știe! a încheiat rar omul cu păr întunecat, ridicând de jos revolverul ce-l lăsase să cadă când sărise pe fereastră.

Cu un fior ce nu și l-a putut stăpâni, celalt a dat afirmativ din cap.

Tânărul, a revenit la masa veche și a luat o scrisoare îngălbenită, pe care apa ce picura din tavanul scund începuse să o ude. Apoi, la lumina cu reflexe gălbui, a desfăcut pumnul stâng ce-l ținuse strâns, chiar afară când alergase prin ploae.

In scobitura mâinii, era un obiect strălucitor, pe care el l-a privit îngândurat: o miniatură ciudată ce avea să fie miezul uneia dintre cele mai uluitoare intrigi a vremurilor.

Era un mic *zimbru de argint*...

CAPITOLUL I

Noua secretară.

— Domnișoara Mariana Jianu!

Camerierul pronunță cuvintele monoton, plimbându-și privirea întrebătoare peste figurile atente ale celor câteva solicitante.

Un căpușor ce stătuse aplecat asupra unei cărți, își ridică vioi buclele negre rebele, căzute pe frunte, atintindu-și vioi ochii senini și plini de inteligență pe fața încrețită și blajină a bătrânului Jean.

— Eu sunt, — sună limpede răspunsul. — Pot intra?

Vocea avea un timbru melodios și grav.

— Da, poftiți, domnișoară: sunteți așteptată!

Celelalte solicitante tresăriră și priviri surprinse, ironice sau invidioase — mai mult invidioase — însoțiră pe tânăra fată ce se îndeparta cu mers suplu în urma servitorului.

Mariana nu simțea nici o emoție specială și automat gândul îi aluneca la anunț. Pasagiul în care se cerea ofertantelor să-și trimeată fotografia, îi apărea încă destul de curios și în timp ce trecea pragul somptuosului birou al directorului, se întrebă dacă nu ar fi mai bine să renunțe: dar ispita ofertei și situația critică în care se găsea, o facură să cedeze și pași hotărîtă înainte.

Valentin Wundt, strecură repede o fotografie sub niște hârtii și cu un gest amabil făcu semn „originalului" să se așeze în fotoliul din fața sa.

Semnă încă o hârtie, îl trimise pe Jean cu ea și se ridică în picioare.

Era un tânăr înnalt, bine legat, cu fața energică și cu păr negru bogat..

Înconjură biroul și veni lângă fată.

— Am primit scrisoarea și fotografia d-tale, domnișoară Mariana; așa parcă te chiamă! — făcu el clipind strengărește din ochi. Ești preferată tuturor celorlalte, chiar dacă... nu! — nu vorbi nimic!... chiar dacă ar lăsa de dorit serviciul pe care îl vei face, căci... ia spune! — cine nu preferă să aibă o secretară așa încântatoare ca dumneata?

— Este o neînțelegere, domnule Wundt! — zise tânăra calm, ridicându-se de pe scaun. — întâi, pe mine mă chiamă „Domnișoara Jianu" — accentuă ultimele cuvinte — iar cât despre serviciu, m'am prezentat numai fiindcă îndeplinesc condițiunile cerute de dvs., altfel nu aș fi venit!

Vorbise rece, tăios și fără să se aprindă.

Wundt o privea printre pleoape oarecum amuzat.

— Ești admirabilă, Mariana... asta d-ră Jianu — se corectă el pe un ton ironic — întruchipezi tocmai ce-mi trebue mie! — o flacără metalică i se aprinse în ochi. Te angajez și sper că vom fi cei mai

buni prieteni. Suntem de acord. Mariana?

Se aplecă prinzându-i mâna şi-i depuse o sărutare pătimaşe pe vârful degetelor.

Tânăra, puţin uluită de rapiditatea acestui atac neprevăzut, îşi lăsă o clipă mâna în acea a lui. Wundt însă interpretă această slăbiciune altfel şi cu o bucurie ascunsă îi înconjură mijlocul cu braţele-i puternice voind s'o sărute. Flacăra din ochi îi devenise mai intensă, nările-i vibrau iar gura i se întredeschisese într'un rânjet de triumf.

Fata însă se reculese repede şi smulgându-se brusc din îmbrăţişare, dovedi o energie de care nu ar fi părut capabilă la prima vedere.

— Imi pare rău că buna cuviinţă mă opreşte să vă răspund altfel! spuse ea indignată şi în zâmbetu-i scurt şi batjocoritor el citi tot dispreţul şi desgustul de care era cuprinsă. — Fără un cuvânt mai mult se îndreptă spre uşă, dar Wundt era mai repede decât ea. Din trei sărituri ajunse înaintea panoului şi fata avu în faţă o figură cu totul schimbată.

— Incă o clipă, dră, — făcu el autoritar, — pe cel de adineauri l-aţi pus la locul lui şi aşa cum trebuia. — Ochii

fi erau aspri și demni iar fața îi devenise energică și frumoasă. — Se spune despre mine că sunt un original și pe drept cuvânt. Acesta este unul din procedeele mele în alegerea personalului feminin. Nu voesc să am ființe ușuratece în instituția mea și cu atât mai puțin în preajma mea! Ați trecut cu succes prima probă: acum dacă cunoștințele d-stră corespund cerințelor, vă angajez imediat! — Era în tonul și în toată atitudinea lui ceva ce-ți inspira încredere și respect.

Fata îl privi surprinsă și șovăi. Era o deosebire uimitoare între tânărul înamorat de mai înainte și personagiul demn ce tocmai se așezase degajat pe scaunul din dosul biroului.

Gândul îi lucra repede. Nu prea era convinsă de „o simplă probă"; dar nici de contrariu! Cam ciudată originalitate dar posibilă și deci acceptabilă! Și explicația... totuși noul aspect al situației o atrăgea: Era pe urmă impasul în care se găsea și apoi... era curioasă! Se hotărî să accepte explicația drept bună și făcu o figură uimită.

— Voiți să spuneți că totul a fost...

— Inscenat, d-ră Jianu! teatru pur; inutil să mai repet! Vă rog, luați loc!

In ora ce urmă Wundt se dovedi un bun cunoscător de afaceri și un patron

dintre cei mai pretenţioşi. Cunoştinţele şi priceperea fetei îi satisfăceau însă toate exigenţele şi întreţinerea se sfârşi printr'o înţelegere perfectă.

— Aşa dar ne-am înţeles, d-ra Jianu, — încheie el — mâine vă luaţi postul în primire. Cu salariul cred că sunteţi mulţumită.

— O, da! Se înţelege! se grăbi ea să spună, zâmbind amabil. — La revedere, domnule Wundt.

Salută uşor şi se îndreptă spre uşă.

Tânărul rămase în picioare, rezemat de birou. Privea printre gene corpul înalt şi armonios al fetei şi ceva, ca un rânjet de superioritate şi perfidie, îi contractă faţa fină.

Astfel, Mariana Jianu a devenit secretara patronului Băncii Wundt Fiul & Co. şi acest lucru, atât de obişnuit în aparenţă, avea să ia pentru noua secretară forma unui eveniment epocal, ce urma să o arunce în desfăşurarea de vârtej a unei aventuri de necrezut, menită să-i schimbe fundamental cursul obişnuit al vieţei: tânăra fată, era însă departe de a bănui mersul orb al întâmplării, pe când părăsea liniştită biroul elegant al amabilului său patron...

CAPITOLUL II

Un vizitator ciudat.

Soarele puternic de primăvară vărsa valuri nesfârșite de raze aurii prin fereastra cea mare a cabinetului, inundându-l din belșug cu lumina lui orbitoare și plină de veselie.

Tânăra secretară avu un impuls copilăresc. Cu un gest repede aruncă tocul pe birou și ridicându-se brusc de pe scaun, fugi la fereastră, o deschise și sorbi cu nesațiu aerul proaspăt al dimineții.

Erau mai mult de cinci săptămâni de când Mariana își începuse activitatea ca secretară a lui Valentin Wundt. Acesta se vedea foarte rar și deaceea îi dăduse puteri depline. Apărea de obicei cam la trei-patru zile odată, ședea numai câteva ore, rezolva ce era absolut urgent și dispărea din nou. Astăzi tocmai îl aștepta spre a semna niște hârtii importante.

Mariana Jianu nu era din clasa acelor tinere cari sunt făcute spre a fi secretare sau funcționare. Viața ei fusese aceea a unei fete din înalta societate, sortită a fi soția unui mare bogătaș sau a unui important om politic. Copilaria și

primii ani ai tinereței și le petrecuse într'un auster pension parizian pe care nu-l părăsise decât odată spre a veni în țară la moartea prematură a mamei sale. Urmase apoi cea de-a doua nenorocire. Tatăl său — un bătrân și venerabil moșier — pierdu toată averea în urma unor speculații nenorocite și ea fu silita să se reîntoarcă în patrie tocmai când își începuse studiile universitare. Realitatea rece o lovi crud și suferi nespus până reuși să-și croiască un drum în viață. După toate, bătrânul neconsolat și abătut tot timpul, sfârși prin a se îmbolnăvi iar Mariana cu toată remarcabila sa tărie sufletească, era la capătul speranțelor când îi căzu sub ochi anunțul lui Wundt: tânărul ei patron nu era om rău, iar după incidentul dela început, se purtase mai mult decât cavalerește în puținele ore de lucru în comun. Activitatea ei nu era grea dar era migăloasă. Uneori lucra până noaptea târziu, dar nu îndrăsnea să plece mai devreme. Ședea departe și era nevoită să parcurgă drumul pe jos, astfel că era adesea acostată pe stradă...

Gândurile îi fură întrerupte. Biroul lui Wundt era la al 2-lea etaj, iar Mariana privea dela fereastră spectacolul plin de animație al străzii. La ora aceasta —

Ieabla nouă fără un sfert. — era o afluență destul de mare. Mașinile se încrucișau, iar pietonii umblau grăbiți amintindu-i Marianei un mușuroiu de furnici...

Privirea i se îndreptă asupra unei mașini ce se oprise la marginea trotoarului în fața băncii. Din ea coborî un bătrân cu mers țeapăn și cu alură severă, ducând în mână o mică valiză de piele. Părea un fost militar sau un valet pătruns de importanța misiunii sale; era înalt, purta redingotă și pălărie tare. Acesta trecu trotuarul lat și dispăru pe ușa principală a băncii. Mariana îl mai văzuse odată sau de două ori: „Un deponent" — își zise ea căscând ușor. Spectacolul monoton și lumina puternică o oboseau. Se lăsă să alunece în fotoliul inundat de raze din apropierea căminului și căzu în visare.

Era frumoasă într'adevăr Mariana, așa cum ședea întinsă cu ochii închiși și gura între-deschisă, lăsând să se vadă printre buzele-i rumene dinții mărunți și strălucitori. Părul său negru și inelat, contrasta puternic dar armonios cu chipul ei strălucitor de alb.

Trecură vreo zece minute de liniște adâncă și Mariana socoti că a leneviț destul. Intredeschise ochii și...

Sări în sus roşind uşor. In picioare în faţa ei, sta liniştit Valentin Wundt şi o privea zâmbind:

— N'am voit să vă deranjez, domnişoară, — începu el cu glas melodios, — ofereaţi un spectacol atât de plăcut! Păreaţi frumoasa din pădurea adormită!

Era primul compliment pe care i-l făcea şi nu era nimic jignitor în cuvintele lui. Mariana îl privi puţin cam încurcată. Era destul de atrăgător acest tânăr cu statura lui impozantă, cu părul negru, cu mers suplu şi cu corpul bine format de practica sporturilor. Numai cearcănele de sub ochi nu-i plăceau: „Probabil lucrează prea mult" — se gândi ea, şi-i zise tare:

— Scuzaţi-ma, d-le Wundt, am stat mult aseară şi am locuinţa departe, aşa că m'am culcat târziu. Eram cam obosită şi voiam să iau puţin aer. Acum ...

Wundt o privise cu acelaş zâmbet îngăduitor:

— Prea vă scuzaţi des, domnişoară, — o întrerupse el aprinzându-şi o ţigare, — dar à propos, de ce nu vă luaţi o locuinţă mai apropiată de bancă?

— Am căutat, dar n'am găsit nici-una care să-mi ... să-mi convină, — zise fata după o mică ezitare.

Wundt se rezemă de birou şi rămase

gânditor câteva clipe. Sorbi din țigare și ridică privirea:

— S'ar putea remedia și aceasta. — începu el. — ați putea locui aici, d-ră Jianu: am sus o mulțime de odăi pentru oaspeți ... sau mai bine zis, — continuă el râzând — neîntrebuințate de când a murit bietul tata! Aș putea să vă dau una din ele dacă va convine! — își aranja cu un gest obicinuit cravata și o privi întrebător.

Mariana, care între timp se așezase la biroul său, aranjat în dreapta lui Wundt și în fața ușii, se ridică surprinsă:

- Sunteți într'adevăr prea bun, d-le Wundt, dar nu vreau să abuzez de această bunătate; nu pot primi!

— Bah! -- făcu Walentin Wundt strâmbându-se disprețuitor. — lăsați astea, domnișoară ... dealtfel — zâmbi amuzat — nu aveți să fiți prima „care abuzează de bunătatea mea!" — repetă el pe un ton glumeț cuvintele fetei. — In casa aceasta mai locuesc trei funcționari dela birourile de jos și două dactilografe; este drept că veți fi singură în etajul superior, dar afară de mine care dorm atât de rar acasă — făcu un gest degajat cu mâna — se mai găsesc acolo servitorul meu și două cameriste tinere. Sper că vă veți înțelege cu — ei!

Mariana aprobă tăcută din cap și voi să-i mulțumească dar Wundt îi tăie vorba cu un gest energic și puse mâna pe un dosar voluminos. Era semn că voia să înceapă lucrul.

Rezolvase mai mult de jumătate din hârtii, când ușa capitonată a cabinetului se deschise și în cadrul ei apăru Jean. Avea o ținută cam stângace ceiace nu prea corespundea felului său de a fi. Înaintă cu pași ușori până la biroul secretarei și se opri stingherit cu degetele pe marginea lui.

Fata îl observă și ridicând ochii îl privi întrebătoare.

— Vedeți, domnișoară — începu el urmărindu-și jocul degetelor pe marginea biroului — vedeți... este un domn — un om. — se corectă el. — car vrea să vorbească cu domnul Director.

Vorbise cu glas încet dar Wundt îl auzi și se răsuci în scaun:

— Ce vrea? — zise el. nelăsând tocul din mână

Jean tresări ușor și se întoarse spre stăpânul său cam încurcat:

— Eu i-am spus că domnul director nu primește pe nimeni... când are de lucru — începu el — dar dumnealui a zis că îl cunoașteți și că are să vă spună ceva foarte important! — vorbea

ezitând și legănâdu-se după un picior pe altul: — să-i spun să plece? — sfârși el uitându-se întrebător la Wundt.

Acesta îl ascultase gânditor, privind în tăcere penița de aur a tocului.

— Spune-i să intre, — zise el scurt — și altădată să nu mă mai deranjezi cu fleacuri! — vocea-i suna cam aspru.

Jean se înclină repede ascunzându-și un suspin de ușurare și dispăru pe ușă.

După puțin timp panoul se deschise șovăitor și din dosul lui apăru un individ ciudat ce nu cadra deloc cu mediul înconjurător. Era un tip de statură mică, îmbrăcat cu niște haine de stofă proastă, mototolite și cutate de parcă erau scoase de sub saltea sau dintr'o ladă. Îi erau largi, ceiace dovedea sau că nu erau ale lui, sau că fusese mult mai gras când le cumpărase. Avea părul tuns scurt și barba mare iar fața slăbită cu umerii obrajilor spărgându-i pielea gălbue era luminată de doi ochi mici și vicleni, înfundați în orbite.

După ce închise ușa făcu câțiva pași, oprindu-se apoi puțin cam stingherit de luxul și eleganța cabinetului. Aruncă după aceia o privire șireată către secretară și una semnificativă lui Wundt.

Aceasta din urmă îl examinase atent.

— Ce vrei? — îl întreba el „de sus", înfruntându-se slab.

Individul își bălăbăni șapca soioasă aruncând o altă privire furișă fetei.

— Domnișoară, fii te rog dragută și lasă-ne singuri două clipe! — Cuvintele fură însoțite de un surâs amabil adresat tinerei secretare.

Între timp, noul venit se apropie de birou cu un zâmbet satisfăcut și cam obrăsnic rămânând în așteptare.

Fata ieși în anticameră și se așeză într'un fotoliu confortabil.

Trecură astfel cinci minute: Mariana era nedumerită. Ce putea să discute Wundt atâta timp cu un individ ca acela? — Dădu din umeri și puse mâna pe o revistă ilustrată. După alte cinci minute își înăbuși un căscat continuând răsfoirea revistei iar când ceasul electric bătu de zece ori, ea privi spre ușa închisă complect intrigată. Se scursese aproape o jumătate de oră.

Insfârșit, după puțin, vizitatorul apăru. Fața-i slăbită exprima o veselie lăuntrică neobișnuită iar când trecu pe lângă fată, salută stângaci aplecându-se până în pământ.

— Rămâneți cu bine, domnișoară — făcu el satisfăcut — am să mai vin să

vă vizitez! Încă o pirueță caraghioasă și dispăru pe ușa hallului.

Tânăra privi după el răzând înveselită.

— Domnișoară Jianu!...

...Din cadrul ușii cabinetului Wundt privise și el scena... — ...să continuăm lucrul!

Secretara se apropie curioasă dar directorul său nu făcu nici o aluzie la neobicinuita vizită ce primise.

Cudatul vizitator ieșind dela Wundt nu se îndepărtă prea mult: Se opri puțin mai încolo rezemându-se comod de un zid pus mai la adăpost, așa ca să poată observa perfect fața băncii, fără ca persoana lui să fie prea mult vizibilă.

Timpul trecea încet dar cum gândurile lui Ovidiu „Bondocu" erau vise pline de optimism, nici nu băgă de seamă trecerea unei ore.

Undeva un ceas bătu unsprezece; de sub portalul băncii tocmai ieșea Wundt cu o valiză de piele în mână. Ovidiu deveni atent dar își văzu planurile înșelate, căci tânărul bancher, deschise ușa unei mașini mici ce staționa la marginea trotuarului și instalându-se la volan dispăru aproape imediat spre capătul Bulevardului.

Era aceiaș mașină din care coborâse bătrânul rigid observat de Mariana cu două ore mai înainte.

CAPITOLUL III

Shake-Hand.

— Las' că te găsesc eu! — se consolă omul de lângă zid, și pipăindu-și cu dragoste unul din buzunarele soioase ale hainei, porni agale pe bordura trotuarului numărându-și pașii.

După două ore era altul. Se bărbierise și costumul cel nou îl prindea „de minune". Cel puțin, aceasta era părerea sa de câte ori trecea prin fața unei vitrine, rânjind larg și prietenos imaginei sale, care îl privea satisfăcută de acolo din geam.

Urmă acum o alta operație importantă. In spital nu prea îi mersese bine, așa că o „mâncărică", după cum o știa el, la Gore „Lungul" nu i-ar fi displacut de fel; — iar Dorina știa să frâmtească niște „șnițele" cu cartofi... descoperi că glandele sale salivare sunt în supra-producție și în locul unde trebuie ca se găsea stomacul simți o înțepătură semnificativă.

Luți pasul uitând să se mai contemple

și în curând nările-i erau gâdilate de miazmele tuturor delicateselor imaginate.

...Peste câteva ore părăsi cârciuma lui Gore, împăcat cu sine și cu toată lumea. Câteva pahărele de „tàmâios" îi întregise imaginea asupra fericirei lumești și acum privea toate din jur dela „înălțimea" nouei sale situații, care deși nu-i asigura un control riguros al echilibrului său, îi permitea totuși cu dărnicie să vadă viața brodată în culorile cele mai trandafirii.

Nu avea nici o țintă precisă și după un timp nimeri la o întrunire profesională unde avu ocazia să constate că degetele sale își păstrau încă vechea lor mladiere, chiar după patru luni de spital.

„Fructul", nu era prea însemnat: o rablă „Roscope-Patent" și două portofele cu câteva sutare. Plecă totuși mulțumit și seara îl prinse în plin centru.

Era o seară noroasă și o pâclă deasă plutea în atmosferă îmbibată de razele multicolore difuzate de reclamele luminoase.

Aproape de miezul nopții intră într'un bar automat, se ospătă fără grabă și apoi o porni încet pe cheiul râului.

* * *

Podul era pustiu. Felinarele dela extremitățile sale păreau niște făclii palide puse ca veghe funebră la cele patru colțuri ale unui sarcofag uriaș.

Luminile lor slabe, măreau parcă și mai mult întunericul, iar pâcla tot mai groasă le înconjurase cu câte o aureolă izolatoare care le absorbea toate razele.

Nicio mișcare. Niciun zgomot. Numai clipocitul monoton și nesfârșit al apei reci de dedesubt, îți băga un fior în oase, făcându-te să tremuri înfrigurat.

Intr'un colț, prin ceață, se produse o mișcare ușoară, și Ovidiu își aprinse înjurând o țigare.

— Putea să aleagă un loc mai ca lumea! — bombăni el înciudat strângându-și și mai tare pardesiul nou cu gulerul ridicat. Se întoarse repede uitându-și necazurile. O siluetă înaltă, abia conturată în negura deasă, se apropie grăbită de el.

Observă la lumina vagă un corp adus de spate și o mustață albă.

— Ovidiu... sună înăbușită, poate de ceață, vocea umbrei.

— Eu sunt! Dar cine ești dumneata?

— Am fost trimis!

— Atunci mi-ai adus ceva? — țâșni înveselită întrebarea.

— Da, ți-am adus! — chicoti bătrânul.

Dar ca să-ți dau trebue să-mi spui și mie povestea!

— Care poveste? Ce știi d-ta? — întrebă Ovidiu neliniștit.

— Povestea zimbrului!.. Ești doar printre puținii cari o știu! — murmură cu necaz bătrânul.

— Haide! Nu umbla cu mofturi și dă'ncoa ce mi-ai adus! — scandă Ovidiu, — altfel „el" va afla că nu l-ai servit cum trebue și atunci...

— Atunci ce? — chicoti înfundat celălalt. — Haide spune povestea.

— Ascultă mă! Imi dai sau plec? — i-o tăie Ovidiu încăpățânat.

— Stai ! — îl opri bătrânul râzând răgușit. — Tine!.. Tine, banditule!..

Degetele sale lungi prinseră de încheetură mâna întinsă a celuilalt în timp ce din buzunarul raglanului său larg porniră patru împușcături trimise sigur. științific și cu un sânge rece desăvârșit.

Detunăturile răsunară în noapte înăbușite de ceață și corpul vagabondului alunecă cu un geamăt ușor la pământ. Incă o svâcnire și totul se termină.

— Ai noroc, flăcăule — filozofă ucigașul aplecându-se peste cadavru. — un vagabond ca tine a murit ca un gangster american!.. Așa chilipir mai zic și eu! —

râse înăbuşit, — metoda „Shake-hand" nu dă greş când ştii s'o aplici!

Se uită în jur: era imposibil să-l fi auzit cineva! — ridică trupul inert cu uşurinţă şi peste o clipă apa cleioasă a râului se închise peste acel ce fusese până acum câteva minute Ovidiu zis „Bondocu".

Din depărtarea neagră sunară rar şi înăbuşit, — ca un clopot funebru, — cele douăsprezece bătăi ale unui orologiu.

Prin ceaţă, o umbră se îndepărta cu paşi elastici fluierând uşor

CAPITOLUL IV

Ca într'un roman senzaţional.

Şipotitul mângâetor al apei se sfârşi printr'un murmur slab ca un oftat şi încetă cu totul. Pijamaua asvârlită de mâna dibace a poseesorului, sburâ drept deasupra cârligului strălucitor de nichel înfipt în faianţa albă a sălii de bae.

Cu o exclamaţie de plăcere, Cezar Provian, se cufundă în apa rece şi limpede a bazinului, care-i produse imediat o înfiorare plăcută în tot corpul.

Bazinul nu era prea mare, dar îi permitea să facă orice figură de înnot.

Peste douăzeci de minute ieşi ca reîn-

viat. Baia rece pe care o făcea în fiecare dimineață, îi biciuia nervii și îi reda buna dispoziție. Cum ieși, îmbrăcă un costum ușor de bae și se îndreptă spre fundul sălii. Aceasta era destul de spațioasă și întrunea în mic tot ce poate să-și dorească un sportman modern.

Provian luă două haltere dintre cele mai mari.

Era un om înalt cu umeri largi, iar de sub pielea albă și sănătoasă i se relifau mușchii puternici și mlădioși.

Timp de un sfert de oră făcu toate figurile imaginabile, mișcându-se cu o ușurință remarcabilă care dovedea o practică îndelungată și plină de răbdare.

Cesar avea aproape treizeci de ani, dar nimeni nu i-ar fi dat mai mult de douăzeci și patru. Când termină, intră în dormitorul spațios iar peste o jumătate de oră trecu îmbrăcat în camera de lucru. Aruncând o ultimă privire scrutătoare în oglinda mare de deasupra căminului, își potrivi cravata și luându-și pălăria și pardesiul părăsi casa.

Pe scara prefecturii, se lovi de un tânăr svelt și elegant cu fața deschisă și veșnic râzătoare.

— Tocmai te căutam, Cesare! — făcu acesta strângându-i cordial mâna, — avem de discutat un caz cam ciudat.

Provian rămase în așteptare.

— S'a adus astăzi la morga, — continuă celălalt, — cadavrul unui necunoscut care a fost asvârlit în râu după ce fusese mai întâi împușcat!

— Tu l-ai văzut? — se interesă Cezar.

Inspectorul general Eugen Rosetti își aprinse o țigare trăgând primul fum.

— Da, și am făcut câteva mici observații. Dar să mergem sus la tine!

Suiră împreună scara largă și peste puțin erau instalați confortabil în două fotolii de piele.

Eugen se lăsă pe spate și închise ochii. Era poziția sa favorită când povestea ceva.

— Cazul mi-a fost anunțat astăzi la șase de dimineață și m'am dus imediat la morgă. Cadavrul este al unui bărbat de vreo treizeci și doi-treizeci și trei de ani. Cred că a stat în apă mai mult de douăzeci și patru de ore.

— Moartea i-a fost provocată prin înecare? — întrebă Cesar ridicându-se în picioare și începând a măsura cabinetul cu pași ușori.

— Nu! A fost ucis mai înainte cu patru gloanțe de revolver trase din mediată apropiere.

— Cu ce fel de revolver? — se interesă inspectorul oprindu-se în fața celuilalt.

— Un „Colt", calibrul nouă, fabricație 1932!

— Tipul ce fel de om era?

— Vei vedea imediat, — răspunse Eugen întredeschizând ochii. — Cadavrul plutea aproape de podul Laboratorului și a fost observat de o doamnă care s'a grăbit să anunțe poliția. Era un om scund și slăbit, îmbrăcat, — reține, — din cap până în picioare cu veșminte de gata cumpărate de maximum două zile!

— De ce ai spus „slăbit"?

— Pentrucă am motive să presupun că acum câteva luni era mai gras!

— Să lăsăm aceasta mai pe urmă! Te-ai interesat de unde și-a cumpărat hainele?

— Da, și aci vine partea interesantă. Negustorul își amintește perfect amănuntele vânzării dar nu mai reține data. Din câte spune el, tipul arăta mai înainte întocmai ca un vagabond, nebărbierit, cu hainele rupte și mototolite.

— Da, cazul este ciudat, — admise Cesar gânditor. — Dar asupra identității sale știi ceva?

— Hm!.. Acum două zile a ieșit din spital un anume Ovidiu zis „Bondocu"; un fel de pierde-vară, cu puține scrupule,

internat acum câteva luni din cauza unei răni la şold provocată tot de un glonţ de revolver!

— Căpătată cu ce ocazie?

— Individul a declarat că a fost atins la o cicnire muncitorească, dar internul mi-a spus că nu este sigur de adevărul celor povestite. Pe vremea aceia individul era gras!

— Cine ar avea motive să ucidă un vagabond? Care ar fi mobilul?

— Este greu de presupus, — răspunse Rosetti închizând iarăş ochii şi lăsându-se pe spate, — dar dacă ne gândim la schimbarea bruscă a situaţiei sale materiale şi la banii găsiţi asupra sa...

— N'ar putea fi furaţi?

— Aci stă toată dificultatea! — mărturisi inspectorul general. — S'au găsit asupra sa două portofele şi un ceas, cari s'au dovedit de furat! Dar suma cea mare — vreo douăzeci de mii — continuă a rămâne încă fără proprietar... Dacă banii aceştia au altă origină decât furtul... un şantaj bunăoară, lucrurile s'ar explica ceva mai uşor! Cum nu ştim însă...

Rosetti se opri rămânând în aceiaş poziţie nemişcată, în timp ce Provian îşi reluase plimbarea.

— Intreabă la morgă, dragă Cesare, vezi nu a recunoscut nimeni mortul?

Cesar puse mâna pe receptor și formă numărul.

— Alo... morga?.. Aici inspectorul de poliție Cesar Provian!.. Bună dimineața, domnule intendent!.. Cum?.. Da... Aveți expus cadavrul unui om scos din râu... Da, da!.. Cum?.. A venit un tânăr scund și gras?.. L-a recunoscut?.. I-a pronunțat numele tare?.. Suresoitat?.. Va să zică i-a zis Ovidiu! Apoi?.. Așa?.. A fugit și a reușit să dispară?.. Cum?.. A fost urmărit până în Piața Victoriei?.. De ce nu ați cerut ajutorul poliției?.. Ei cum n'aveați nici un drept?.. Alt cineva nimeni?.. La revedere!.. Nu, acum în zadar, nu mai revine el!..

Rosetti ascultase atent.

— Trebue să-l găsim pe tânărul acesta scund și gras care a recunoscut victima!

O strângere de mână și dispăru.

Provian reveni la birou și începu să controleze corespondența. Observă îndată deasupra celorlalte hârtii, un plic mare alb, care-i era adresat personal. Il desfăcu și rămase cam uimit de conținutul misivei. Era scurtă și nu spunea mai nimic :

Domnule inspector,

Nu știu cum să încep și nici nu pot să-ți scriu ceea ce mă face să mă adresez d-tale. Te rog însă mult vino până la mine, pentru a-ți expune personal această întâmplare încâlcită. Aș veni eu la d-ta dar mă reține afacerile. Ce tâlhar!... Să nu mai insist însă, vino cât mai repede; chiar în dimineața aceasta, dacă poți.

Cu deosebită stimă și prietenie,

Radu Grigorescu

Scrisoarea era pătată în două locuri iar scrisul neregulat și puțin citeț, dovedeau cu prisosință starea de iritare a autorului său. Inspectorul îl cunoștea de altfel destul de bine pe bătrânul bancher dela Șosea. In noua să cladire, acesta avea reunite locuința cu banca rezolvând astfel cea mai nesuferită problemă după sine: Drumul zilnic de acasă la birouri și înapoi. Doi din amploiații săi locuiau acolo, în „banca lui", cum o numea bătrânul cu mândrie și care, trebue s'o spunem, mergea foarte bine.

Acestea toate trecură pe rând prin conștiința inspectorului, care zâmbi ușor amintindu-și modul original în care l-a

cunoscuf pe bătrân, cu câțiva ani înainte. Grigorescu, arestat din greșeala, fusese adus la poliție. Nu avea nici o legitimație, și el care-l cunoștea din vedere, a intervenit să i se dea drumul. De atunci au devenit relativ prieteni. Se întâlneau deseori și jucau la un club ce-l frecventau amândoi, câte o partidă de șah pe care inspectorul o câștiga mai totdeauna.

„Trebue să fie ceva serios ca să se demonteze așa „Conu Radu" — monologă el cu jumătate glas, aprinzându-și o țigare.

Trase câteva fumuri și apoi părăsi biroul.

Grigorescu era în prada unei turburări din care îl mai scoase puțin prezența inspectorului.

— Bine că ai venit, domnule Provian! — începu bătrânul de cum dădură mâna. Să vezi ce mi sa întâmplat! Este ne mai pomenit! N'am mai văzut așa bandit!

Radu Grigorescu, un bătrân înalt, de aproape șaizeci de ani, cu fața roșie și favorite cărunte, vorbea din toată ființa lui gesticulând și bătând cu pumnul în masă spre a-și întări cele spuse. Era furios, caci suferea dela un timp de răge

seală cronică, și nu putea să strige așa cum ar fi voit.

— Să-l fi văzut cum a sărit... voi el să reînceapă, dar Provian îi tăie potopul de vorbe printr'un gest hotărît.

— Domnule Grigorescu, vă rog nu uitați. — zise el sec. — ca eu nu știu nimic. Sunteți tot așa de enigmatic în cuvinte ca și în scrisoare! De cine este vorba? Puneți-mă mai întâi în curent cu faptele și apoi vom vedea!

Cu întreruperi, cu deslănțuiri violente și multă răbdare, inspectorul reuși înfine sa scoată dela el povestirea celor întâmplate...

...Ca de obicei, în dimineața aceia, bancherul și-a început lucrul la ora opt fix.

Martin, servitorul său de încredere, era plecat în oraș, așa că ceaiul i-a fost adus de bucătarul său. După aceia a trecut în birou.

Era așteptat. Câțiva clienți ședeau în hall și deabia termină cu unul, când veni un domn tânăr, înalt, bine îmbrăcat, cu trăsături simpatice și cu părul isbitor de blond, care ceru să-i vorbească imediat.

— Domnule director, domnul susține totuși să-l primiți înaintea celorlalți. Zice

că are să vă comunice ceva foarte important. - Insistă amploiatul.

Tânărul fu introdus și amploiatul se retrase.

De cum se închise ușa, noul venit, trecu la ușa opusă din dosul biroului, o deschise, se uită pe coridorul de serviciu și se întoarse apoi lângă bancherul mirat de stranie lui purtare. Il privi cu atenție și observându-i uimirea zâmbi ironic.

- Nu te speria, coane Radule, că nu-ți fac nimic. Hai mai bine să vorbim de afaceri, — zise el trăgându-și un scaun în fața biroului.

— Cine sunteți? Ce voiți? — îl întrebă neliniștit bătrânul.

— Hm! Aceasta puțin importă; fii atent mai bine la cele ce-ți spun, — mârâi intrusul privindu-l în albul ochilor. Ești bogat, coane Radule, putred de bogat și toți moștenitorii d-tale la fel, așa că n'ar strica să te mai ușurăm puțin, — rânji el.

Iată ce este: știm și noi cum știu toți că jumătate din ce ai păstrezi în rabla aceia veche din colț.

Arătă spre uriașa casă de bani comandată special de bancher cu vreo zece ani în urmă.

„Noi nu pretindem mult: numai jumătate din ce ai acolo înăuntru, și te

vom lăsa în pace foată viața. De nu... îți vom lua tot.

Fața tânărului devenise feroce.

„Dacă te hotărăști, — urmă el apropiindu-și fața de aceia a bancherului și scoborînd vocea, — îmi vei da imediat banii — efecte nu voim — și pe viul Dumnezeu, am să-ți dovedesc că nu mint! — Dacă nu... vei muri... păru a se gândi puțin, apoi făcând un gest disprețuitor, — chiar în noaptea aceasta dacă nu te superi!

Radu Grigorescu, nu avusese timp să zică nimic, atât de iute vorbise celălalt. Rătăcirea lui dură însă numai o clipă, căci isbucnind într'un torent de înjurături, smulse un revolver automat dintr'un sertar al biroului.

Tânărul însă observase mișcarea. Din doi pași era la ușa coridorului din dos și din alții doi pe marginea ferestrei deschise ce da în grădina din spatele clădirii.

Lui Grigorescu îi pierise jumătate din necaz și privea cu interes.

Ce era nebun? Voia să sară? Dar își frângea garantat gâtul dela șase metri înălțime! Insă ce era aceasta? Da, într'adevăr, o făcuse! Sărise la mai bine de șase metri cum am sări noi dela doi!

Bătrânul alerga la fereastră. Uitase de

revolverul ce-l avea în mână. Noroc de nesperat! Săritura reușise bine! Tânărul se avântase pe pământul moale al pajiștei, la mai bine de patru metri de baza zidului ferestrei. Acum se ridică, atinse în salturi mari fundul grădinii, sări în sus, se prinse cu mâinile de creasta zidului și aproape în același timp ajunse dincolo.

Fusese parcă un vis rău!

— Nu credeam în ruptul capului să-mi scape ticălosul! Accentuă bătrânul Radu, sfârșindu-și povestea și privind întrebător la inspector.

Provian rămase câteva secunde gânditor și apoi zise:

— Uimitor! La New-York sau Paris, acest fapt nu prea m'ar fi mirat! Dar la noi în Capitală! Hm! Un individ de o așa îndrăsneală! Părea a vorbi mai mult pentru sine. Această problemă nu s'a mai speculat în ultimul timp decât în literatura eftină! Asasinul vine, amenință și la ora hotărîtă își ucide victima! Nostim! — râse el înciudat.

Se ridică și începu a se plimba cu pași mari.

— Totuși, este bine să nu ne pripim, d-le Grigorescu, — reluă el cu glas domol, să privim problema și pe fața ei

serioasă și să admitem o primejdie reală. In acest caz, amenințarea unui astfel de individ nu trebue să ne lase reci. Dacă ar fi voit-o ar fi putut să vă ucidă de astăzi și să fugă așa cum a fugit. Cine l-ar fi împiedicat?

— Da, într'adevăr, — accepta gânditor bătrânul, — și... și mă întreb de ce n'a făcut-o!

— Pot fi mai multe explicații, — reluă Provian. Una ar fi aceia că i-ar fi fost imposibil să-și ia prada și astfel crima ar fi devenit inutilă. Să vedem însă poate că aflăm adevăratul motiv, din hârtia aceasta, — adăugă el scoțând un plic albastru din buzunar. Este pentru dvs., d-le Grigorescu... și încă ceva, tânărul cred că avea mănuși. Exact?

— Da, dar de unde știi? — întrebă uimit bătrânul bancher, luând cu neîncredere plicul întins de inspector.

Pe fața acestuia, își citi aiurit adresa.

Fila dinnăuntru conținea numai două rânduri scrise la mașină. Bătrânul citi:

ULTIM AVERTISMENT

Intr'un ziar de seară trebue să apară la „diverse", următoarea comunicare: Accept condițiunile puse. — G. — Dacă nu.. știi urmările.

Bancherul se ridică necăjit, trântind hârtia pe birou.

Inspectorul o luă și o citi.

— Nu câștigați nimic, — spuse el liniștit, — dacă vă turburați inutil. Mai bine...

— Inutil? Inutil, spui d-ta? — se revoltă Grigorescu tăindu-i vorba. Când un tâlhar mă amenință vrei să iau o țigare și să o fumez tacticos picior peste picior? Dar ia spune, — continuă el cuprins de un gând neașteptat, — de unde ai scrisoarea?

Inspectorul era amuzat.

— De aici, dela d-ta!

— Ei, asta este bună! — se aprinse bătrânul devenind bănuitor. Cum dela mine când eu acum o văd pentru prima oară?

— A fost lăsată de individ: probabil a ocupat același scaun pe care stau și eu!

Grigorescu înceuviință.

— A prins-o, continuă inspectorul, — sub birou, cu un ac așa ca să i se vadă numai un colț. Am observat-o de când m'am așezat. De aceia v'am întrebat dacă tânărul avea mănuși. Căci presupuneam, după cum s'a dovedit dealtfel, că nu este atât de prost să-și lase cartea de vizită, punându-și amprenta pe plic!

CAPITOLUL V

Prevestire.

— Ei, ce facem acum, domnule inspector?

Polițistul ședea gânditor, privind distrat desenul complicat al covorului. Peste puțin ridică ochii și zise cu gravitate:

— Problema este mai serioasă decât pare, domnule Grigorescu ; așa că putină prudență se impune.

Inspectorul făcu o pauză, ordonându-și gândurile și continuă:

— Aici stăm poate pe terenul ales de criminal și atunci apărarea devine foarte grea! Cel mai bun lucru ce-l aveți de făcut, este să vă petreceți noaptea aceasta la prefectura poliției. Numai astfel putem avea certitudinea că nu se va întâmpla nimic.

Grigorescu tăcuse, dar îl privea mai furios ca oricând.

— Cum? Ce? Să fug din casa mea? — se revărsă el. Pentru o simplă amenințare? Răgușeala făcea ca vocea să-i ia o notă stridentă. Apoi chiar dacă... chiar dacă ar fi serioasă! — îl trecu un fior gândindu-se la aceasta eventualitate. Ce câștig dacă fug de primejdia ce

presupui că mă amenință aici? Am să fiu silit să dorm la infinit în poliție?... Ce s'ar produce la noapte, nu se poate produce și mâine sau poimâine?... Nu, domnule Provian, ai insista de geaba! Eu aici stau și datoria poliției este să mă apere! Sfârși el obosit.

— Nici vorbă că o vom face! — îl asigură inspectorul. Să nu mai pierdem nici un moment!

Privi ceasul. Arătătoarele indicau ora unsprezece și un sfert. Își aprinse repede o țigare și continuă:

— Vă rog să-mi răspundeți cât mai precis la câteva întrebări.

Grigorescu încuviință.

— Locuiți în întreaga clădire?

— Numai etajul, — i se răspunse, — parterul și subsolul...

Se produse o întrerupere. Cineva bătea la ușa dinspre coridorul de serviciu. Intră bătrânul Martin. Nu știa nimic de întâmplare căci venise direct în birou și Grigorescu îl puse pe scurt în curent.

— Cum? Să vă amenințe pe dvs.? — șopti el când înțelese, căci era cam surd. Dar ce le-ați făcut dvs., cel mai bun om din lume? Poate a fost o glumă proastă, d-le Radu! Ce să aibă cu dvs.?

Grigorescu îl privea înduioșat.

— Lasă Martine, — îi sbieră el conso-

lându-l. — că nu mor eu așa repede! Spune-mi mai bine ce ai târguit?

Inspectorul îi privea cu atenție. Bătrânul servitor purta favorite ca și stăpânul său, cărunt îi semăna și din alte puncte de vedere. Era ceva mai înalt dar inobservabil din cauza spatelui boltit. Mustața lungă, sprâncenele-i stufoase, și părul, — toate albite, — contrastau puternic cu hainele-i negre, tăiate după modă veche.

— Servitorul dvs., nu? — întrebă inspectorul după ce Martin plecase.

— Da!.. A făcut războiul cu mine! — murmură Grigorescu cu ton cald, influențat de amintire. A suferit bietul, un accident acum vreo lună: i-a căzut în cap candelambrul din sală. L-am ridicat însângerat și în nesimțire. De atunci i s'a turburat memoria: nu-și mai aduce aminte multe fapte din trecut... Îl cunosc de douăzeci și cinci de ani și ține la mine cum țin și eu la el! — sfârși bătrânul mângâindu-și mustața. Dar despre ce vorbeam, — reîncepu el cu ton aspru, fără să reușească însă, să-și stăpânească turburarea. — ...A, da! — Despre casă!...

„Parterul și subsolul sunt ocupate de birourile și tezaurul băncii. Nu au nici o legătură cu etajul, căci am voit să am

locuința separată de afaceri. La mine sus, nu vin decât acei cari au câte o chestiune confidențială sau prea importantă. Pentru rest, dau instrucțiuni telefonice sau prin cei doi secretari cari stau aici.

— Etajul de cine este locuit?

— De mine și personalul meu.

— Puteți să-mi spuneți, — insistă inspectorul, — din cine este compus acest personal și ce camere locuesc?

— Da, se înțelege! În primul rând Martin, — enumeră bancherul. — locuește camera de lângă dormitorul meu. Apoi cei doi amploiați de cari v'am vorbit și cari ocupă cele două camere cu luminatoare de pe coridorul de serviciu... și însfârșit bucătarul cu soția sa — femeia de serviciu — cari stau în a treia cameră din același rând... Aceștia sunt toți: mai doriți ceva?

Provian rămase gânditor câteva clipe.

— Da, zise el scoțând o țigare. Dacă nu vă deranjează, putem vizita imobilul împreună?

— Cum să nu! — aprobă bancherul.

Vizitară mai întâi parterul, ocupat de bancă și Provian se convinse că singurele uși de metal din față odată închise, nu mai putea pătrunde nimeni acolo.

Rămânea etajul. Intrară prin față.

Din hall-ul mare și bine mobilat, pornea o scară splendidă de marmoră albă.

Urcară sus și se găsiră într'un coridor spațios, acoperit dela un capăt la altul, de un covor gros ce le înăbușea sgomotul pașilor.

Drept în fața scării, se găsea ușa capitonată a biroului bancherului. La dreapta, coridorul era înfundat.

In stânga se aflau numai două camere. Biroul celor doi secretari și biblioteca.

In birou, nu era decât unul dintre secretari, un tânăr — Petre Albulescu — înalt, uscat și cam timid, pe care Grigorescu îl prezentă inspectorului. Când ieșiră afară se loviră de al doilea secretar. Maxim Pietroșanu, era tocmai antipodul celuilalt cu statura lui mică și dolofană, cu vorba repede și cu ochii veciuic neastâmpărați și iscoditori.

Vizitară biblioteca. Era o cameră atrăgătoare.

In fundul coridorului, se vedea o ușă cu geamuri ce da într'un balcon de piatră. Din balcon, o scară de fer, cu trepte late, ducea pe terasa de deasupra casei.

Renunțară să se mai urce pe acoperiș, — rămânând să facă aceasta numai inspectorul singur, — și reveniră în birou.

Bancherul, trăgând un sertar scotoci

printre niște hârtii. După ce găsi ce căuta i se adresă lui Provian :

— Iată, domnule Provian, — ținea în mână un sul de hârtie, — acesta este un plan al apartamentului de sus. Îl desfăcu și îl întinse pe masă. Mă scutește de a-ți mai arăta casa !

— Cum credeți; și așa este bine! — zise celalt.

— Partea aceasta am vizitat-o, — începu bătrânul să explice, — mai rămâne restul. Să plecăm de aci, din biroul meu. Afară de ușa aceasta pe care am intrat, — se întoarse spre ușa capitonată, — biroul meu mai are, după cum se vede, alte două uși: una opusă care dă în coridorul de serviciu, și alta aici la dreapta care dă în camera mea de dormit. Aici, — arătă el servindu-se de un creion, — este apartamentul meu particular compus din trei camere, cari sunt accesibile numai prin singura ușă ce dă tot în dormitor. Insfârșit, aici se vede coridorul din dos, cu cele trei camere ale personalului în rând cu biroul meu, și altele trei exact în fața lor: baia, cămara și bucătăria. Acest coridor începe cu ușa camerei lui Martin și se sfârșește cu scara de serviciu. Camera servitorului mai are o ușă ce dă spre dormitorul meu și care se încue pe la mine.

— Așa dar — rezumă Provian — nu se poate intra sus decât prin cele două uși exterioare. Cât despre ferestre, deși nu au gratii, suntem siguri. Nimeni nu poate ajunge la șase metri înălțime, *chiar dacă sare de acolo*. — râse el ironic. — i-ar trebui o scară sau un ajutor din interior, dar vom veghea să nu aibă niciuna din acestea !...

Intreținerea se sfârși și Provian plecă.

După amiază pe la trei, se întoarse și până la cinci controlă toată clădirea, inclusiv parterul și subsolul.

Pentru o înțelegere desăvârșită, dam planul lui Grigorescu :

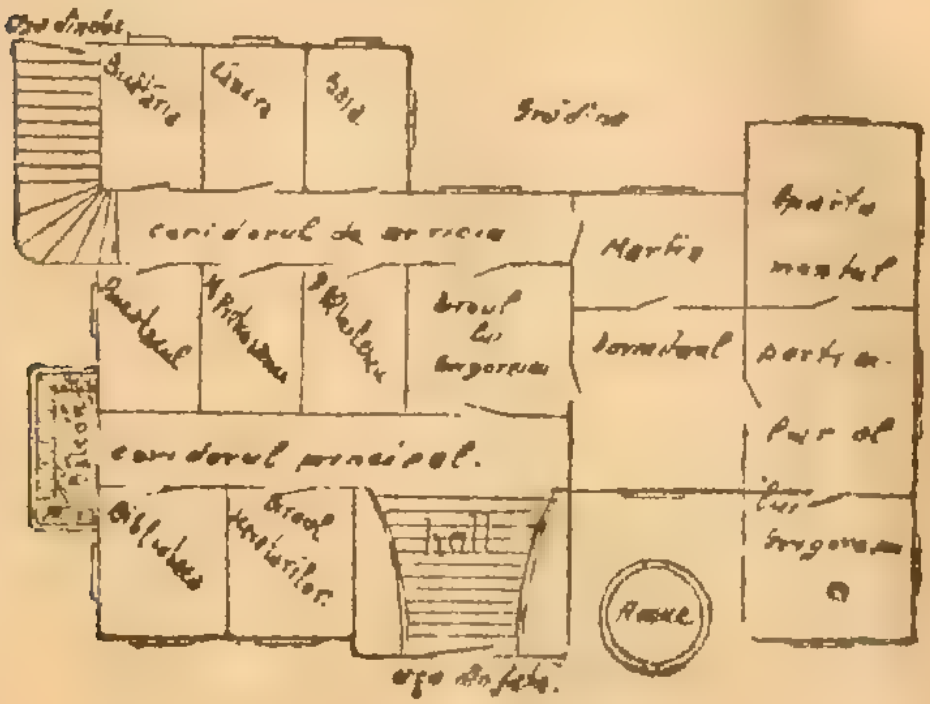

Provian își freca mâinile mulțumit în timp ce urca scara din balcon ce ducea pe terasă. Aceasta, ocupa toată suprafața clădirei, având în mijloc cele trei luminatoare la rând. Inspectorul le controlă. Erau făcute din geamuri groase, bine înțepenite în scheletele lor metalice.

Provian se apropie de marginea terasei și se sprijini cu coatele pe bordura înaltă de piatră, susținută la distanțe mici de stâlpi, tot de piatră, lucrați cu finețe.

Soarele se apropia ușor de Apus, iar el îl contempla tăcut. De unde era, se vedea bine grădina din spatele clădirei, cu zidul ei înalt și cu strada de dincolo de el. Proprietatea Radu Grigorescu, era cuprinsă între două străzi.

Provian se scutură din toropeală. Soarele scăpără. Norul de sub el era roșu ca purpura. Astrul scânteetor al zilei părea că se cufunda încet într'o mare de sânge. Inspectorul se înfioră fără voia lui și tot fără voie se gândi la o superstiție.

„Copilarii, — își zise el: totuși buna dispoziție îi pierise cu totul.

CAPITOLUL VI

Inexplicabil !...

Era mai mult de o săptămână, de când Mariana se mutase în casa lui Valentin Wundt. Acum se odihnea îndeajuns și putea să-și facă pe deplin datoria.

Când pendula grea bătu de opt ori, ea puse tocul jos. Terminase lucrul pe ziua de azi. Închise biroul și se duse în camera sa. Era căldut și se simțea bine.

Aprinse o mică lampă electrică depe noptieră și luă o carte de lectură, careia începu a-i tăia foile servindu-se de un mic pumnal arab cu mâner de fildeș încrustat cu artă.

* * *

Seara se lăsa repede, iar norii groși ce acopereau cerul, făceau ca întunerecul să devină și mai profund.

Provian, împinse poarta masivă formată din grile de fier și intră în curtea casei lui Grigoreseu urmat de două umbre.

Erau doi ageuți vigurosi pe cari îi întrebuința în misiunile ce ieșau din comun, iar când unul dintre ei, scăpara un chibrit ca să-și aprindă pipa, li s'a putut vedea fețele energice.

Provian privi ceasul brățară : limbile fosforescente marcau numai opt ore și treizeci și cinci. Învingându-și turburarea se opri la capătul aleei, în fața ușii hall-ului.

Cei doi agenți, se apropiaseră respectuoși.

— V'am spus de ce v'am ales ! Dumneata Steriade, vei veghea pe trotuarul din față. Lumina de deasupra ușii acesteia, — arătă spre hall. — va fi aprinsa toată noaptea, așa că intrarea principală și fațada casei îți vor fi tot timpul sub ochi ; la cel mai mic fapt suspect, — cum ne-am înțeles, — alarma !

Agentul încuviință tăcut.

Inspectorul rămase gânditor câteva clipe și apoi, băgând mâna în buzunar, scoase un obiect de dimensiuni mici.

— Dumneata Roman, — reîncepu el,— vei avea partea din spatele clădirii. Misiunea d-tale este ceva mai grea. Îi întinse micul obiect. Iată cheia porții din zidul din fund. Te vei plimba în interiorul grădinii și pe străduța din dos. Pe partea cealaltă a străzii, este o casă cu scară înaltă afară. De acolo de sus se vede bine intrarea de serviciu care deasemeni va fi iluminată. Acest loc ți-l recomand ca post de observație; restul la

fel cu Steriade. Vă puteți duce la posturi.

— Bine că ai venit d-le inspector, îl întâmpină Grigorescu când intră în birou. — îți doream prezența. Tăcerea și așteptarea, mărturisesc că au sfârșit prin a mă impresiona.

— Nu aveți de ce vă teme. — zise Provian așezându-se, — am luat toate măsurile de...

— Frică ? — Mie frică? — îl întrerupse bătrânul cu ochii strălucitori. Nu! Nu-i asta d-le inspector. Este alt ceva. Sunt... — încercă el sa explice — sunt, frigurile așteptarii. Apoi presimțirea asta... încordarea aceasta specială...

Inspectorul ieși: făcu încă odată controlul casei prin interior și aprinse lumina din spatele cladirii. Când reveni pe coridor, se opri privind gânditor dungile luminoase de sub ușile celor doi amploiați. Le ceruse ca orice s'ar întâmpla să rămână în odăile lor. Înaintă încet și intră prin ușa din fund în camera lui Martin. Un pat la peretele opus, o masă la fereastră, două scaune și un lavoar simplu formau întreg mobilierul.

Provian trecu în dormitor și încue ușa punând zăvoarele. Vizită apoi cele trei camere particulare ale bancherului, reveni în dormitor si încue și această ușă

cu cheia și zăvoarele ; în felul acesta, se izola absolut cu bătrânul în cele două odăi : Biroul și dormitorul.

— Totul este în regulă d-le Grigorescu, nu rămâne decât să ne instalăm pentru noapte. Voiți să vă culcați ?

— Nu, nu ! Se grăbi celalalt să spună, — nu vreau să dorm.

— Bun, — respiră ușurat inspectorul,— aceasta se potrivește bine cu socotelile mele. Vom veghea aici împreună iar lumina va rămâne aprinsă, — hotărâ el.

In acel moment intră Martin aducând un pahar cu lapte, obicinuit de bătrân în fiecare seară. Bancherul îl duse la gură. Provian făcu un gest voind să-l oprească dar se răsgândi zicându-și : „Haide ! Haide ! Prea sunt nervos și bănuitor". Se uită totuși cu frică la celălalt, ca și când s'ar fi așteptat să-l vadă prăbușindu-se.

— Domnul mai are nevoie de mine?— întrebă respectuos servitorul.

— Nu Martin, — făcu Grigorescu tare spre a fi auzit, întinzându-i totdeodată paharul gol, — am terminat astă seară ; te poți duce în camera ta.

Bătrânul servitor se înclină și ieși. Provian se duse după el și revenind peste puțin, încuie ușa.

Penibila veghe începea. Pendula grea din perete arăta nouă și zece.

La început vorbiră banalități și apoi tăcură, afundându-se fiecare în gândurile lui.

Minutele treceau monoton și dezolant de încet. Tăcerea era apăsătoare și enervantă.

Limba orologiului oscila nepăsătoare și acele se învârteau necontenit. înaintând... înaintând... până unde? Își zise Provian care își fixase privirea pe ele.

— Este nesuferit! Mârâi Grigorescu ridicându-se furios. Să facem ceva d-le inspector! Se gândi puțin. Nu vrei să jucăm un șah?

Polițistul dădu din cap afirmativ.

— Jocul este în bibliotecă, — urmă bătrânul șovăind. — dar hai să-l luăm.

Provian nu avea nimic de zis. Se ridică tăcut și trase zăvoarele ușii dinspre coridorul din față.

Hall-ul era luminat vag de razele ce se înfiltrau printre ornamentele metalice ale ușii de jos. Sala însă era plină de besnă. Inaintară ca doi hoți în vârful picioarelor temându-se parcă să facă sgomot.

Deschiseră ușa bibliotecii. Șahul nu era la locul său. Infine, Grigorescu îl

găsi pe o etajeră. Se întoarseră tot așa de tăcuți și încuiară peste tot.

Grigorescu deșertă piesele cari alunecară fără sgomot pe postavul verde al biroului.

— Alb sau negru ? Zise el tare cu vocea-i ragușită voind să creeze o atmosferă intimă: dar vorbele răsunară gol și straniu. Se uitară sfioși unul la altul.

— Afurisită treabă ! Spuse bancherul strident.

— Într'adevăr, — aprobă inspectorul trecându-și mâna peste frunte.

Jucau fără poftă, numai ca să facă ceva. Arătătoarele pendulei erau la unsprezece fără un sfert.

In acel moment se produse un sgomot slab. Părea o hârjâitură; era ca și când un corp aspru s'ar fi frecat de un zid.

Inspectorul se ridică și ascultă atent. Nu se mai auzea nimic. dar sgomotul venise dinspre dormitorul bătrânului. Provian pâși hotărât și descuie ușa dintre cele două camere. Era închisă numai cu cheia căci nu avea zăvoare. Intră înăuntru. aprinse lumina și privi în jurul său cu atenție. Totul era în ordine și el reveni încruntat.

— Poate că aveți șoareci d-le Grigorescu ! spuse el.

— Tocmai că nu am ! îi răspunse celălalt întunecat.

Cum nu se mai auzea nimic, reluară partida: inspectorul se dovedi superior. Jocul mergea însă tot mai în silă.

Rămâneau împietriți cu mâna pe piese și priveau absenți în gol. Simțeau primejdia care-i ataca pe furiș din toate părțile, fără a putea ști de unde vine, fără a se putea apăra împotriva ei.

Încordarea nervilor era la apogeu și un fapt cât de mic i-ar fi făcut să explodeze.

Însfârșit ! Destinderea se produse pe neașteptate. Câteva țipete se auziră de afară, dinspre fațadă.

Inspectorul sări în sus și deschise ușa ce da în hall. Acum se auzea mai bine; era o întreagă busculadă. Răsunară câteva focuri de armă și un șuerat strident... Alarma !...

Provian coborâ scările în fugă aruncând bancherului care rămase palid în cadrul ușii :

— Rămâneți acolo, închideți ușa și așteptați-mă. Vin îndată.

Ajuns jos, deschise ușa principală și fugi câțiva pași cu arma în mână: dar brusc se întoarse în jurul lui.

— Prost ce sunt ! își zise el mânios lovindu-se cu mâna peste frunte.

Pierduse două minute.

Din câteva sărituri fu înapoi; trânti ușa, îndesă febril zavoarele și urcă scara din trei în trei.

Sus se lovi de ușa biroului încuiată pe dinăuntru.

Turba de necaz că fusese păcălit așa de ușor.

Din cameră se auzeau gâfâeli surde, scrâșnete furioase, și tropăeli înăbușite. Deodată porniră două focuri de armă și apoi se auzi o respirație șuierătoare.

- Deschide! Deschide imediat! striga inspectorul bătând cu tocul revolverului în panouri.

Trecură câteva momente de încordare grozavă pe cari Provian le luă drept secole. Împingea cu toată forța în ușă și tocmai se pregătea să o spargă, repezindu-se cu umărul asupra ei, când înfine auzi alunecând zăvoarele și canatul îi cedă.

Biroul era cufundat în întuneric. Provian aprinse lanterna cu iuțeala fulgerului și privi atent și bănuitor în jurul său. Pus înaintea primejdiei, îi revenise tot sângele rece.

În fața lui ședea Grigorescu, cu cravata strâmbată, cu părul sbârlit, cu hainele în desordine, palid și cu ochii mari

deschiși. In mână avea un revolver automat. Gâfâia și șovăia pe picioare.

Inspectorul lumină pe rând întreaga încăpere; ușa ce da spre coridorul de serviciu, era închisă și cu zăvoarele puse pe când aceia a dormitorului era întredeschisă.

Provian își îndesă arma în buzunar și-l apucă pe celălalt de umeri sgâlțâindu-l ușor.

— Veniți-vă în fire, — scandă el, — povestiți-mi repede ce s'a întâmplat ! De ce ați stins lumina ? Cine a fost aici ?

— Nu... nu eu... am stins'o... — îngână cu greutate bătrânul. Alergați... acolo... pe acolo a fugit... asasinul. — mai putu el să șoptească arătându-i cu arma ușa dormitorului.

Provian alergă și o împinse. In fața sa văzu la lumina lanternei ușa ce da în apartamentul privat al lui Grigorescu, dată de perete. Alergă spre ea și văzu fereastra opusă care deasemeni era deschisă. Cu o exclamație de mânie, sări spațiul ce-l despărțea de această și observă îndată atârnând de bara de lemn dintre geamurile de sus și cele de jos, o frânghie care se pierdea în noapte.

Rămase un moment șovăind Gândul îi lucra cu repeziciune și își dete seama de zădarnicia urmăririi.

„Slavă Domnului, că cel puțin nu a reușit", își zise el coborându-se totuși dealungul frînghiei.

Ajuns jos, scoase un șuerat scurt și cei doi agenți alergară.

— Un individ a coborît pe aci, — le arunca el cum sosiră, — nu ați văzut nimic?

Nu! — răspunseră ei odată privindu-se uimiți.

— Imposibil să-l mai găsim pe întunerecul acesta!? — spuse el cu ciudă privind grădina plină de beșnă. — Care din voi a dat alarma?

Eu, — zise Steriade cu grabă.

Era cel ce păzise în față.

— Motivul? — se informă inspectorul.

— Tocmai terminasem rondul, — povesti agentul, — și veneam spre poartă când am văzut un bărbat zdrențăros furișându-se pe lângă gard. L-am somat să se oprească, dar el începu să se vaete. In timp ce înaintam spre el, am auzit în spate o trosnitură puternică. M'am întors imediat și la timp ca să văd un alt tip care încerca să sară gardul la vreo șaptezeci de pași de mine. Am scos revolverul și am cerut pușlamalei să stea pe loc, dar el sări jos și o luă la fugă. Atunci am tras câteva focuri în aer, am dat alarma și am pornit-o dupa el.

— Hm! — făcu Provian printre dinți. Începuse să înțeleagă planul celui ce atacase. Destul de bine combinat, — continuă el trosnindu-și degetele. In timp ce eu alergam afară din cauza alarmei provocate de complicii săi, asasinul lucra nestingherit în casă. Socotise bine: Până mă duc, până vă găsesc, până mă puneți în curent cu cele întâmplate, avea destul timp să-l trimeată pe bătrân pe lumea cealaltă. Numai că m'am întors prea repede înapoi dându-mi seama de prostia mea, din fericire nu prea târziu. Dar haide mai bine să ne spună Grigorescu ce s'a întâmplat, — spuse el mai mult pentru sine. D-ta, Steriade, vei rămâne aci până ce voiu trage frânghia sus. Mai știi? Atentatorul poate are curajul să se reîntoarcă. Haide Roman! — încheie el.

Făcură înconjurul casei privind cu atenție și ajunseră la ușa din dos.

Lumina ardea.

Roman scoase un strigăt de uimire, iar inspectorul râse batjocoritor.

— Mă așteptam la aceasta, — spuse el sever. Roman, mi se pare ca ai dormit!

Cel învinuit protestă vehement.

— Zău, domnule, dacă înțeleg ceva, — se jură el. — Am părăsit din ochi ușa aceasta numai când m'a chemat Ste-

riade și numai pentru două-trei minute? M'am întors apoi imediat la postul meu.

— Iar acum, — continuă inspectorul, — nu sunt nici cinci minute de când v'am chemat eu și aici este treabă de cel puțin un sfert de oră.

Se apropie și examină cu luare aminte patratul tăiat din mijlocul ușii la distanța egală între cele două zăvoare.

Probabil, — reîncepu el. — a lucrat în etape, pe când d-ta îți făceai rondul în partea din afară a zidului.

Imposibil, domnule inspector! — protestă agentul hotărît. — Dela portița grădinii și până la scara de pe care observam, n'am făcut niciodată mai mult de 30 secunde și în așa puțin timp nu putea începe nimic fără să-l observ. Ar fi întârziat măcar odată și l-aș fi văzut imediat cu lumina aceasta!

— N'a întârziat niciodată bunul meu Roman, — râse inspectorul sarcastic, — iata explicația! Este foarte simplă.

Ușa era încuiată pe dinăuntru, dar Provian nu avu decât să bage mâna, să învârtească cheia și să tragă cele două zăvoare.

Intrară și suiră scara în liniște. Pe coridor în fund era o lumină aprinsă. Când ajunseră la ușa biroului lui

Grigorescu, acesta apăru din camera servitorului său.

— Credeam că s'a deșteptat, — le explică bătrânul, — dar cu tot acest vacarm, bietul Martin tot doarme. Nu a auzit absolut nimic. Voiam să-mi dea ceva de baut căci mi-e gâtul ars, dar am să mă duc să-mi iau singur — sfârși el trăgând ușa și îndreptându-se cu pași mărunți spre cămară.

Reveni în curând.

Intrară cu toții în birou. Pe masă ardea slab o veilleusă adusă probabil de bancher.

Provian ieși pe ușa dormitorului. Când reapăru peste câteva momente, închisese fereastra, ușile și controlase din nou încăperile prin cari trecuse necunoscutul. Nu găsise nici un fel de indiciu. Cum intră, aruncă fringhia scoasă dela geam pe un scaun și se așeza satisfacut.

— Slavă Domnului, d-le Grigorescu, — oftă el ușurat, — credeam că v'a făcut-o!

— Nici n'a lipsit mult. — spuse convins bătrânul bancher, — dacă mai întârziai o clipă, garantat că m'ai fi găsit mort.

— Vă rog să-mi relatați tot ce s'a întâmplat. — îi ceru Provian.

— Eh! Nu este cine știe ce, — po-

vesti Grigorescu făcând un gest scurt cu mâna. — Cum ați plecat m'am retras și am închiat ușa. Eram tare sunsecitat, și cineva șopti: „Deschideți imediat, d-le Grigorescu, sunt eu Provian. Am reușit să-l prind". M'am repezit și am deschis.

„In acel moment mi-a fulgerat însă prin cap, că nu erai d-ta. Cum ai fi putut intra dela când ușa din dos era închisă? Și nici n'ai fi avut măcar timpul să ajungi așa de repede aici! N'am mai avut însă vreme să mă mai gândesc.

„Ușa fu împinsă cu putere și becul sări în țăndări. Mă refugiai spre cealaltă ușa, dibuind prin întuneric, dar criminalul mă ajunse.

„Cu o mână îmi apucă gâtul și eu instinctiv i-o prinsei pe cealaltă. Simții înfiorat mânerul unui pumnal și cu toate că era grozav de puternic, reușii să-i țin mâna pe loc, cu tăria ce-ți dă frica.

Atunci ai venit d-ta.

„Criminalul nu știa că ușa este închisă. Zăpăcit, mi-a dat drumul pentru o clipă, de care am profitat să-mi smulg revolverul din buzunar și să trag. Auzii cheia spre dormitor învârtindu-se și trăsei încă odată. Nu l-am nimerit și banditul a reușit să fugă.

Provian era mulțumit. Atacul, deși abil pregătit, reușiseră totuși să-l dejoace.

Prudența însă nu-l părăsi, și-i ceru lui Grigorescu, care luă din cămara, câteva cuie, un ciocan și o bucată de tablă. Pe aceasta o tăie în două și o bătu pe ambele părți ale gurii făcute în ușa tăiată. Pe cei doi oameni îi trimise la posturile lor spunându-le să fie mai atenți, iar el se întoarse în birou, unde intră cu pași ușori.

Grigorescu sta cu spatele și nu-l simți. Fredona ușor și privea cu atenție șahul.

— Joci admirabil, inspectore, — zise el cum îl văzu. — hai să continuăm.

Partida urmă într'un tempo vesel. Bătrânul Grigorescu își revenise și peste douăzeci de minute, contrar obiceiului, — îl făcu mat pe inspector.

Când sfârșiră, rămaseră amândoi tăcuți și cu figurile în umbră.

Pe fața verde a biroului, lampa nu răspândea decât un cerc de lumină slabă.

Inspectorul ridică ochii. Ceasul era douăsprezece și nouă minute. Toate aceste ore le-a ținut minte cu o exactitate remarcabilă, așa cum se țin minte numai evenimentele penibile sau cele fericite ale vieții.

Se întoarse spre bătrân. Acesta se așezase comod și moțăia liniștit pe o sprijinitoare a fotoliului. Inspectorul îl privi zâmbind îngăduitor.

— Domnule Grigorescu, — șopti el.

Bătrânul tresări speriat și începu să râdă cu jenă.

— Ah! Am adormit, — zise el confuz. Da, sunt învățat să mă culc devreme. Și acum, nu este așa ? Nu mai avem motiv de teamă. Este greu și aproape imposibil să se mai producă un nou atac, — sfârși el convins. — Dar ce voiați?

— Voiam să vă spun că vă puteți duce la culcare. Este deajuns să veghez numai eu.

— Crezi ? — șovăi bancherul.

Inspectorul nu-i mai răspunse. Se sculă la rându-i, înconjură biroul, și luându-l de umeri îl împinse binișor spre ușa dormitorului.

— Ci duceți-vă odată domnule, — glumi el, — picați de somn și vă mai tocmiți cu mine!

Bătrânul ceda râzând ușor.

Peste puțin Provian auzi un sforăit sonor, apoi încet, încet, respirația adormitului deveni regulată.

Pentru deplină siguranță ușa de comunicație dintre cele două camere rămăsese deschisă.

Trecură trei ore de liniștea adâncă, în care timp inspectorul veghiase gânditor în fotoliul său. În curând se făcea ziuă.

Era sigur că nu se va mai produce nimic.

Închise ochii gândindu-se să se odihnească şi el puţin, dar lumina lampii dupe birou deşi slabă, îl supăra. Se ridică hotărît s'o stingă, dar îi veni în gând să se mai asigure odată că toate merg bine.

Bătrânul părea că doarme foarte liniştit, ba chiar prea liniştit, căci nu i se mai auzea respiraţia câtuşi de puţin.

Provian aprinzându-şi lanterna intră în dormitor, călcând în vârful picioarelor şi rămase consternat necrezându-şi ochilor.

Fâşâia de lumină a lanternei îi descoperi patul gol. Nici urmă de Grigorescu. Nici un fel de haină pe scaunul de alături! Provian alergă năucit şi învârti comutatorul. Lumina albă ţâşni umplând încăperea. In patul desfăcut, se vedea imprimată urma unui corp.

Roti ochii.

Totul era în perfectă ordine: Zăvoarele puse şi fereastra închisă. Totuşi bătrânul dispăruse.

Era inexplicabil! Cu totul inexplicabil!

Inspectorul rămase cu gura căscată şi se uită impresionat împrejur. Privi sub pat şi apoi într'un scrin; erau singurele

locuri unde se putea ascunde sau putea fi băgat cineva. ...Nimic ...absolut nimic!

Nedumerit, fără voia sa, alergă înapoi în birou.

Lanterna, pe care uitase să şi-o stingă, o strângea mecanic în mână.

Ce mai căuta însă? Aici doar fusese el! Ştia precis că nimeni n'ar fi intrat fără să-l simtă! Şi numai în această singură cameră ar fi putut veni Grigorescu. Era singura comunicaţie posibilă! Singura uşă deschisă! Inspectorului îi crăpa capul. Aici ca şi dincolo totul era închis, închiat!... şi nimic, şi nimeni!

Deodată lumina strălucitoare a lanternei căzu pe partea de jos a unui dulap mare; „pentru hârtii", după cum îi spusese Grigorescu. Erau două la fel, unul lângă altul şi umbrele lor mari ce **încadrau la lumina difuză, păreau** pline de ameninţări şi prevestiri fatale.

Provian se apropie încet şi ca hipnotizat, de cel din colţul camerei, neluând o clipă măcar lumina depe dunga închisă şi strălucitoare care pornea dintre crăpătura de jos a uşii şi se întindea pe lemn în jos. Pe covor, sub ea, văzu o pată din aceiaş vopsea strălucitoare şi închisă... roş-brună văzu înfine el, — ...şi mai mult ghici decât văzu, căci de

aceasta se temea ...era sânge ... sânge închegat.

Înțepenindu-se pe picioare, șovăi câteva clipe, dar hotărîndu-se brusc trase cu putere ușile dulapului.

Nu se auzi nici un sgomot ; nici un țipăt de uimire nu scăpă din gura inspectorului, ci. rămase paralizat privind cu ochi năuci spectacolul dantesc din fața sa.

Lumina lanternei începu să tremure, pe când ochii săi larg deschiși erau atrași magnetic să privească interiorul dulapului.

Pe fundul lui de lemn, întocmai ca o insectă uriașă înfiptă într'un ac, atârna bătrânul Radu Grigorescu, cu spatele în afară și cu ceafa pătrunsă de un pumnal neobicinuit de lung, care-i străbătea gâtul și se înfigea în lemn, menținându-l astfel — ca într'un cui — în această poziție nefirească.

Era complect îmbrăcat, iar sângele ce i se închegase în mare parte pe haine, se mai scurgea încă, formând pe podeaua dulapului o baltă gelatinoasa și strălucitoare, în care picioarele i se afundau mai mult de un deget.

Inspectorul avea impresia unui coșmar.

In capul său se formă un gol și aten-

ția îi fu atrasă de ceva care strălucea metalic în mijlocul lacului de sânge. Ca un gând nebun îi trecu prin cap soarele luminos din amurg ce se cufunda în norul de purpură de sub el.

Se scuturâ și cu greutate, stăpânindu-și repulsia ce i-o producea gestul său, luă acel obiect privindu-l fără curiozitate, dar numai din obicinuință și din necesitatea de a face ceva.

Era o mică miniatură de argint ce reprezenta aproape perfect un animal rar, dispărut de mult de pe la noi și din care — din câte știa — se mai găseau numai câteva exemplare prin bătrânele păduri ale Poloniei...

...un ZIMBRU de ARGINT.

CAPITOLUL VII

Noui victime

Cu o sforțare supra-umana, inspectorul reuși să se stăpânească și căută să judece limpede : își da perfect de bine seama de importanța concluziilor ce se puteau trage imediat dupa crimă, acum când nimeni nu pătrunse aici — nimeni decât el, victima și ucigașul.

Creerul însă îl trăda : Se simțea inca-

pabil să lucreze, incapabil să găsească vre'o legătura trainică între fapte. Evenimentele îl depășeau și luau pentru el proporția de supra-natural. Nu avea nici un punct de plecare și începu a se îndoi de mărturia simțurilor sale.

Știa bine că nu părăsise deloc camera după ce Grigorescu trecuse dincolo. Lumina fusese tot timpul aprinsă, ba chiar mai mult : fotoliul în care veghiase era îndreptat cu fața spre peretele alături de care era dulapul, așa încât îl avusese mereu în fața ochilor săi ; cu toate acestea, cadavrul se găsea acolo ! Cum ajunsese ? Prin ce forță supranaturală ? Cum fusese ucis aci lângă el fără să simtă ? Crima, era făcută cu cel puțin o oră înainte ! Cel puțin ! Aceasta se putea vedea după starea de coagulare a sângelui.

Ori inspetorul veghiase, iar ușa dintre cele două camere fusese tot timpul deschisă și el auzise... sau numai i se păruse că aude respirația mortului ; era nesigur asupra acestui punct, nu știa precis de când n'o mai auzise. Știa numai că fusese tacere, tăcere profundă și că ochii săi exersați ca și urechile, ar fi prins orice sgomot, ar fi văzut orice mișcare suspecta, dacă ar fi existat vreuna!

Dar criminalul cum intrase? Iar acum prin ce fenomen dispăruse?

Calea cea mai simplă se impunea aproape ca o certitudine. Logic numai *el* putea fi criminalul, căci numai el fusese cu victima în cele două camere închise hermetic pe dinăuntru!

Conștiința răspunderii și datorii sale îl făcură să devină practic.

Închise ceva mai liniștit ușile dulapului și băgă în buzunar miniatura ridicată dela picioarele victimei, își recăpătase aproape cu totul sângele rece și intră din nou în dormitor.

Ardea de dorința de a găsi ceva cât de neînsemnat, o urmă, o greșeală ori cât de mică din partea asasinului; încercă zăvorele, închetoarea ferestrei, privi patul, covorul: toate erau în aceiaș perfectă ordine de mai înainte.

Inexplicabilul i se impuse din nou cu tărie: aceasta părea curată vrăjitorie. Se simțea neputincios în fața forței formidabile a inamicului invizibil.

Reveni unde veghiase, închise ușa spre dormitor și rămase câteva clipe îngândurat în mijlocul camerii.

Scuturându-se, ca și când ar fi voit să scape de gândurile ce-l chinuiau, ieși în coridorul de serviciu. Închise și ușa dinspre birou.

Înaintă până în faţa uşii bătrânului Martin şi aprinzându-şi lanterna, privi atent ceva. Aplecându-se, scoase un mic obiect strălucitor dintre uşă şi toc, deschise, intră şi învârti comutatorul electric.

Servitorul dormea liniştit.

Provian oftă uşurat şi aruncând o privire scrutătoare împrejur, ochii i se opriră pe masă. Era plină de mărunţişuri: O oglindă, foarfeci, un brici vechi, o radio-galenă, casca, câteva fotografii învechite şi pe un colţ un pahar cu lapte.

Bătrânul se deşteptă.

— Ce voiţi domnule inspector, — zise el speriat, — s'a întâmplat ceva? Unde este domnul Radu?

— Scoală-te, I se răspunse scurt; — şi vino în coridor.

Sculă după aceia pe locatari, îi puse în curent cu cele petrecute şi se duse la uşa din dos; o controlă, ieşi afara şi fluieră scurt.

Steriade veni îndată. Aşteptă puţin şi Provian întrebă neliniştit:

— Dar Roman unde este? — De ce nu vine?

— Nu ştiu, — răspunse agentul.

— Vezi, caută-l şi veniţi amândoi sus Porunci inspectorul urcând scara înapoi

Pe coridor nu ieşise încă nimeni şi pri-

mul care apăru, fu amploiatul Petre Albulescu. El fusese acel ce venise în ajun cu scrisoarea lui Grigorescu.

— Groasnic, d-le inspector, groasnic! — se mulțumi acesta să îngâne zărindu-l pe Provian.

Era un tip de vre'o douăzeci și opt de ani, înalt, uscățiv, cu spatele puțin adus, cu tenul palid și cu ochi spălăciți. Avea pe umeri o haină de casă prost croită și se vedea bine după față că nu dormise deloc. Camera lui era aceia alăturată de birou.

— Dece n'ați dormit? se informă el rece.

Tânărul păli și mai tare.

— Nu am putut, — mărturisi el. Atâta zgomot! Am citit!

— Hm! — făcu inspectorul — și ce anume ați citit?

— „Une etude en rouge", de Conan Doyle, — răspunse îngrozit tânărul.

Provian deveni atent și-l privi mai sever.

— Îți plac romanele polițiste? — se informă el spionându-l.

— Nu, — spuse Albulescu privind într'o parte, — dar am mai citit „La monde perdue", tot de Doyle și mi-a plăcut...

— Va să zică aceasta nu-ți...

Prima întrerupere o făcuse Provian a doua Steriade care alergă îngrozit.

— Veniți d-le inspector, — sufla el greu, — Roman este mort!

In aceiaș clipă se deschise ușa camerii bătrânului Martin și acesta înainta cu pași înceți dealungul coridorului.

— Afurisenie! — scrâșni Provian strângând pumnii — unde a fost ucis?

— In strada din dos, lângă felinar! — îi aruncă agentul în grabă, coborând vijelios scările.

Peste câteva clipe ajunseră la zidul din fund.

— Trebue să-l sărim, d-le inspector căci portița este încuiată, — zise iute agentul și se îndreptă în fugă spre un pom apropiat de zid. L'au sarit.

Roman era întins pe trotuar cu fața în sus exact sub felinarul din apropierea scării de unde să observe cladirea.

Provian se aplecă peste el și îl pipăi; îi descheie tunica și îi puse urechea pe piept. Inima bătea aproape normal.

— Trăește slavă Domnului! oftă el ușurat. Ce ți-a dat prin cap Steriade să spui că este mort? — Se adresă el agentului ce tocmai sosise gâfâind.

— Așa am crezut d-le inspector. — făcu acesta confuz. — Văzându-l intins, cu lacul acela de sânge la cap...

— Bun ! — îi tăie inspectorul. — Acum să vedem ce are.

Aprinse lampa de buzunar şi privi de aproape faţa rănitului. Pe partea stângă a frunţii, prelungindu-se peste tâmplă, era o rană lunguiaţă.

— Cred că nu este grav : să-l ducem în casă. Hotărî Provian pipăindu-i buzunarele şi găsind într'unul ceiace căuta : Mica cheie a portiţii din zid.

Ridicară apoi trupul inert, îl duseră sus şi îl întinseră pe patul bucătarului care se sculase ca toţi ceilalţi.

Rana era superficială şi în curând Roman deschise ochii.

Provian îi porunci să stea liniştit şi îi legă fruntea.

— Un moment, — spuse el după ce termină ; şi fugi cu paşi uşor spre birou.

Scoase cheia, deschise, telefonă scurt la prefectură cele petrecute şi ceru să i se trimită urgent câţiva agenţi.

Încuie la loc şi reveni în camera bucătarului ceva mai liniştit.

Roman îşi venise cu totul în fire şi Provian îi ceru să spună tot ce ştie.

— Treceam, — începu agentul, — spre scara unde observam şi m'am oprit o clipă sub felinar să-mi îndes pipa.

„Din senin, simţii la frunte o arsură

grozavă și pe urmă o durere ascuțită.— Apoi m'am deșteptat aci.

— Este mult de atunci ?

— Nu știu cât am stat în nesimțire, — spuse slab Roman, — dar cu vre'o două minute înainte de a fi lovit m'am uitat la ceas. — Era trei și șaisprezece minute.

Inspectorul scoase ceasul. — Era trei și patruzeci și patru.

Așa dar în timp ce scula pe locatari criminalul îi lovea acolitul. — Dar în ce scop ? Se întrebă el nervos. — Crima anunțată doar o făptuise !

Neașteptat avu intuiția că nu este la capătul surprizelor. Că lovind pe Roman criminalul își urma un plan stabilit cu măestrie în cele mai mici amănunte și că trebuia să fie cu ochii în patru chiar de acum înainte !

Ridică ochii privindu-i pe toți la rând și căută neliniștit printre ei, silueta înaltă și adusă a bătrânului servitor.

— Unde este Martin ? — De ce nu vine ? — se interesă el.

Îi răspunse cel de-al doilea secretar al lui Grigorescu.

Maxim Pietroșanu era un tip scund, între două vârste, rotund ca un pepene și cu un nas ce părea o alunițâ în mijlocul feței sale plină de munți de carne.

— Martin a ieșit adineauri afară, —

se porni el. — Zicea că se simte rău şi că vrea să respire puţin aer curat. — Era de plâns sărmanul bătrân. Nici nu am...

— Am înţeles d-le! — îi tăie scurt inspectorul şirul nesfârşit de vorbe.

Steriade alergase afară îndată ce aflase că bătrânul ieşise, iar Provian ne mai putând răbda îl urmă, ordonând:

— Roman, vezi ca nimeni să nu iasă!

— Am înţeles domnule inspector, — murmură slab aceasta.

Agentul era deabia la uşa de jos privind nehotărît în ceaţa albăstrue a dimineţii, când îl ajunse inspectorul.

Acesta, îl luă de braţ şi făcură împreună înconjurul casei.

Când ajunseră în dreptul aleei din faţa intrării principale, vazură în apropierea porţii trei siluete cari se agitau.

Insfârşit, se loveau şi de inamici vizibili! Scoaseră revolverele şi îi somară să stea pe loc: li se răspunse printr'o somaţie similară şi când se apropiară văzură că sunt agenţii ceruţi de inspector. Aceştia tocmai se aplecau peste corpul unui om de care se împiedicaseră în mijlocul potecii.

Când faţa îi fu luminată, văzură că era bătrânul Martin. Provian îi dădu pe ceilalţi la o parte, dar se convinse aproape îndată că orice ajutor era de prisos.

Servitorul, deşi nu avea nici o rană, totuşi era mort, iar faţa îi era strâmbată oribil ca şi când înainte de a-şi da sufletul ar fi avut dureri îngrozitoare.

Prin capul inspectorului trecu fulgerător o bănuială, de care voi să se asigure imediat dacă este reală sau nu. Sări în sus şi alergă respirând greu spre casă. Suí scările şi nu se opri decât în faţa mesei din camera lui Martin.

Paharul de lapte era acolo, la margine, golit mai bine de trei sferturi. Inspectorul îl duse la nas emoţionat. Nu mirosea a nimic : îl puse totuşi cu grijă în mijlocul mesei şi părăsi camera închizând şi luând cheia.

Intră în birou şi puse mâna pe receptor. Aşteptă cam mult până obţinu legătura şi când în sfârşit auzi la capătul celalt glasul cunoscut, comunică ceva, mai mult de zece minute. Convorbirea era animată, iar Provian când sfârşi căzu extenuat pe un scaun.

Afară se auzeau vocile autorităţil ..

CAPITOLUL VIII

Cercetări.

Noui sosiţi, se instalară în biroul defunctului, iar Provian îi puse pe scurt în

curent cu evenimentele uluitoare petrecute în cursul nopții.

Rămaseră cu toții mai mult decât uimiți, iar Alexandru Dineulescu, — procurorul, — un om înalt, ciolănos și cu fața complect rasă, nu mai conteneа cu întrebările. Era foarte vorbăreț, iar ochii săi vii și neastâmpărați, umbriți de niște sprâncene de o grosime remarcabilă, scîipeau de plăcere când punea o întrebare. Îi plăceau la nebunie afacerile misterioase, așa că asasinarea lui Grigorescu și a servitorului său, avu darul să-i deștepte o vie curiozitate.

Sosirea medicului legist, — primul care avea să arunce câteva lumini în umbra de nepătruns ce înconjura crimele, — fu salutată cu entuziasm.

Noul sosit, nu-și pierdu deloc timpul ; îndată ce află cele întâmplate, făcu semn la doi agenți și aceștia scoaseră corpul lui Grigorescu din dulap.

Provian se apropie impresionat. Îl lovi dela început expresia de groază ce plutea pe chipul mortului. Din ochii reci și pe jumătate deschiși, din expresia chinuită a feței, și din rictusul grozav ce-i strâmba gura plină de sânge, reeșea clar că fusese atacat prin surprindere.

Medicul își scoase pardesiul și apropiindu-se de mort, smulse cu un gest

înte și îndemânatec pumnalul din rană, după ce mai întâi îi înfășurase mânerul într'o batistă.

Inspectorul îl luă ținându-l de lamă și-l privi cu atenție. Era o armă fină și puternică cu tăiș dublu și cu șanț delicat la mijloc. Pe mâner nu găsi nici un fel de amprente și Dineulescu, care se apropiase, dădu din cap necăjit.

— A folosit mănuși bestia ! — scrâșni el către inspector.

Procuroul își trosni nerăbdator degetele lungi și se adresă doctorului :

— Ce părere aveți d-le Nicolau ? — Când a fost ucis nenorocitul ?

Medicul, un bătrân micuț și venerabil cu fața blajină și cu ochii limpezi ca de copil își scoase domol ochelarii, îi șterse cu grijă și-i așeză în tocul lor.

— Moartea a survenit acum patru sau cinci ore, — vorbea curgător și melodios, — după cum se vede înțepenirea trupului, — rigor mortis, — a și început să se producă. Cât privește cauza ei...

— Cum ! — îl întrerupse, Provian, părând nedumerit, — să fi fost ucis imediat ce s'a dus să se culce ? Imposibil.

— A fost ucis între unsprezece și treizeci și douăsprezece și treizeci, — urmă medicul degajat privind pendula, iar moartea i-a fost instantanee. Pumnalul a

trecut printre două vertebre cervicale, retezând măduva spinării. Se opri puțin meditativ și privi la cadavrul plin de sânge. Emoragia abundentă a fost provocată prin secționarea carotidei.

Provian dădu din cap gânditor și se feri spre a lăsa să treacă doi oameni cari duceau trupul bătrânului servitor. Fu întins pe sofa, în locul stapânului său și i se cercetară buzunarele. Nu avea asupra sa nimic important și tocmai voiau să-l lase, când unul dintre agenți simți ceva tare în dreptul mijlocului sub curea. La exclamația acestuia, Provian se apropie și smulse contrariat de sub haina mortului un... revolver.

— Arma lui Grigorescu ! — exclamă el înăbușit, după o scurtă examinare. Uitasem de el ; cum o fi ajuns la bătrânul Martin ?

— Revolverul lui Grigorescu ?Asta-i bună ! — făcu mirat procurorul. Ce caută la servitorul său ? A ! Să știi că i l-a furat ! — spuse el mai mult pentru sine.

Bătrânul servitor părea o epavă pe lângă ceiace fusese. Obrajii erau scofâlciți iar trăsăturile îi păreau mai ascuțite — acum dupa ce murise. Era mai slab iar hainele-i erau mai murdare, mai învechite parcă.

Doctorul îi examină ochii, privi atent la față, îi deschise gura și în sfârșit anunță rezultatul examenului :

— Cred că este otrăvit ! Petele slabe depe figură, rictusul buzelor și celelalte indicii, pledează pentru această presupunere...

— Otrăvit ! Cum ? De cine ? — întrebă procurorul iritat.

Provian tresări.

— Stați un moment ! — îi opri el.

Ieși în grabă și reveni cu paharul în care se mai găsea restul de lapte.

— Victima a băut de aici, puțin mai înainte de a părăsi camera !

Profesorul Nicolau luă domol paharul și îl mirosi. Nu găsi nimic particular. Își înmuie un deget în restul lichidului și îl puse pe limbă : scuipă numaidecât.

— Va merge la analiză împreună cu cadavrul. Hotărî el. Nu pot spune cu siguranță, dar pare a fi ceva ! Ce mai doriți să știți dela mine ?

Procuroul ridică repede ochii.

— Ne puteți preciza când a avut loc moartea servitorului ?

— Aproximativ de o oră, o oră și ceva, — spuse micul om.

Provian la rându-i se apropie. Avea un respect nemărginit față de cunoștințele bătrânului medic.

— Aţi putea recunoaşte de ce a fost provocată o rană ?

Bătrânul profesor îl privi mirat pe deasupra ochelarilor.

— Aceasta depinde ! Dar în cele mai multe cazuri pot răspunde afirmativ. Pentru ce te interesezi ?

Inspectorul nu-i răspunse direct ci-i făcu semn lui Roman, care se apropie.

I se desfăcu rana, iar medicul o examină cu deosebita grijă : Pipăi fruntea, controlă intensitatea durerii, cercetă marginile cu atenţie şi însfârşit se întoarse lent către ceilalţi :

— Se pare că rana a fost provocată de un glonţ de calibru mic ; deci de revolver. Proectilul a pătruns dintr'o parte în dreptul temporalului stâng, l-a atins în trecere, producând o sguduire puternică care a provocat leşinul şi a ieşit sgâriind superficial stratul cărnos din stânga frunţii. Cum rana nu este arsă, pot preciza că glontele a fost tras dela mare distanţă.

Prima parte a anchetei se terminase. Nu durase nici 20 de minute. După fotografiere, cele două cadavre fură ridicate, iar medicul legist se retrase.

Judecătorul de instrucţie se întâmplă se fie bun prieten cu Grigorescu aşa că

se hotărî să ia dela început conducerea anchetei. Venise aproape imediat după ceilalți și interogatoriile începură.

Mai întâi fu ascultat raportul inspectorului Cesar Provian, care povesti cele întâmplate. Cu aceasta ocazie remarcă o nouă măsură de siguranță pe care el o luase înainte de crimă.

„După ce toți s'au retras. — suna partea corespunzătoare din raport, — am pus la cele patru uși ale locatarilor — pe din afară. — câte un semn pe care l-am găsit intact când am dat alarma.

Semnul este practic și sigur: Un ac cu gămălie bàgat în crapatura formată de ușa închisă cu tocul său. Când ușa se deschide, acul cade iar fixarea lui pe dinăuntru devine imposibilă.

Proba nu era totuși concludentă. Se făcură cercetări și semnul se dovedi practic fără însă a fi și sigur. Unul dintre agenți, unse cu puțină vaselină marginea unei uși și lipind acul pe ea, reuși s'o închidă așa ca semnul să rămână intact.

Provian era puțin contrariat — fața problemei se schimba.

Bazat pe semnul său, nu-i controlase niciodată pe locatari dacă sunt în camerele lor. Aceștia ar fi putut ieși sau intra în voie, neavând decât grija să pună

acul la loc. Și când inspectorul general Eugen Rosetti trase o concluzie cu adevărat nimitoare și plină de inteligență, cei din casă începuna a li bănuiți în mod serios.

Rosetti dăduse încă dela început o deosebită atenție ușii tăiate. După zece minute de cercetări opinia lui era formată.

— Vă rog să-mi permiteți să adaug și eu o concluzie care poate va ajuta la stabilirea adevărului. Avea o voce plăcută și sonoră.

Judecătorul aprobă.

— Este vorba de ușa tăiată d-lor : sunt sigur că a fost tăiată prin interior și nu pe dinafară după cum se credea !

Afirmația lui făcu senzație.

— Sunteți sigur ? Pe ce vă bazați ? — întrebă judecătorul.

— Totul se rezumă la acestea, — reluă Rosetti calm. Când cineva taie un lemn, cantitatea de rumeguș ce se formează nu este aceiaș în ambele părți, ci totdeauna mai mare în partea în care fierestrăul este împins. Se știe că puterea de împingere la om, este mai mare ca cea de tragere așa că dinții unui fierăstrau sunt aplecați dinspre mâner spre vârf.

Aplicând acest principiu la ușă, găsim

o cantitate de rumeguș *mărunt*, ișbitor mai mare în partea de afară decât înăuntru. Cum cel ce taie, ține fierăstrăul de mâner este neîndoios că a lucrat înăuntru.

Ceilalți îl ascultau cu atenție. Provian era însă de altă părere.

— Am privit și eu la ușa de jos — zise el — și impresia mea a fost inversă. Cred că dincontra este mai mult rumeguș înăuntru ca afară.

Eugen Rosetti nu era deloc încurcat.

— Ai dreptate inspectore, dar nu uita că eu am zis *rumeguș mărunt*. Ceia ce ai spus nu face decât să întărească deducțiile mele. Acela care a tăiat ușa a întrebuințat mai întâi un burghiu pentru a face cele patru găuri în cari a introdus lama ferestrăului. Ori rumegușul acestuia, care se deosebește de cel făcut de ferestrău, cade numai de partea în care se lucrează. Găsindu-l înăuntru, el nu face decât să dovedească cele afirmate.

Provian era convins. Interogarea celor din casă începu îndată.

Primul fu introdus Petre Albulescu.

Judecătorul îl privi sever.

— Pentru ce ai ieșit astă noapte pe coridor ?

Albulescu se înecă de spaimă.

— Dar... nu am ieșit deloc... domnule judecător, — bâlbâi el deabia inteligibil. Am citit tot timpul !

— Bine, bine ! — făcu judecătorul văzând că manevra lui de surprindere a dat greș. Nu ți-a atras nimic atenția ? N'ai simțit nimic suspect ?

— Ba da, — șopti celalalt palid, — am auzit întâi niște țipete și detunături îndepărtate ; apoi o bufnitură surdă și puțin după aceia două detunături puternice.

— Cum ai spus ? O bufnitură surdă ? — întrebă judecătorul devenind mai atent. Și de unde venea ?

— Din biroul domnului Grigorescu. Așa cred !

— Probabil ușa trântită de asasin când a intrat. — interveni Provian.

— Așa am bănuit și eu, — zise amploiatul ceva mai liniștit.

Tânărul Albulescu părăsi gârbovit biroul iar în locul său apăru celalalt funcționar ce locuia în casă. Acesta, intră demn și privind drept în ochii judecătorului își spuse numele fără șovăire.

Mărturia sa era lipsită de orice interes. Declară că nu auzise nimic și că s'a deșteptat numai când inspectorul i-a bă-

tut repetat în uşă. Ceilalţi deasemeni nu ştiau nimic.

Interogatoriile fiind terminate luară hotărîrea să inventarieze conţinutul casei de bani. O deschiseră cu cheile găsite în buzunarul lui Grigorescu şi judecatorul trase compartimentele. Erau în total şase. Bani nu găsiră şi recunoscură spre stupefacţia lor, că asasinul îndeplinise încă un tur de forţă. Jefuise uriaşa ladă de fier în prezenţa inspectorului, după cum făcuse şi crima. După mărturia celor doi amploiaţi bătrânul Grigorescu avusese în casa de bani mai bine de zece milioane lei.

Recapitulând, autorităţile rămaseră la sfârşit tot aşa de nedumerite, după cum fusese şi Provian la început...

Părăsiră cu toţii locul dramei. Totul nu durase decât o oră şi ceva

CAPITOLUL IX

A doua miniatură.

— Dacă domnul Wundt este acasă, pe mine mă primeşte oricând ; chiar când doarme ! — insistă râzând tânărul care sunase la o oră aşa de matinală, în faţa uşii ce da în apartamentul particular al lui Valentin Wundt.

— Dar domnule, — spuse politicos Mimi, tânăra cameristă scuturându-şi buclele blonde, — mi-e teamă că domnul Wundt se va supăra...

— Lasă micuţo, că nu se va supăra ; eu m'am deranjat dela Constantinopole, — mai spuse tânărul suind scara, — poate şi el acum să se scoale cu două ore mai devreme, mai ales că m'a chemat aşa de insistent. Anunţă pe domnul Mircea Grigorescu... sau stai, se răsgândi el oprind-o, voi merge chiar eu să-l deştept !

Sus începea un coridor în continuare cu scara care nu avea decât două uşi la rând pe partea stângă. Se sfârşi perpendicular pe un altul mai larg, un fel de hall, care mergea în ambele părţi.

Sala era întunecoasă cu totul, afară de o zare de lumină cam ciudată, în fund. Camerista înaintă câţiva paşi spre ramificaţia din dreapta şi aprinse o lumină.

Uşa camerei în care dormea Valentin, era prima în dreapta acestei ramificaţii şi în rând cu ea se mai găseau uşile altor două camere.

Mimi voi să bată dar Mircea o opri. Ochii îi alunecaseră dealungul hall-ului şi observase în faţa celei de a treia uşi, ceva alb şi nedefinit.

Ce este acolo ? — întrebă el atrăgând atenția tinerei fete asupra acelei siluete curioase. Mimi privi și se apropie intrigată.

Nu făcuse nici jumătate drumul, când scoase un țipăt slab, se clătină și căzu leșinată. Mircea deabia avu timp să o prindă. La gălăgia făcută de el alergară alte două persoane. Erau cea de-a doua cameristă, și Jean bătrânul servitor al lui Wundt. Acesta din urmă privi mirat la străin.

— Domnul Mircea ! D-voastră ? Când ați venit ? Domnul Valentin știe ? Bucuria, da feței sale încrețite o nuanță de bunătate profundă.

— Acum am venit Jean ! zise tânărul strângându-i mâna ciolănoasă cu căldură, după ce lăsase pe tânăra fată în grija celeilalte, — dar aduceți vreunul puțină apă !

Bătrânul alergă, iar camerista își veni în fire imediat plângând încetișor.

Intre timp Grigorescu, înaintase curios spre obiectul care provocase spaima acesteia. In fața ultimei uși din dreapta era întinsă o ființă omenească.

Era o fată uimitor de frumoasă, al cărei păr inelat se desfășurase căzându-i peste bărbie și acoperindu-i pieptul gol. Era deabia îmbrăcată. Ochii închiși și

respirația ușoară ce se simțea printre buzele-i întredeschise, lasau să se presupună că drăgălașa ființă a adormit acolo.

Nasul lui Mircea fusese însă isbit dela început de un miros aromatic și amețitor, care se degaja dintr'un tifon din apropierea feței celei de jos. Il luă și îl mirosi instinctiv.

— Cloroform, — murmură el, lăsându-l să cadă.

Ușa din fața sa era întredeschisă, iar camera luminată slab. De aici se vedea lumina ce o observase adineauri. Impinse ușor clanța și văzu o încăpere atrăgătoare, mobilată simplu dar cu gust, în care ardea pe noptieră o mică lampă electrică.

Voise întâi să plece, să-i lase pe ceilalți să facă ce vor, dar profilul suav al celei de dinaintea ușii îl atrăgea. Era curios să-i vada culoarea ochilor închiși, să-i audă vocea ! Mirat el însuși de aceste gânduri copilaresti, se aplecă și o ridică întocmai ca pe o pană.

Gestul său fusese mai mult mecanic, un fel de urmare a gândurilor lui și rămase puțin stingherit cu povara aceasta curioasă în brațe.

Simți că îl cuprinde o mila curioasă față de această ființa. Ar fi voit să o

apere mereu ținând-o astfel în brațele sale și instinctiv o strânse mai mult la piept. Un oftat ușor din partea ei, îl aduse la realitate. Se grăbi s'o așeze în pat și zâmbi înciudat, ne mai recunoscându-se pe sine însuși.

— Hei, veniți încoace ! — exclamă el; și când cei trei apărură, le zise răstit, spre a-și ascunde turburarea :

— Repede ! Deschideți ferestrele și aduceți apă rece. Mimi alergă grăbită afară, în timp ce Ana, cealaltă cameristă, trăgea persienele grele.

Lumina inundă camera, iar aerul rece și curat al dimineții, păru a face bine adormitei care se mișcă și suspină slab.

Mircea trase plapuma învelind-o până sub bărbie, și așezându-se pe un scaun lângă pat își întoarse ochii întrebător spre bătrânul Jean, care rămase respectuos în picioare.

— Cine este tânăra ? — se interesă el.

—Secretara d-lui Valentin, d-ra Mariana Jianu.

— Și este de mult la Valentin ?

— De aproape o lună și jumătate, — răspunse prompt bătrânul.

— Și... se vedea bine că șovăe să pună întrebarea,— și... aa... dormit tot timpul în casa lui ?

Bătrânul valet înțelese și dete din cap cu dispreț.

— Nu, — spuse el hotărît. Doarme aici numai de câteva zile și asta de nevoie. D-ra Jianu este o fată cuminte, bună și muncitoare pe care o respectăm cu toții, — încheie el.

Mircea respiră ușurat și se simți mulțumit. Nici el nu știa însă de ce.

Mimi tocmai intrase cu apa. Grigorescu înmuie o batistă și trecând-o peste fruntea înfierbântată a fetei, avu în curând satisfacția s'o vadă mișcându-se ușor.

Buzele ei murmurară ceva. Părea în prada unui coșmar. Se agită și deschise ochii.

Capul o durea grozav. Ce era cu ea ? Unde era ? Aducerea aminte veni fulgerătoare, săgetându-i inima. Cu un țipăt sări în sus. Învelitoarea sbură în laturi, dar ea își dete imediat seama de îmbrăcămintea sumară ce o avea. Roșindu-se toată se sgribuli din nou sub plapumă, fixându-și ochii plini de groază în aceia ai necunoscutului de lângă pat.

— Liniștiți-vă domnișoară Jianu, — făcu acesta cu glas blând și imbietor, — noi nu vă facem nici un rău, din contra... căutați să închideți ochii... să dormiți.., aveți nevoie de așa ceva acum.

Glasul lui o legâna plăcut, se destinse și somnul voi să-i alunece pe pleoape, dar iarăși o săgeată amintirea.

Cine era acest tânăr necunoscut ? De unde îi știe numele ? Era probabil un detectiv ! Da, da, asta trebuia să fie ! Venise poate s'o aresteze, sau... dar de ce ? De ce Doamne ? Simțea că-și pierde mințile.

— Vreau să vă spun tot, — isbucni ea deodată cu glas tremurând, — da tot ! Pieptul îi sălta vertiginos iar umerii îi tremurau cuprinși de fiori. O ! Este groasnic ! Mai suspină fata acoperindu-și fața cu mâinile.

— Nu ! Nu ! — insistă el.

— Ba da ! Trebue să vorbesc ; dar numai cu d-voastră, — susținu ea. Îmi inspirați... nu știu... o încredere fără margini... Aveți ochi atât de sinceri și buni!

La un semn al tânărului, valetul și cele două cameriste se retraseră, iar el rămase mai mult de o jumătate de oră în cameră...

...Când ieși, toată dispoziția îi pierise. Era încruntat și în ochi i se citea o furie stăpânită. Mariana extenuată, adormise.

Mircea se îndreptă spre bătrânul Jean, care așteptase pe coridor.

— Ce-i cu Valentin, Jean ? Nu s'a sculat ? Să mergem să-l sculăm noi..

Valentin Wundt nu era în cameră.

Patul era neatins. Pe un scaun lângă el, hainele lui Wundt aruncate în desordine. Pijamaua lipsea ca şi pantofii de casă.

Ceiace însă le atrase mai mult atenţia celor doi, erau o mulţime de pete brune ce se găseau pe covor. Jean se aplecă.

— Sânge! Pete de sânge! — şopti el înăbuşit.

Acestea, în mare parte şterse, ca şi când ar fi trecut ceva peste ele, începeau din stânga uşii, tăind covorul în diagonala şi se terminau în colţul opus, în faţa unei case de bani ce era lângă pat. Acolo erau mai numeroase şi într'un loc formau chiar un mic lac întunecat.

Mircea, nu părea extraordinar de uimit. Ba parcă privea curios ca şi când s'ar fi aşteptat să găsească şi altceva.

Se aplecă şi se uită cu atenţie la locul de unde începeau urmele. Nu observă nimic şi dădu din cap desamăgit. Când se ridică, ochii îi căzură din întâmplare pe ramperia vopsită în ulei alb, ce înconjura camera până la mai sus de un metru şi jumătate. Pe un ornament al acesteia, văzu amprenta însângerată a unui deget. Tânărul o privi, presupuse

ceva, și emoționat apăsă. Micul relief cedă și se mișcă într'o parte. Judecase exact : Se produse o declanșare și o parte din zid se învârti lăsând să se vadă un loc gol, întunecos. Era un coridor strâmt făcut în grosieam zidului.

Jean rămase cu gura căscată. Mircea, tot așa de uimit de descoperirea lui, înaintă câțiva pași în întuneric și se împiedică de ceva. Piciorul îi alunecă pe o substanță cleioasă și sprijinindu-se pe o mână, căzu peste ceva moale.

Când se ridică și ieși, valetul se clătină, pălind.

Întorcând palma, Mircea văzu de ce fusese provocată spaima acestuia : era înroșită în sânge.

— Adu lumină Jean, — porunci el înăbușit, — aci este un corp omenesc !

Când servitorul reveni neliniștit, Mircea tocmai îndesa ceva alb în buzunarul hainei.

Bătrânul aduse o lumânare pe care o aprinse și o ridică în sus. Când lumina nu mai fâlfâi și putură vedea, servitorul scoase un țipăt de groază scăpând-o din mână, iar Mircea se dădu înapoi consternat.

Ceiace văzuseră în cele câteva clipe de lumină, le depășea imaginația : Era un spectru albastru murdărit peste tot

de sânge, având pijamaua și trăsăturile lui Valentin Wundt.

Mircea se stăpâni și aprinse din nou lumânarea. Tânărul bancher era în orice caz mort. Fața avea o culoare albăstrue închisă destul de curioasă, iar pieptul și mâinile îi erau pline de sânge.

Grigorescu ieși palid, iar brațul în care ținea lumânarea tremura ușor.

— Chiama imediat poliția Jean, aici s'a făptuit o crimă ! Valentin a fost ucis!

. . . . . .

Nu trecuse nici o jumătate de oră de când Jean telefonase la poliție și toți cei ce fuseseră în zori la vila Grigorescu erau strânși în casa lui Valentin Wundt. Lipsea numai judecătorul de instrucție, care promise că va veni mai târziu.

Traian Nicolau, — medicul legist, privind cadavrul, dădu din cap ca și când ar fi fost nelămurit. Își puse ochelarii cu gestu-i obișnuit și se aplecă.

Examenul său dură mai bine de zece minute. Când se ridică, fața sa arăta o uimire puternică.

Procurorul îl privise cu încordare.

— Ce părere aveți domnule profesor ? — îl zori el pe micul bărbat.

— Individul a primit mai întâi o lovitură de pumnal în pectoralul drept. Rana provocată a sângerat abundent,

dar este lipsită de importanță. Moartea însă a fost produsă de altceva... de o otravă puternică sau...

Medicul se opri gânditor. Pe fața lui se pictase aceiaș uimire de mai înainte.

— Sau ?... făcu procurorul curios.

— Fața aceasta albastră, mâna dreaptă înegrită, această chirceală specială, — își urmă doctorul gândul cu glas tare, — toate acestea îmi amintesc...

— Ce-ți amintesc doctore ? Spune-ne odată ! — îl îmboldi procurorul plin de nerăbdare.

— Un electrocutat ! — își sfârși gândul cel întrebat.

— Un electrocutat ? La naiba, domnule ! Trebue că te înșeli ! — reluă buimăcit Dinculescu. Cum ar fi putut fi electrocutat ? — întrebă el neîncrezător.

— Domnul Traian Nicolau nu se înșeală ! — sună o voce liniștită.

Toți se întoarseră spre cel ce vorbise.

— Căutați în mâna mortului, — continuă acesta, — trebue să aibă ceva metalic în interiorul pumnului !

Doi agenți se repeziră și desfăcură cu greutate pumnii strânși ai victimei, și două murmure de uimire răsunară în acelaș moment.

Unul îl scoase agentul ce desfăcuse mâna dreaptă a celui mort, văzând proo-

rocirea necunoscutului îndeplinindu-se sub forma unor chei delicate, vârîte pe un belciug mic, iar cel de al doilea fusese scos de inspectorul Cesar Provian la vederea obiectului din mâna stângă a celui ucis simți teroarea din noptea trecută cuprinzându-l din nou și instinctiv își pipăi buzunarul unde avea mica miniatură, căci în palma plină de sânge, cu degetele întredeschise ca niște ghiare, strălucea la lumina clară a zilei acelaș semn fatal prevestitor de rele: ZIMBRUL DE ARGINT.

CAPITOLUL X

Câteva surprize.

In primul moment rămăseseră toți zăpăciți. Prezența micului obiect, dădea noului asasinat o aparență de o continuitate isbitoare, redând-o prin aceasta cu atât mai emoționantă și mai plină de mister. Două teatre ale unor crime în acelaș noapte se legau între ele prin prezența miraculoasă a aceluiaș semn!

Un criminal care îngăduia cu atâta dispreț să se reunească aceste tragedii, lăsând ca o sfidare acolo, pe unde trecuse, urma unicei sale treceri, însemna

că este dotat cu o îndrăsneala fantastică și că posedă resurse puțin obișnuite.

Sau semnul misterios era dimpotrivă greșala ?

Provian scoase din buzunar prima miniatură și o puse în palmă lângă cealaltă. Erau identice ; tăeturile și reliefurile fine și totuși distincte. trădau mâna aceluiaș artist talentat. Alexandru Dinculescu le luă și le învârti curios pe toate părțile, iar doui reporteri se grăbiră să le fotografieze. După aceea miniaturile veniră iarăși în mâna inspectorului. Acesta după ce le privi la rându-i, lung, simțindu-se covârșit de presentimente negre. le lăsă ușor să alunece în buzunar oftând slab.

Intoarse ochii spre cadavru și îi privi preocupat fața albăstrue: „electrocutat", gândi el fără voe și bruse își aminti de străinul care vorbise ; căutându-l din ochi, îl zări lângă fereastră jucându-se cu extremitatea unui fir ce-l desprinse depe zid și privindu-l cu un zâmbet amuzat.

Inspectorul avu o tresărire slabă de uimire dar se stăpâni îndată și cu un semn de înțelegere în ochi, se apropie și-l prinse de braț. Se hotărîse să joace o anumită comedie la care celălalt se pretă minunat.

— Cine eşti d-ta ?Cum ai intrat aici şi de unde ştii că Wundt a murit electrocutat ?— ţâşniră întrebările depe buzele sale ca nişte pocnete de bici.

— La naiba inspectore ! — răspunse cât se poate de natural necunoscutul. Dă-mi drumul ! — sau poate crezi că sunt Napoleon să-ţi răspund la zece întrebări odată ? Era să-mi sdrobeşti mâna şi iată, — zise el aşezându-şi mâncca. — mi-ai motolit haina !

Provian, mulţumit că fusese înţeles, afectă o figură şi mai încurcată.

— Aşa ! — continuă celălalt satisfăcut, potrivindu-şi cravata cu grije. Acum poţi să-ţi exprimi dorinţele. Ce vrei ?

Inspectorul râse amuzat în sinea lui dar figura i se întunecă şi mai tare.

— Mai întâi spune cine eşti !

— Nu ţi-ar plăcea mai bine să ştii cum îşi apăra averea răposatul Wundt ? Cred că i-ai adoptat principiul dacă ai câştiga la loterie. Numai că jucăria se poate strica şi atunci ai păţi ca bietul Valentin. iar d-na Provian ar rămâne neconsolată !

Vorbise serios afectând o figură îndurerată.

Ceilalţi, a căror atenţie fusese atrasă încă dela început. zâmbiră fără voe. Pentru ei scena apărea burlească, dar totuşi îi intriga.

Inspectorul fremătă de mulțumire. Știa că în curând misterul zimbrilor va fi atacat drept în inimă ; și în timp ce gândea acestea, fața-i deveni mai amenințătoare :

— Ce tot îndrugi acolo ? — se răsti el mimând nedumerirea. Ce vrei să spui cu asta ?

— Nimic altceva decât că sărmanul Wundt a îngrămădit aici atâția condensatori electrici, că ar fi omorît și un elefant, dacă acesta ar fi încercat să-i violeze comoara. — rânji necunoscutul ridicând un capac de deasupra casei de bani și trântindu-l jos cu sgomot.

Cei de față se îngrămadiră curioși. Provian era printre cei dintâi.

Casa de bani, avea în partea de sus o cavitate umplută cu câțiva zeci de condensatori, uniți între ei. Una din armăturile lor era legată chiar cu corpul său iar cealaltă cu un covoraș țesut cu măestrie din fire metalice așezat jos pe covor în fața ușei de oțel. Dacă condensatorii erau încărcați și cineva stând pe covoraș ar fi atins casa de bani. ar fi fost trăsnit pe loc.

Acestea toate le spuse ciudatul personagiu. presărându-le cu aceiaș ironie hazlie și mușcătoare.

— Acum, - continuă el, — ne mai ră-

mâne să știm de unde se dă drumul la curent în condensatori și pentru aceasta nu avem decât să urmărim aceste fire, dintre cari unul, — urmă el ridicându-l, — se vede că a fost tăiat.

Firele mergeau până la colțul din stânga ușei și dispăreau în zid.

— Trebue că se continuă în gaura aceea neagră, — continuă detectivul nostru amator ; și într'adevăr le regăsiră în coridorul secret.

Aproape imediat, firele coborau și se sfârșeau la un comutator. Necunoscutul cercetă puțin, murmură ceva și eși afară. Ceilalți îl urmară curioși. Acesta legă cele două capete ale sârmei tăiate, intră din nou în coridor și lăsă comutatorul în jos, dând astfel drumul la curent. Reveni apoi cu o sârmă groasă cerută lui Jean, pe care o băgase cu mijlocul în crăpătura unui băț, și reuni corpul casei de bani cu covorașul ținând în mână celalt capăt al bățului. Țâșni o scânteie uriașă care topi o bucățică de sârmă.

Privitorii se dadură înapoi speriați.

Tânărul dispăru ; întrerupse curentul și reapăru. Încercând cu sârma, scânteia nu se mai produse. Atunci el dete iar drumul la curent, veni, desfăcu capetele reunite ale firului tăiat și întrerupse iar comutatorul. Ținând acum sârma, scân-

tela se produse tot așa de vie ca și la început.

— Așa! — făcu el mulțumit. — iar acum atenție domnilor! Vom demonstra cum a fost omorît Valentin Wundt.

Uimirea era generală. Chiar Provian, care cunoștea „stofa" și știa mersul sigur și inevitabil al evenimentelor, rămase puțin surprins și în gândul său se felicită pentru buna inspirație ce o avusese.

Reporterii îi făcură loc mai în față.

— Nefericitul proprietar al acestor bunuri, — începu necunoscutul arătând teatral casa de bani, — venise probabil astă noapte acasă cu gândul de a pune ceva în cutia lui de oțel. — mai întâi — după cum se poate presupune de orice profan, trebuia să întrerupă curentul. Este necesar să adaog aici, că întrerupătorul din gang, face două servicii când este închis. Mai întâi întrerupe cureutul ce încarcă condensatorii și al doilea îi scurtcircuitează descărcându-i și făcându-i inofensivi.

Aici intervine accidentul! Firul a fost tăiat în timp ce curentul era încă deschis. Wundt care nu știa, a plătit aceasta cu viața, căci cea de a doua utilizare a întrerupătorului devenind imposibilă, condensatorii au rămas încărcați. Ați văzut dovada când s'a produs cea de a

două scântee la încercarea mea. cu toate că fluxul electric era întrerupt.

Așa dar omul. vine nebănuitor, se așează pe propriul lui covoraș și voind să bage cheia în broască, moare electrocutat de propria lui combinație.

Necunoscutul tăcu.

Explicația era cât se poate de logică și întărită chiar de cheia casei de bani găsită împreună cu altele pe bolciugul din mâna mortului : puțin din capătul ei era topit.

Misterul rămânea însă aproape același.

— Bine, — înceviință procurorul, — să admitem că lucrurile s'au petrecut așa cum le-ai schițat d-ta. Dar cum explici rana din piept ? Și cum crezi că a ajuns corpul din fața casei de bani. unde spui că a căzut și până în acea tainiță ? Căci trebue să recunoști că nu s'a dus singur acolo !

— Nu, a fost târît !

— Fugi domnule ! Acest lucru nu poți să-l știi ! Și de cine mă rog ?

— Asta nu v'o mai spun !

— Cum nu ne mai spui ? — zise Dinculescu nedumerit. Va trebui să spui !

— Da .dacă vreau numai.

— Procurorul se înfurie. în timp ce Provian se distra minunat.

— Nu dacá „vrei" ! — continuá magis-

tratul. Ai datoria să lămurești justiția și deci ești obligat să spui tot ce știi!

— Tot dacă vreau, — râse celalt.

Atmosfera devenise ostilă. Bunăvoința lui Dinculescu dispăru și trăsăturile i se înăspriră.

— Destul cu gluma! — ordonă el. Cine ești d-ta? Nici nu știm până acum!

— Fiindcă n'am vrut!

Acest refren veciue repetat, ca o poveste nesfârșită, făcu pe procuror să se înfurie și mai tare.

Se auziră câteva râsete. Necunoscutul privea înaintea sa cu același zâmbet.

Era un tip înalt și suplu, cu o ținută simpatică, cu fața bronzată și cu o privire voit, copilăroasă. Părul blond, pieptănat pe frunte, contrasta oarecum cu mustața brună și mătăsoasă, iar sprâncenele cam groase nu părea potrivite feței sale fine.

Dinculescu făcu un semn hotărît lui Provian.

Acesta, — ascunzându-și adevăratele sentimente sub o mască de indiferență glacială, - se apropie punându-și mâna grea pe umărul tânărului.

— Iar inspectore? — spuse acesta candid. Ei nu, că ești lipsit cu totul de politeță! Aceasta ți-e recunoștința că ți-am arătat cum a murit nenorocitul de

Wundt ? Da, da ! Sa sfârșit ! Văd după ochi-ți de cerber că ai de gând să-mi faci rușinea să mă arestezi ! Dar gândește-te cum poți s'o faci de față cu atâția martori ? — se lamentă el.

Ultimele cuvinte atraseră atențiunea procurorului. Acest tânăr avea dreptate; într'adevăr erau prea mulți spectatori !

— Toată lumea să părăsească încăperea !... Cercetările justiției sunt stânjenite !... In casă nu vor rămâne decât locatarii !... Comandă el sec.

Cu toate protestările „presei" și a curioșilor, camera fu imediat evacuată, medicul legist plecă, iar cadavrul fu ridicat.

Cei trei agenți ieșiră afară odată cu ceilalți iar în dormitor rămaseră numai procurorul general Rosetti, Provian și ciudatul necunoscut.

— Insfârșit ! — oftă ușurat Provian și prinzând mâinile tânărului i le strânse cu putere.

Dineulescu și Rosetti îl priviră mirați și mirarea li se transformă într'o uimire puternică. în fața spectacolului neașteptat ce le lovi ochii. Inspectorul general, cunoscător în materie nu se putu stăpâni să nu admire. Numai câteva mișcări și tânărul de mai înainte dispăru cu totul.

Umerii lui puțin curbați se îndrepta-

seră iar pieptul ce părea supt se bombase sub haină. Părea mai înalt și figura îi era cu totul alta. Unele riduri dispăruse și o singură mișcare, făcuse părul să alunece în bucle spre spate lăsând desgolită fruntea largă. Chiar ochii își schimbară expresia : din copilăroși și parcă naivi, deveniră șireți și plini de inteligență, luând din când în când o nuanță de ironie subtilă și plină de surprize. Mustața mică și sprâncenele se topiră cu aceiași iuțeală, lăsând fața celui ce le avusese, mai luminată, mai plină de energie.

Procuroul își reveni cu greu din uimire și râzând din toată fața, înaintă cu mâinile întinse.

— Admirabil, d-le Sorin ! — făcu el sincer convins. — ești extraordinar. Dar te știam la Paris până ieri !

— Până astăzi de dimineață la 4 ! — rectifică noul sosit râzând, — m'am coborît din avion acum trei sferturi de oră!

— Și ce te-a făcut să vii ? — glumi procurorul. Doar n'o fi ajuns vestea crimelor de aici, până la Paris !

— Ba tocmai acestea m'au adus. — reîncepu Sorin, — iar cel care m'a ispitit, sculându-mă din somn cu soneria telefonului, a fost destul de elocvent pentru

a mă convinge ! — se întoarse zâmbind spre Provian.

— Știam că vei veni ! — mărturisi acesta.

Tocmai la timp să văd că se îngroașă gluma ! — spuse tânărul devenind serios.

— Ce părere ai d-le Sorin ? — întrebă Alexandru Dinculescu. Afurisit de complicate afacerile acestea !

Lucian Sorin rămase gânditor.

— Da. Incuviință el. cazurile nu sunt ușoare, trebue s'o recunosc și ai făcut perfect de bine, dragă Cezar, că mai silit să joc comedia de adineauri. — continua el punând mâna pe umărul lui Provian. In primul moment mă temeam că mă vei da de gol, dar așa cum am procedat, avem două atuuri în plus : Mai întâi, vom face primele cercetări fără martori și al doilea, știm numai noi că ma ocup și eu de această afacere. Deși am o mică părere asupra întregei desfășurări a acțiunei, totuși se poate sa greșesc și atunci când n'am fi făcut așa, criminalul care poate a fost printre noi, ar fi fost pus în gardă, pe când acum... tânărul vorbise la urmă mai mult pentru sine.

Inspectorul general Rosetti, nu-l cu-

noscuse până acum pe Lucian Sorin, dar auzise multe despre el.

Îl privi cu atenție.

Era un tânăr înalt și blond, cam de vre-o douăzeci și cinci de ani, cu o ținută distinsă și umeri largi, fapt care nu-l împiedica totuși să fie suplu.

Gândurile îi alergară la trecutul aventuros al acestui om.

Unic urmaș al unei familii distinse din aristocrația țării, era totdeodată posesorul unei averi dintre cele mai mari. Studiase medicina și filosofia și se ocupase cu de toate până când, la vârsta de douăzeci și doi de ani dispăru, pentru a reapare după trei ani de călătorii și aventuri prin toate țările pământului.

In patrie se plictisea, — și cum tot timpul fusese un apsotol al binelui ajutându-și semenii în felul său, intră în lumea slab experimentată a polițiștilor, impunându-se în scurt timp prin metodele sale originale de investigație și prin introducerea celor mai moderne mijloace de cari dispuneau polițiile metropolelor lumii.

Numele său trecu granița și nu odată fusese rugat să vină să-și încerce pătrunderea acolo unde alții abandona-

seră cu totul partida; și succesul nu-i lipsise aproape nici odată.

CAPITOLUL XI

Urme de sânge.

— Eram furios pe dumneata adineauri ! — spuse râzând procurorul — acum sper că ne vei spune cum de știi că nenorocitul a fost târît în acea hrubă !

Lucian zâmbi amuzat, amintindu-și scena de mai înainte.

— Neapărat ! Acum o pot face cu plăcere, căci știu că nu o vor mai urla gazetele ! — răspunse el prompt : apoi devenind serios : Să privim petele de sânge depe covor, nu-ți atrage atenția nimic special la ele ?

— Nu, defel ! — răspunse Dinculescu forțânduse să înțeleagă gândul celuilalt.

— Voesc să spun, faptul că sunt în mare parte șterse, prelungite mai bine zis, nu te face să presupui nimic ?

— Dar chiar noi, tropăind atâta aici, le-am întins cu picioarele ! ripostă procurorul.

Provian, ca și Rosetti ascultase cu deosebită atenție cele spuse de Lucian Sovin.

— Înțeleg ce vrei să spui, — interveni

el repede. Este adevărat că mai toate petele sunt șterse de tălpile noastre, dar cea mai mare parte își au prelungirea îndreptată spre partea stângă a ușii. Ori acest fapt lasă să se presupună că ceva greu a fost târît peste ele în aceiaș direcție : și cum prelungirile sunt îndreptate spre ușa secretă, acest ceva greu nu poate fi decât cadavrul !

Rosetti încuviințâ din cap ; era de aceiaș părere.

— Intocmai dragă inspectore, — confirmă și Lucian, — te-ai gândit la fel ca mine ; dar de lacul acela mic de sânge din fața casei de bani ce zici ?

— Hm ! — făcu Proviau gânditor, — nu prea înțeleg de ce te-ai legat de el ! Poate că Eugen va reuși să-ți răspundă spre a salva prestigiul poliției ! — râse el întorcându-se spre Rosetti.

Acesta zâmbi fin.

— Cu alte cuvinte vrei sa-mi încerci perspicacitatea dragă Cesar ! Iata am să te satisfac. Se pare că individul după ce a căzut electrocutat, a ramas un timp oarecare pe loc, în decursul căruia i s'a scurs mai mult sânge din rana dela piept. Pe urmă deabia a fost târît !

— Suntem cu totul de acord domnule Rosetti, — acceptă Sorin satisfacut, —

și toate aceste constatări la ce concluzie dau loc ?

— Că individul *a venit rănit deja* când a voit să descue casa de bani, ieșind. — după cum dovedesc picăturile de sânge, — *rănit* chiar din *încăperea secretă !*

— Deci ?

— Deci lovitura de pumnal a primit-o chiar acolo !

— Hm ! — Să nu ne grăbim ! — făcu Lucian, — dar asupra persoanei care l-a târît acolo poți spune ceva ?

— Asupra acesteia, cu toată bunăvoința nu știu nimic ! — recunoscu inspectorul general râzând.

— Cum, știi și de cine a fost târît nenorocitul ? — se amestecă din nou Dinculescu.

— Da. De un individ care îl păndea de sub pat, — reluă Sorin, — care l-a văzut venind, voind să descue și căzând. Acestea se văd după urmele mâinilor și genunchilor săi pe stratul de praf de pe podea. Ba pot să adaug că individul era foarte surescitat și că este lipsit cu totul de talentele unui criminal de soiu !

— Mă zăpăcești domnule ! Acestea de unde naiba le mai poți ști ?

— Este destul de ușor dacă te deprinzi puțin să observi. Cred că Cesar și d-nul Rosetti sunt de aceiaș părere cu mine !

— Că tipul este lipsit de experiență o puteam spune și eu, — făcu Provian, — dar că a fost surescitat sau nu, aceasta nu pot să precizez !

— Să dăm patul la o parte, căci nici eu n'am putut studia urma bine ; poate că atunci găsiți ! — zise Lucian.

Inspectorul îl ajută și patul fu împins în mijlocul camerei.

— Cred că nu vă mai uimesc, — reîncepu cel dintâi după ce privi puțin, dacă vă spun că tipul poartă pantofi ascuțiți, este de talie mică și totdeodată foarte gras.

— Domnule Sorin te rog să nu-ți bați joc de niște muritori de râud. — râse înciudat procurorul. Mai întâi că tipul a fost surescitat și că nu are stofă de criminal, iar acum că este scund și gras și mai știu eu cum ! Nu cumva ne vei spune și numele ca să-l putem aresta ?

Lucian zâmbi ușor și privi la ceilalți doi ; păreau că înțeleg aproape tot atât de puțin ca și Dinculescu. Atunci se întoarse din nou spre acesta :

—Poți vedea singur domnule, ce ți-am spus, — îi explică el. După amprentele bine formate și după praful radical îndepărtat ca și când s'ar fi pus peste el o cârpă udă, se presupune ușor că omul

nostru avea mâinile asudate ; și cred că dumneatale nu-ți năduşesc mâinile când ești calm ! Pe urmă faptul că își lasă așa de vizibil și nepăsător semnele trecerii sale, dovedește din plin că este ceiace în Vestul Americii se numește un „greenhorn", în materie de crimă. Amprenta așa de netă și cu margini bine conturate îmi dovedește că tipul este greu și cu palma grăsulie, iar faptul că distanța dintre mâini și locul unde i-au stat genunchii este așa de mică, îmi spune că este scund. Ori un om scund, greu și cu palma plină este mai totdeauna gras. Cât privește pantofii, deși nu pare mare lucru este mai greu de găsit, căci trebue să experimentezi ca să vezi deosebirea între urma lăsată în praf de vârful unui pantof ascuțit și între aceia a unui pantof rotund. Dacă din toate acestea dumneata poți scoate numele omului, — își încheie el lunga expunere, zâmbind puțin ironic, — eu nu am nimic contra. îl puteți aresta !

Răspunsese la mica înțepătură a procurorului. Acesta înțelese și zâmbi fără să se supere.

Rosetti nu-și ascundea admirația.

— Mă depășiți cu mult domnule, — zise el. Mă pricep și eu puțin la chestiuni

de acestea, dar nu aș fi scos atâtea de aici, nici în ruptul capului!

— Ba eu cred că ai mai putea scoate ceva dacă te gândești cât de obositoare este poziția în care a stat cel ce a pândit, — schimbă Sorin intenționat direcția ce tindea să o ia convorbirea.

— Da, într'adevăr! Este o poziție destul de incomodă! răspunse Rosetti gânditor. — și cum nu se mai văd alte urme cari să arate că individul s'a mișcat, este de presupus că a stat un timp scurt sub pat, adică n'a avut când să obosească spre a fi silit să-și schimbe poziția.

— Aceasta este domnule inspector! Iar acum aș fi de părere să controlăm amănunțit încăperea secretă. Poate că mai găsim și acolo ceva care să ne îndrepte pe calea cea bună.

Deschiseră ușa micului coridor și Lucian ținând o lanternă în mână, pătrunse primul. Adâncitura avea aproape trei metri.

— Aci trebue să fie tocul ușii sufragerii din mijloc, — spuse cel ce intrase primul ajungând în fund și bătând cu degetul. Se auzi un sunet gol de lemn. Gangul deci mergea prin interiorul zidului dintre camere și hall, pornind din stânga ușii dormitorului.

— Curios ! făcu iar Sorin. — petele continuă dincoace de locul unde a fost cadavrul. Mai rare ce este drept... dar... iată una şi pe perete... şi altele mai sus... urmă el intrigat.

Proectă lumina spre tavanul destul de îndepărtat, mai înlat chiar decât cameretele şi privi cu atenţie. Exact deasupr lui era un cârlig de fier înţepenit acolo sus. Pentru ce ? La ce folosea ?

Luminat brusc de o idee, căută peste tot în jurul lui şi în curând perseverenţa îi fu răsplătită : Ceva strălucea slab la baza zidului din fund format de tocul uşii sufrageriı. Lucian se aplecă şi constată că este un ochi rotund metalic aproape lipit de podea: îl suci. îl mişcă şi în sfârşit trase. Belciugul era în capătul unui drug subţire de fier şi ceilalţi, trebuiră să se dea la o parte plini de uimire pentru ca Sorin să-l poată trage afară. Era mai lung de doi metri şi trecea probabil printr'o cavitate special amenajată pe sub pragul uşii din mijloc.

Cel care trăsese ştia acum ce are de făcut : agăţă belciugul de cârligul de sus şi începu să se sue pe drug ca pe o frânghie. Ceı trei tăceau urmărindu-l cu atenţie şi cu interes. Ajuns sus ob-

servă îndată că în faţa lui era o nouă intrare disimulată. După câteva dibueli reuşi s'o deschidă. Aluneca în sus ca un oblon metalic. Pătrunse înăuntru ; acum se afla deasupra uşii sufragerii. Spuse celorlalţi să-l aştepte şi aprinse lanterna. In dreapta se văzu o mică firidă murdară, pe baza căreia rămăsese imprimată în praf urma unui corp dreptunghiular pus de curând. In fundul ei era o cheie fără nici un fir de pulbere pe ea, pe care Sorin o luă şi o privi mirat. După formă aparţinea unei broaşte solide şi complicate. O băgă în buzunar şi înaintă după picăturile de sânge. După trei paşi, gangul care mergea în sus numai ca să înconjoare uşa, cobora din nou. Metoda era aceiaşi iar ranga era agăţată. Lucian se lăsase să alunece dealungul ei bănuind cam unde va ajunge. Sângele deşi în picături mai rare îi arăta totuşi drumul. Aproape imediat se văzu în faţa unei eşiri ca aceia din dormitorul lui Wundt şi se aplecă intrigat. Pe praful destul de gros se vedea urma lunguiaţă şi însângerată a unui obiect : „Cam nostim, — gândi ei,— praful mi-a fost în afacerea aceasta mai mult decât complice. Fără el n'aş fi ştiut mai nimic". Se sculă vesel deschise uşa şi...

La sgomotul ușor caracteristic produs de mecanism, o fată care ședea la masă cu spatele întors și cu fața îndureratăascunsă în mâini, sări în sus speriată. Privi plină de teroare la cel intrat ca și când ar fi retrăit niște momente groasnice, și fu gata să leșine. Zâmbetul amabil și fața deschisă a lui Lucian, o făcură să se liniștească încetul cu încetul.

— M'ați speriat teribil! Ingână ea încercând să zâmbească.

Sorin o privi scrutător. Ochii săi înconjurară apoi camera, oprindu-se o clipă pe cartea jumătate tăiată după noptieră și se întoarseră iar spre tânăra persoană.

— Domnișoară Jianu, spuse el, — puteți fi liniștită. Valentin Wundt nu a murit din cauza rănii de pumnal; aceia a fost fără nici o însemnătate. N'ați aflat-o până acum, nu este așa?

— Nu, am stat tot timpul în camera mea. Dar ce voiți să spuneți prin aceasta? — șopti fata confuz.

Se vede bine că vorbele lui o ușuraseră mult Respira mai în voe și părea ceva mai veselă.

— Nimic decât ce v'am spus! zise el zâmbindu-i de lângă ușă.

— Atunci nu v'am înțeles! — raspuns Mariana surâzând la rându-i.

CAPITOLUL XII

O dispariție curioasă.

Pe coridor Lucian se lovi piept în piept cu Mircea Grigorescu. Acesta păru foarte uimit văzându-l ieșind din camera secretarei și prin ochii lui trecu o scânteere neprietenoasă. Voi să treacă înainte, dar Sorin îl opri politicos.

— Domnul Grigorescu, dacă nu mă înșel?

— Da, — făcu celălalt rece, — cu ce vă pot servi?

— Dumneavoastră ați fost acel ce a descoperit cadavrul?

— Da! Și ce are a face?

— Nimica toată! Numai voiam să vă rog să-mi dați obiectul ce l-ați ridicat din gangul secret! — spuse celalalt simplu, privindu-l drept în ochi.

Mircea deveni palid.

— Domnule, ce insinuați? — încercă el să se înfurie.

— Vă rog, domnule! Nu încercați să-mi faceți o scenă. Sunteți singurul care l-ar fi putut lua. Bănuesc că este un pumnal. Nu?

— Din moment ce o știți nu mai neg, — zise Grigorescu posomorît, — dar știți cel puțin pentru ce l-am luat?

— Da — a fost răspunsul surprinzător.

Când reveni la ceilalți, Lucian le spuse pe scurt cele aflate omițând convorbirile avute și scoate din buzunar micul pumnal.

— Iată și arma cu care a fost lovit Wundt. Nu are nici un fel de urmă pe ea căci au fost șterse.

Dinculescu îl luă grăbit. Era un mic pumnal arab cu lama fină dar nu prea tăioasă. Mânerul de fildeș era sculptat cu o artă deosebită.

— De unde l-ai luat? L-ai găsit undeva?

— Nu. Mi-a fost dat de cineva care l-a ridicat din coridorul secret fără să-și dea seama de importanța gestului său.

— Poți să ne spui cine este această persoană?

— Da, nu văd nici un inconvenient în aceasta, este tânărul Mircea Grigorescu.

— Vărul victimei de aci și nepotul lui Radu Grigorescu! Nu găsești că gestul său apare mai curând suspect?

Șerin nu mai avu timp să-i mai răs-

pundă căci tocmai atunci intră Paul Moraru urmat de grefierul său.

Judecătorul de instrucție era un om de vreo cincizeci de ani, cu figura simpatică și cu o mustață mică încărunțită. Avea ochii albaștri și era cam de înălțimea lui Lucian. De cum intră învârti privirea curios.

— Domnilor, am auzit că afacerea de azi de dimineață a avut o continuare aici. Puteți să mă puneți și pe mine în curent cu cele ce ați aflat?

Dinculescu se însărcină îndată cu aceasta.

Primele interogatorii nu au lămurit nimic ; un singur amănunt important, constă în faptul că pe la cinci și ceva dimineața, camerista Mimi trecuse din camera sa în aceea a Anei.

La urmă, erau lăsați spre audiere, Mariana și tânărul Grigorescu; se presupunea că ei pot spune mai multe asupra celor petrecute. Agentul însărcinat să-i cheme îi introduse pe amândoi.

Se hotărîse ca mai întâi să fie ascultată tânăra secretară .

— Vă rog, d-ră, — începu judecătorul de instrucție, — să ne povestiți tot ceea ce știți până în momentul în v'ați pierdut cunoștința.

— Povestea mea va fi scurtă, domnule, — explică Mariana căutând să se stăpânească. M'am deșteptat la o bătaie ușoară în ușă și crezând că este ziuă și a venit Mimi cu laptele, am aprins lumina, m'am dat jos somnoroasă și am voit să deschid. Crăpând ușa, o mână m'a apucat, m'a smuls și până să-mi dau seama ce este cu mine am simțit ceva rece pe față. Am dat din mâini, din picioare, am voit să țip, să îndepărtez acel lucru ce-mi tăia respirația dar nu mai puteam face nimic. Simții că mă moleșesc și mă cuprinse o poftă de somn teribilă cu care nu mă puteam lupta. Din acela moment nu mai știu nimic. M'am deșteptat în patul meu sub îngrijirea dumnealui, — termină ea arătând spre Mircea.

— Asta este tot ce știți?

— Da, — făcu ea încet privind la o parte.

— Cunoașteți acest pumnal? — întrebă judecătorul arătându-i-l.

Mariana tresări și nu îl privi.

— Da, este al meu. L-am folosit chiar aseară să tai o carte cu el.

— Alteeva mai puteți spune?

— Nu mai știu nimic, — zise fata hotărîtă și judecătorul își dădu seama spre ciuda lui că nu va mai putea scoate

nimic dela ea chiar dacă știa mai mult în realitate.

Făcu un semn și Mircea se apropie. Interogatoriul tinerei fete fusese terminat.

— Din cercetările făcute, — reîncepu monoton Moraru, — reese că sunteți singurul moștenitor al lui Radu Grigorescu și al lui Valentin Wundt și deci singurul care profită, cel puțin în mod oficial după urma morții lor!

Mircea tresări înțelegând aluzia.

— Trebue să recunoașteți, domnule, fără să vă supărați, — urmă rece judecătorul, — că noi suntem datori să vă bănuim; sunteți cel dintâi care ar fi avut interesul să dispară cei doi.

Mircea își dete seama de adevărul celor spuse.

— Locuiți în Capitală?

— Nu. Stau la Constantinopol. Sunt aci numai de azi dimineață.

— A! Așa! Și pentruce ați venit?

— Am fost chemat de Valentin printr'o scrisoare.

— Ne puteți arăta acea scrisoare?

— Nu o mai am, am ars-o, — zise interogatul.

— Pentru ce? Ce v'a îndemnat s'o ardeți?

— Valentin mă ruga s'o ard!

— Era ceva atât de confidențial în ea?

— Nu, și mi s'a părut chiar ciudată cererea lui, dar Valentin o motiva că nu trebue să mai afle nimeni de zimbrul de argint.

Cuvântul fusese rostit liniștit, dar căzu ca o flacără într'un cazan cu benzină. Provian sări de pe scaun. Rosetti tresări iar Dinculescu bătu minunat din palme. Intorsătura ce o lua misterul îl încânta la culme. Dintre toți numai Lucian și Mircea rămaseră liniștiți.

— Cum? Ce? Zimbrul de argint? Ce știți dvs. despre aceasta? Ce înțelegeți prin zimbrul de argint? — întrebă surescitat Moraru aplecându-se în față.

Grigorescu privi uimit la zarva ce produsese cu acest cuvânt care pentru el era ca toate celelalte. Nu fusese de față la descoperirea miniaturii din mâna vărului său și nu știa nici de cea găsită la „Moș Radu". Fusese mai tot timpul împreună cu Mariana în camera acesteia și era deci explicabil să nu știe nimic. Ridică din umeri și răspunse:

— Este o mică bijuterie de argint pe care o am dela tatăl meu. Are mărimea unui... caută un cuvânt potrivit... a unui buton de manșetă și reprezintă un zimbru. Valentin specifica în scrisoare să o iau cu mine și să nu spun la nimeni.

— Şi l-aţi adus? — făcu judecătorul impresionat.

— Da, este în valiza mea.

— Ni-l puteţi arăta ?

—Mircea nu răspunse ci dispăru grăbit pe uşă.

— Celelalte miniaturi unde sunt? — întrebă judecătorul.

Intre timp Provian se căuta prin toate buzunarele. Sudoarea îi broboană fruntea. Degeaba; în curând trebui să recunoască plin de stupoare că îi dispăruseră.

In acel moment apăru şi Mircea. Era palid şi neliniştit.

— Mi-a fost furat, — isbucni el. Cineva mi-a scotocit în valiză şi l-a luat. Altceva nu lipseşte nimic! Deci cel ce a umblat, a ţintit numai la zimbrul de argint!

Judecătorul bătu cu pumnul în masă furios. Procurorul nu-şi mai găsea locul. Misterele începuse să-l sufoce. Se săturase de ele! Provian privea înaintea sa întunecat, iar Rosetti privi curios la Lucian Sorin. Acesta fuma liniştit, în timp ce un zâmbet ironic îi înflorise în colţul gurii.

CAPITOLUL XIII

Ceasul lui Provian.

— Liniște! ceru magistratul. — Cum au putut să-ți dispară, domnule Provian? Unde le aveai?

— Le-am pus în buzunarul dela haină, — spuse acesta abia stăpânindu-și furia. Acum nu mai sunt!

— Dvs. ce ziceți, d-le Sorin? — urmă judecătorul întorcându-se spre Lucian. — Aveți vreo părere?

— Hm! Aș avea una! — spuse acesta alene, — dacă miniaturile au fost furate din buzunarul inspectorului, aceasta nu putea s'o facă decât cineva care știa că sunt acolo și care a fost în preajma lui. Deci hoțul a fost sau chiar mai este printre noi. Același raționament se aplică și în privința celei de a treia miniaturi. Hoțul știa ceva probabil, asupra adevărului și a presupus că are și domnul Grigorescu una.

— Dar asta este izbitor de simplu ! De când le-ai băgat acolo, d-le inspector ?

Acesta căută să-și amintească. Momentul era îndepartat : Procurorul nu evacuase încă dormitorul când el le băgase în buzunar. Cercetările rămase fără rezultat și interogatoriul continuă. Paul

Morariu își reluă locul și se întoarse spre Mircea :

— Mai puteți adăuga ceva relativ la mica miniatură ce v'a dispărut?

— Nu, — spuse tânărul; — sau... dar aceasta n'are nicio importanță, — se răzgândi el.

— Ce ați voit să spuneți ?

— Eh! Nimica toată! — zâmbi Grigorescu. L-am auzit odată pe tata spunând când era dispus, că zimbrul este cheia unei comori. N'am atașat niciodată vreo importanță faptului!

— Pomenea de așa ceva scrisoarea lui Wundt ?

— Nu, îmi spunea numai simplu să-l iau cu mine.

— Spuneți că ați venit dela Constantinopol: locuiți acolo?

— Da, de aproape nouă ani, de când a murit bietul tata și am preluat conducerea afacerilor!

— Și ați venit în țară numai ca să-i aduceți vărului d-stră miniatura de argint?

— Nu, desigur, — mărturisi Mircea. — m'a atras mai mult dorința de a revedea locurile pe cari le părăsisem de atâta timp!

— N'ați mai fost niciodată în țară de nouă ani încoace ?

— Ba am venit de vreo cinci ori, — relată tânărul, — dar în Capitală n'am mai fost de mai bine de patru ani!

— Aţi venit direct ?

— Nu, am fost mai întâi la Carmen-Sylva unde îmi am casa părintească.

— Aţi avut vreo afacere?

— Nu; mica miniatură era acolo şi cum nici nu mai ştiam de ea, am căutat-o mai bine de două ore!

— Locueşte cineva în casa aceasta ?

— Propriu zis nu; — făcu Mircea, — dar am un servitor bătrân care stă în câteva camere mici şi care îngrijeşte împreună cu soţia sa, de întreaga clădire.

— Cât timp aţi stat acolo ieri?

— Până pe la 11 seara!

— Atât de mult ? Cu ce v'aţi ocupat ?

Mircea zâmbi cu privirea absentă.

— Am răscolit toată după amiaza prin amintirile copilăriei şi adolescenţei mele, — murmură el.

— Ce tren aţi luat pentru capitală?

— Expresul dela 10 seara.

— Şi aţi sosit aci la.... — îl privi stăruitor.

— Cam pe la patru dimineaţa! — fu răspunsul prompt.

— Acolo v'a însoţit cineva la gară?

— Nu, le dădusem drumul bătrânilor în sat la rudele lor.

— Aici aţi fost întâmpinat de cineva ?

— Nu; de nimeni.

— Şi ce aţi făcut dela 4 la 7 dimineaţa?

— Am venit!

— Cum aţi venit? — se miră magistratul. — cu tramvaiul sau cu maşina nu aţi făcut în nici un caz mai mult de un sfert de oră până aci!

— Am venit pe jos!

Moraru îl privi banuitor.

— Chiar aşa aţi fi fost aici într'o jumătate de oră, nu în trei ore!

— Exact dacă aş fi venit direct ! — explică tânărul. — Dar gandiţi-vă! N'am venit în capitală de patru ani şi ceva! S'au schimbat atâtea! Voiam să privesc oraşul în voie; am ocolit pe toate străzile şi am mers foarte încet ! Dealtfel aproape o oră am stat la cofetaria de de peste drum ; nu voiam să l scol pe Valentin prea de dimineaţa.

Judecătorul devenise cam neîncrezător.

— Bun! Bun! — conveni el, — de ce aţi venit să-l sculaţi singur pe Wundt?

Pe faţa tânărului trecu o întunecare slabă.

— Voiam să-i fac o surpriză! spuse el evaziv.

— Când aţi descoperit pe d-ra Jianu,

pentru ce nu ați anunțat imediat autoritățile și ați continuat singur cercetările?

— Nu le-am continuat: întâi am îngrijit-o pe d-ra Mariana și pe urmă îndată ce am descoperit cadavrul am anunțat poliția. Dacă știam de el mai dinainte, dădeam alarma de atunci.

— In gangul secret când și cum ați pătruns?

Tânărul păli slab și se uită neliniștit împrejur.

— Astăzi de dimineață!

— Natural! Dar la ce oră?

— Inainte de a descoperi cadavrul lui Valentin!

— Am mai întrebat *cum*, pe unde ați intrat?

— Prin camera d-rei Jianu!

— Domnișoara era în cameră?

— Da, dar adormise!

— Vă rog povestiți amănunțit tot ce ați făcut!

— Am observat pete de sânge pe jos, cari duceau spre colțul unde este intrarea secretă. — începu Mircea. — Acestea mi-au dat de bănuit, căci spre ușa ce da în coridor nu erau de loc și cum rănitul nu putuse să iasă pe ușă fără să lase o dâră de sânge după el, am

presupus că în acel colț trebuie să fie o intrare secretă; după câteva dibuelı, am găsit mecanismul și am pătruns înăuntru! Asta este tot!

— Ce ați ridicat din gang ?

— Pumnalul acesta ! — răspunse posomorît cel întrebat, arătând delicata armă de pe masa judecătorului și întorcându-și privirea plină de reproș spre doctorul Sórin.

— Pentru ce l-ați ridicat ?

— Credeam... voiam... să-l dau mai târziu! — bolborosi tânărul.

— Nu v'ați dat seama că prin acest gest ați derutat cercetările? Poate că pumnalul prezenta amprente! Poate că poziția sa și petele de sânge pe cari le-ați șters ar fi determinat stabilirea vreunui indiciu! Care-i adevărata cauză ce v'a îndemnat să-l ridicați?

— Mircea încleștă dinții privind hotărît la magistrat.

— N'a existat niciuna! — ocoli el.

Judecătorul se încruntă.

— Aveți vre-un mijloc să dovediți că într'adevăr ați luat eri trenul de 10 și nu pe cel dinainte?

— Nu, — răspunse Mircea după ce se gândise puțin, — dar ce importanță are acest fapt?

— Enormă, dragul meu domn! — scandă magistratul. Trenul care pleacă la cinci de acolo sosește cam la unsprezece în capitală! Ori dacă d-voastră sunteți de aseară aci, afacererea zimbrului de argint este lămurită și vinovatul găsit!

— Dar v'am spus, — exclamă Mircea pălind, — că după amiaza de eri mi-am petrecut-o la Carmen Sylva!

— Cine ne împiedică însă să credem că n'ați fost acolo decât numai să fiți văzut, pentru ca apoi să plecați încoace imediat cu trenul de seară! Circumstanțele sunt extrem de grave, domnule, și hotărăsc ca până la terminarea primelor cercetări să rămâneți la dispoziția justiției. Până atunci nu veți părăsi această casă!

*

* *

Când magistrații plecară împreună cu toți ceilalți, Lucian Sorin mai rămase în casă pentru a mai cerceta odată locul.

Singura sa descoperire fu o sticluță cu cloroform pe care o găsi printre altele pe masa de toaletă a victimei, în dormitor...

Era golită mai mult de jumătate.

* * *

In aceeaș zi, Provian primi o scrisoare care îl invita la o cârciumă pe cheiu. I se promitea amănunte asupra crimei în schimbul unei sume de bani, dar în loc de aceasta, când a intrat în camera indicată, a primit o lovitura în cap, ce l-a lăsat câteva minute în nesimțire. I-au sese atacat de doi indivizi cari apoi îi scotociseră buzunarele furându-i totul.

Zadarnic a căutat să afle dela proprietar cine erau, căci nici acesta nu-i cunoștea fiindcă închiriaserá camera chiar în dimineața aceea.

In concluzie, ceasul său, magnificul său ceas de aur cu lanț, un dar dela mama d-nei Provian, pe care îl purtase și răposatul său socru, — rămânea dispărut. Râse puțin silit de gândurile sale copilărești, dar fără voie se gândi cu grijă ce va spune onorabilei sale soacre când va observa lipsa.

Când ajunse la Prefectură, Lucian Sorin tocmai cobora scara din față.

— Salutare, Cesare, — îl întâmpină acesta vesel, dar de unde vii? Te-am căutat peste tot căci aș dori să mergem să vizităm casa bătrânului Grigorescu.

Inspectorul mormăi ceva neînțeles, sui scara și reveni cu mâinile goale.

— Cheile au fost luate azi de dimi-

neață, de doi inspectori speciali, din poliția secretă. Probabil că mai sunt acolo, așa că vom găsi deschis.

Sorin nu-i răspunse și eșiră tăcuți în stradă. După câțiva pași acesta se opri puțin învârtind limbile casului său de mână.

— Dragă Cezar, poți să-mi spui cât este ceasul? Al meu a stat, — zise el nevinovat, privindu-l cu coada ochiului.

Inspectorul duse mașinal mâna la vestă. Se încruntă ușor și murmură ceva ca... ceasornicar... reparație... etc. Celălalt începu să râdă cu poftă.

— Pariez că ai avut o aventură neplăcută. Ori ai dat și lanțul la reparație? — glumi el.

Inspectorul nu răspunse dar Sorin nu-l lăsă de loc până ce nu-și descărcă cu totul inima.

Poate că Provian ar fi fost mai vesel să știe că Sorin îl urmărise și reușise să pună mâna pe cei doi vagabonzi silindu-i să-i dea ceasul și tot ce luaseră dela inspector.

Lucian s'a ferit însă a-i spune ceva...

CAPITOLUL XIV

Inexplicabilul se repetă.

La poarta vilei lui Grigorescu se loviră piept în piept cu cei doi inspectori. Aceştia nu reuşiseră să descopere nimic nou şi le întinseră cheile zâmbind cam ironic.

In interiorul casei nu era nimeni, căci locatarii părăsiră vila încă în decursul dimineţii. Cei doi suiră scara şi pătrunseră în apartamentul crimei.

— Vasăzică aci este locul — făcu Sorin când pătrunseră în birou. Dar şezi, dragă Cezare!

— Iţi spun drept, nu mă simt grozav de bine aci, — mărturisi cel interpelat. — Nu prea ştiu ce este frica, dar casa aceasta mă neliniştește.

— Hm! — făcu Lucian. — Nu trebuie să priveşti lucrurile numai în tragic; haide mai bine să stăm puţin de vorbă!

— La dispoziţia ta! zise Provian aşezându-se.

— Dă-mi impresiile avute după ce s'a dat primul atac şi ai revenit la Grigorescu!

— Bătrânul Radu era înspăimântat, — povesti Provian retrăind momentele. Am

aprins lanterna și am văzut ușa dinspre coridorul de serviciu încuiată; cealaltă dinspre dormitor era numai rezemată. La îndemnurile lui Grigorescu m'am avântat prin ea și...

— Stai, — îl întrerupse Lucian, — spui că ușa ce dă spre coridorul din dos era încuiată?

— Exact!

— Apoi?

— Am trecut căutând cu ochii prin toate camerele și am coborît dealungul frânghiei dela fereastră!

— Treci peste acestea! Când ai reintrat în casă zici că ușa de jos din spatele vilei era cu zăvoarele puse?

— Da, dar avea gaura acea, — completă Provian.

— Pătratul de lemn tăiat l'ați găsit?

— Dar era căzut pe scara din afară.

— Mai departe!

— Am urcat scara cu Roman și l-am văzut pe Grigorescu eșind din camera servitorului său.

— Perfect! Așa dar acul tău era căzut!

— Dacă intrase Grigorescu acolo se înțelege! — aprobă inspectorul. Dealtfel după ce lucrurile s'au liniștit l-am repus!

— După aceia?

— Mi-am plasat oamenii și am revenit în birou; Grigorescu fredona.

— Fredona? — se miră Lucian.

— Da, cânta ușor și mi-a spus că joc foarte bine șah, fapt pe care-l remarcase dealtfel de mult.

— Hm! Da; ați reluat apoi partida?

— Da, pentru a mânca bătaie dintr'o poziție aproape irremediabil pierdută pentru el! zise Cezar cu ciudă.

— Pe urmă?

— Pe urmă s'a dus la culcare în dormitor pentru ca apoi eu să-l găsesc ucis aci, în birou! Dacă n'aș fi atât de pozitivist, aș crede că a fost dematerializat în dormitor de vre-un spirit răutăcios și rematerializat după aceia în dulapul fatal!

— Hm! Spiritului tău i-ar fi trebuit pumnalul cu care a fost ucisă victima și micul zimbru, — glumi Sorin — și în afară de aceasta spiritele nu fură bani de prin safeuri! Dar altceva: servitorul unde a fost găsit?

— În curte, în apropierea porții din față!

— Aci poți să-mi dai din nou toate impresiile tale?

— Desigur, — încuviință inspectorul,

— era întins cu faţa în sus pe pietrişul aleei şi figura, parcă mai slăbită în urma suferinţei provocată de otravă, îi era strâmbată oribil. Probabil că se tăvălise înainte de a muri, căci hainele îi erau murdare şi parcă mai învechite.

— Revolverul automat, găsit la el, eşti sigur ca era acel al lui Grigorescu?

— Da, precis al lui; era un F. N. şapte şaizeci şi cinci!

— Îţi mulţumesc, — zise Sorin sculându-se, — acum să văd şi eu cum stau lucrurile pe aici!

In birou toate erau aşa, cum fuseseră atunci când se făptuise crima. Lucian dădu cu Cezar dulapul la o parte, cercetă zidul, se uită la locul unde fusese înfipt pumnalul în fundul mobilei grele, trecu în dormitor, controlă zăvoarele cu minuţiozitate, deschise fereastra, se uită în jos măsurând înălţimea din ochi şi în fine puse pe inspector să încuie exact cum fusese în seara trecută.

Provian se execută.

După primele cercetări Lucian se duse cu Cezar la uşa tăiată de jos şi o controlă.

Reveniră şi el intră în camera valetului. Roti privirea şi rămase iar gânditor în faţa mesei privind la mărunţişurile răspândite pe ea.

— Ciudat! scăpă el.

— Ce găsești ciudat? — se interesă Provian.

— Mă gândesc că nu este prea comod să fi surd și să asculți concerte de radio la un aparat cu galenă. N'ai auzi mai nimic!

Inspectorul fu izbit de observație.

Sorin, urmându-și gândul, privi firul de antenă.

Acesta, era format din două fire răsucite între ele și eșea printr'o crăpătură a ferestrei. O deschise și îl urmări. Firul mergea în sus și dispărea pe terasă.

— Să eșim pe terasă, Cezare, — murmură el către inspector.

Odată ajunși deasupra casei, se duseră direct la locul unde era firul. Acesta era agățat în partea de jos a unui stâlp și Lucian Sorin observă că spre antenă mergea un singur fir nu două. Se aplecă și îl desfăcu ușor din jurul stâlpului. Firul rămase independent. In acelaș timp văzu că celălalt fir dublu ce venea din jos, nu era în realitate decât unul singur care trecea în jurul stâlpului și apoi cobora spre fereastra bătrânului, răsucit cu el însuși.

— Nu prea era technician bun cel ce a instalat antena, — râse descoperitorul

satisfăcut. — firele nu erau nici măcar unite. Antena pleacă din casă, ca să intre tot acolo, după ce mai întâi a ocolit un stâlp. Şi asta este de o importanţă covârşitoare, iubite prietene ! — râse el.

Se coborîră. Lucian se duse din nou la fereastra dormitorului şi o cercetă iar, dar fără nici un succes.

Nu voia totuşi să se dea bătut. Luară o scară lungă dintr'o remiză de lângă casă şi o lipiră de zid pe dinafara ferestrei. Sorin se sui şi cercetă cu ochi atenţi toată suprafaţa bănuită.

Giurgiuvelele erau sculptate şi un şir întreg de flori cu petale de lemn se întindeau de sus până jos. Lucian le privi, le pipăi dar nu reuşi să găsească nici pe aici nimic. Se hotărî atunci să le ia la rând. Privea la fiecare în parte şi căuta s'o miște, s'o împingă sau s'o tragă. Avea o răbdare uimitoare care după aproape o jumătate de oră îi fu însfârşit răsplătită.

C'am la mijlocul ramei, o floare se mişca aproape imperceptibil. Încercă s'o tragă afară şi ajutându-se de briceag, cu care mări crăpătura până acum invizibilă din jurul ei, reuşi încet, s'o scoată în întregime. Se lua ca un dop, iar cel ce o scosese simţi îndată între

degete o substanță lipicioasă cu care însese unsă partea ce pătrundea înăuntru.

— O crimă aproape perfectă, — gândi el. Inca vreo trei-patru ore, și mi-ar fi fost imposibil s'o mai descopăr.

In gaura rămasă, nu era nimic dar fundul ei era format din ceva metalic, ce avea la mijloc o adâncime pătrată. Era mecanismul de închidere al ferestrei. Lucian șterse floarea, o puse la loc așa ca s'o poată scoate ușor cu mâna și apoi se coborî. Provian îl aștepta nerăbdător.

— Ce ai făcut atâta vreme acolo sus? Ai descoperit ceva?

— Aproximativ!

— Adică?

— Cum a fost făcută crima, cum a intrat criminalul, și cine este! — râse celălalt amuzat.

— Îți arde de glumă? — făcu Cezar cu puțin necaz.

— Nu, te asigur — răspunse Lucian.

Peste două ore ne întâlnim din nou tot aci. Anunță-i pe toți că vom proceda la o reconstituire generală a faptelor petrecute astănoapte. Cât despre tine, te rog, până atunci, să-mi faci un mic serviciu. Voesc să am o listă după registrele poliției a tuturor celor ce stau pe strada

din față, la distanțe de câte un kilometru în dreapta și în stânga.

Provian ridică ochii crezând că celălalt glumește iar, dar Lucian era foarte serios.

— Ne-am înțeles, dragă Cezar?

— Da, — făcu el, — dar pentru ce-ți trebuie?

— Vei vedea tu! — zâmbi Lucian strângându-i mâna.

Comunicarea făcută de Sorin stârni cea mai mare fierbere în sânul poliției și al celorlalte autorități, așa încât, când acesta veni împreună cu judecătorul de instrucție, ducând în mână o mică valiză, biroul lui „Moș Radu" era plin.

Până acum se discutase numai asupra acestor crime. Analiza identificase otrava, — căci laptele fusese găsit otrăvit, — ea fiind aceeaș ce provocase și moartea bătrânului servitor.

— Domnilor — a început Lucian — reconstituirea de azi este frumoasă și grea. In aceste condițiuni, m'am gândit că ar fi perfect înțeleasă retrăind în totul clipele din noaptea trecută. Provian își va relua rolul, cineva va juca rolul victimei, iar eu pe acel al criminalului.

Propunerea sa fu primită cu entuziasm.

Rolul bătrânului Grigorescu și-l luă în seama sa Paul Moraru, — judecătorul de instrucție.

Emoționanta dramă reîncepu din momentul veghii.

Sorin ceruse, spre uimirea tuturor, să rămână în camera bătrânului servitor și să fie considerat drept acesta, iar când fu întrebat, nu voi să dea nici o explicație deocamdată.

Partida de șah începu ; Moraru juca aproape ca și Provian așa că până la un timp rezultatul rămase nehotărît.

Trecuse mai mult de un sfert de oră când toți auziră distinct o hârjitură. Inspectorul tresări slab ; recunoscuse zgomotul. Alergă împreună cu câțiva din ceilalți și reveniră ca și atunci.

Se convenise să se scurteze răstimpurile.

Se simulă gălăgia de afară și după cum ceruse Lucian toți eșiră în coridorul din față rămânând în cameră numai judecătorul, care închise ușa.

Retrăiră clipele aevea. Trântitura de ușă, gâfâiturile, împușcăturile, urmară în acelaș tempo. Provian și ceilalți se repeziră înăuntru. Pseudo — victima horcăia :

Alergați... Acolo... pe acolo...

Ușile erau deschise ca în noaptea crimei, iar frânghia atârnată de fereastră. Inspectorul își dădu drumul iar ceilalți rămaseră după cum le indicase d-rul Sorin sus, lângă frânghie, până ce inspectorul va veni să-i cheme în birou. Provian tremura de încordare. Se duse cu Roman prin dos și urcând scara văzu pe judecătorul de instrucție eșind din camera lui Martin. Apoi merse și reveni cu frânghia și cu toți ceilalți.

Partida reîncepu. Lucian le spusese că nu trebuie să simuleze nimic în joc, ci să joace cât mai natural, căci chiar dacă partida ar avea alt sfârșit, aceasta n'ar interesa. Soarta însă se încăpățână și judecătorul își făcu mat adversarul din câteva mișcări.

Jucară pe alt joc căci pe cel original îl luase Sorin să-l studieze — după cum spunea el.

Urmă trecerea la culcare. Se convenise să se aștepte numai 10 minute. Auziră sforăitul sonor care se liniști din ce în ce și apoi se făcu liniște. Cele 10 minute trecuseră și năvăliră în dormitor, fiind absolut siguri că vor da peste judecător căci nu auziseră nici un zgomot să le indice vre-o urmă de luptă simulată. Acesta însă dispăruse ca și Grigorescu ! Cei de față se priviră îngroziți !

Ușile și ferestrele erau închise și le zgâlțâiră în zadar. Faptul depășea percepția umană ! Unul mai putea fi înșelat dar atâția ! Reveniră în birou. Nimic nu-i mai uimea acum, știau sigur că așa zisul mort este acolo în dulap. Tocmai contrariul i-ar fi mirat. Îl deschiseră.

Din cadrul ușii Moraru le zâmbea. Provian fără să poată articula un cuvânt, arătă cu mâna întinsă la picioarele judecătorului.

Imaginația cea mai fecundă apărea slabă în fața realității și un murmur ușor răsună în toată camera.

De acolo de jos, lucea parcă batjocoritor — una dintre miniaturile disparute — un ZIMBRU de ARGINT.

CAPITOLUL XV

Uimitor de simplu !...

Cum reapăruse? De unde? Erau întrebările ce răsunau de pe toate buzele. Uimirea nu poate fi redată ! Reacția trebuia să se producă ! Spectatorii erau îmbibați de mister ! Voiau să știe, să-și poată explica ! Mai era însă o mică parte de reconstituire. Inspectorul trebuia să arate cum a sculat pe locatari. Provian o

făcu repede și când reveni în birou, Roman, care fusese trimis în dos imediat ce se terminase prima parte a reconstituirii, apăru gâfâind și ținând în mână un tub spart de pipă.

Povesti în grabă că trecând pe sub felinar ca și atunci, cum i se ceruse, voise să aprindă pipa și că deodată corpul acesteia sărise în țăndări. Nu văzuse și nu auzise nimic.

In acel moment intră Lucian Sorin având în mână o pipă nouă.

— Iată Roman ia-o pe aceasta pentru pipa d-tale spartă. Cred că te despăgubește și pentru spaima trasă !

Intr'adevăr mica pipă era un obiect de artă.

— Cum ? D-voastră ați fost ? — făcu agentul.

— Nu eu, ci glonțul din revolverul meu, — zâmbi Lucian.

— Bine dar nu s'a auzit nici o detunătură !

—Fiindcă am întrebuințat ca și criminalul o surdină.

— S'a sfârșit domnule ! Trebue să ne spuneți toate !

Sorin se așeză.

— Când veți vedea ce simplu este, — începu el. — veți fi poate deziluzionați ! Dar să începem. Vorbiți d-le Moraru !

— Hm ! Dacă mă pui să încep eu, — făcu acesta râzând, — chestiunea se complică ! Trebue să încep din momentul în care m'ai luat de acasă.

— Perfect ! Începeţi de atunci ! — încuviinţă Lucian.

— Domnilor ! Astăzi pe la unsprezece, domnul Sorin a venit la mine şi spre uimirea mea, m'a invitat la o mică plimbare ! Drumul a fost destul de scurt, căci ţinta era casa d-sale — judecătorul era entuziasmat. Am să trec peste amănunte spunându-vă numai miezul chestiunei : Am fost martorul unui fapt care dacă mi-ar fi fost pus în faţă dintr'odată şi nu treptat, aşi fi fost inclinat să cred în minuni ! Am *asistat la transformarea înceată a exteriorului d-lui Sorin în acel al meu.* Arăta exact ca atunci când mă privesc în oglindă ! Este mai mult decât un maestru în arta deghizatului ! — făcu el plin de admiraţie.

Rosetti zâmbi ; pentru el afacerea era aproape de sfârşit !

— Ah ! Extraordinar ! — făcu Provian orbit de lumină. Deabia acum înţeleg ! Emoţia îl covârşea. Cum se leagă acum toate ! Ce clare îmi apar !

— Cum ? Ce ? Ce importanţă are aceasta ? — izbucni şi Dinculescu care nu prinsese încă tot firul.

— Ai să vezi ! — continuă judecătorul. Lăsaţi-mă să termin !

Ceilalţi tăcură.

— Am trimis apoi acasă, — căci aveam două costume negre la fel. — m'am îmbrăcat cu unul iar celălalt, l-a băgat dl. Sorin împreună cu tot ce mai avea nevoie pentru schimbare, în mica valiză cu care a venit aci ! Am luat masa împreună şi ne-am prezentat !

— Perfect ! Dar spuneţi-ne acum, cum s'au întâmplat lucrurile *aci* — întrebă Dinculescu iar.

— O, Doamne ! — făcu celălalt, — dar rolul meu a fost aşa de scurt ! Deabia aţi eşit din casă cu toţii şi eu aşteptam ciocănitul în uşă, când pseudo-criminalul apăru sub forma proprii mele persoane, mă luă frumos şi mă băgă în dulap !

— Cum ? De unde a apărut ?

— A intrat prin uşa dormitorului, nu prin aceia a coridorului cum s'a crezut până acum !

— Extraordinar ! Şi altceva ?

— Altceva ?Nimica toată ! Vă auzii năvălind, îmi auzii propriul meu glas : „Acolo... pe acolo... şi puţin după aceia alter-egoul meu deschise uşa dulapului şi îmi spuse cu vocea d-lui Sorin : „Vedeti ? Uimitor de simplu !"... Apoi îmi

puse la picioare spre marea-mi mirare, afurisitul acela de zimbru...

Toate privirile se întoarseră spre Lucian. Acesta trase un fum din ţigara-i fină şi povesti :

— Am bănuit încă dela început existenţa a doi indivizi deosebiţi, sub aceiaş formă şi am fost cu totul sigur că asasinatul s'a făptuit chiar dela primul atac. Acest adevăr elementar reese chiar din povestirea lui Provian. Unul este Grigorescu până la atac şi altul după. Din neliniştit şi furios, el, care din contra s'ar fi indignat şi mai tare în urma încercării de asasinat, devenise vesel şi personifica sângele rece. Merge până acolo că inspectorul îl surprinde fredonând : Moş Radu să fredoneze şi încă în astfel de condiţiuni ! Vi-l puteţi oare închipui ? Pe urmă partida de şah.

Este aşa de deosebit ! *Inainte*, Provian şi Grigorescu erau aproape la fel de surescitaţi, deci amândoi tot aşa de puţin atenţi la partidă. Inspectorul totuşi se dovedeşte superior. *După*, sunt amândoi la fel de liniştiţi şi logic inspectorul era cel ce trebuia să ia partida căci se dovedise totdeauna superior adevăratului Grigorescu.

Falşul Radu joacă însă mai bine şi nu rezistă ispitei de a-l bate pe inspector,

Făcând așa, s'a bazat tocmai pe raționamentul ce reese de mai sus : Liniștit putea să joace mai bine decât surescitat și deci nu va fi deloc uimitor dacă îl va bate pe Provian. Nu se gândește însă că raționamentul se aplică la fel și pentru Cezar.

„Să închei însă această parte plicticoasă. Inlocuirea în general a fost destul de reușită. Provian n'a bănuit nimic.

„Criminalul deși perfect deghizat a împins precauțiunile la extrem. Și-a creiat o atmosferă cât se poate de favorabilă. Lumină confuză, vorbire cu glas încet, căci Grigorescu era răgușit, — tendință spre somn, etc. As mai putea înșira încă multe deosebiri dar acestea vor apare singure în cursul celor ce le voi spune !

„Reese deci că tot ce mai îmi rămânea, era să știu cum a intrat criminalul și asta am aflat-o acum câteva ore. Să luăm însă lucrurile în mod sistematic. Criminalul *nu poate să fie* decât bătrânul servitor Martin. Pornind dela această premiză, faptele se înlănțuesc cât se poate de logic.

Un freamăt de desamăgire trecu printre asistenți. Nu se așteptaseră în ruptul capului la acest desnodământ. Crimina-

lul atât de rafinat și crud să nu fie decât un biet bătrân!

Sorin nu luă însă în seamă nemulțumirea.

— Așa dar, — reîncepu el, — criminalul își pregătise totul. Putea să lucreze. Este mai sigur ca de orice de moartea victimei sale, încât merge cu îndrăzneala până acolo că vine să o anunțe!

„Știa dinainte rezultatul negativ al demersului său, dar beția luptei și siguranța triumfului îl amețiseră. Să-l ucidă pur și simplu după un plan așa de măreț și după pregătiri așa de amănunțite, i se părea ceva banal, lipsit de orice interes! Ori el voia să palpite, să simtă primejdia lângă el, s'o învingă și să se strecoare râzându-și de ea!

„Știa că nu riscă nimic. Știa că Grigorescu nu-și va părăsi casa; și chiar dacă o părăsea nu revenea a doua zi? Putea să-l omoare oricând și să-i ia locul. Cum l-a înșelat pe inspector o oră, putea să-i înșele pe ceilalți o săptămână, o lună chiar! Îi studiase doar orice gest, îi experimentase de zeci de ori mersul și ținuta și își însemnase ori ce amănunt din forma lui exterioară. Cine putea să facă aceasta mai bine ca el, ca bătrânul ser-

viitor ? Veşnic în preajma lui, veşnic cu urechile şi ochii la pândă ! Putea apoi să dispară şi totul ar fi decurs în linişte. O dispariţie este un fapt divers ! Ar fi trecut poate chiar nebăgată în seamă.

Alexandru Dinculescu, în tot acest timp se mişcase neliniştit pe scaun, dar acum nu se mai putu stăpâni.

— Domnule Sorin iartă-mă că ţi-o spun, dar ceiace ne înşiri, deşi atrăgător, este cu totul ilogic ! Nu ni-l putem închipui deloc pe bătrânul valet surd şi neputincios pândind, mişcându-se în umbră, studiind şi înfine omorând ! Nu ni-l putem închipui în nici un caz pe acest om, — credinţa personificată — masacrându-şi stăpânul, pe care-l servise de 25 de ani, pentru un motiv meschin şi cu atât mai mult ne este imposibil să credem, — *auzi imposibil,* — fără să admitem un miracol sau un complice, de care dealtfel nu aţi vorbit, — că valetul s'a deghizat în tânărul blond şi a sărit apoi cu bătrânele lui picioare dela şase metri înălţime.

Procurorul se sufoca. Ceilalţi îl aprobau în totul .

— Şi totuşi aşa este ! Chiar el a făcut aceasta — susţinu liniştit Lucian.

— Să mă bată Dumnezeu dacă mai înţeleg ceva ! — reluă primul. Am impre-

sia că intrând în crima aceasta imposibilă, ai călcat cu totul în domeniul fanteziei ca să susții asemenea absurdități!

Sorin râse încet: cele spuse de procuror nu-l supărau.

— Da, ai dreptate! — mărturisi el, — trebuie puțină fantezie pentru aceasta, deși chestiunea nu este prea grea. Toate acestea mi le-am zis și eu când am ajuns la concluzia că numai bătrânul servitor poate fi criminalul.

„Nu o putuse face, era imposibil! Era oare nebun?

Această explicație nu satisfăcea misterul decât în parte!

„Atunci? Neașteptat scânteia țâșni iar adevărul îmi păru orbitor de simplu. Nu servitorul jucase rolul tânărului blond ci acesta pe cel al servitorului! Nu el pusese afacerea la cale ci celalalt, lucrând sub forma lui șubredă! Problema îmi apăru întocmai ca oul lui Columb. Explicațiile se legară, iar imposibilul devenea posibil! Nu un bătrân era acel ce concepuse, combinase și executase, ci un tânăr plin de energie, inteligență și de răutate!

Urmă o tăcere adâncă. Încet, încet, acest adevăr greoi se infiltra în mințile tuturor. Era uimitor! Aproape de ne-

crezut. Dar logica strânsă a faptelor nu permitea nici o îndoială. Oricât de extraordinară ar fi apărut genialitatea criminalului în transformări, *ea exista!* Evenimentele impuneau cu stricteţă o singură soluţie care să rămână în picioare, aceia reală. Ori aceasta era singura care putea rezista oricărui atac, deci aceasta era cea bună.

Procurorul însă, înfierbântat, descoperi aproape îndată punctele slabe de care putea să se lege.

— Bun, făcu el, — aşa totul s'ar explica. Un tânăr, un geniu rău al crimei şi un artist desăvârşit totdeodată...

— Vei vedea că mai are şi alte calităţi, — îl întrerupse Sorin zâmbind.

— Şi un artist zic, totdeodată. — urmă Dinculescu. — ar fi făcut toate acestea! Dar paharul cu otravă golit, dar bătrânul mort pe alee de otrava luată cu câteva minute înainte, exact timpul în care ar fi eşit şi ar fi ajuns până acolo? Şi identificarea otrăvii din corpul mortului cu aceia din pahar? Acestea cum le explici?

— O! Sunt chestiuni cu mult mai uşoare şi cari se pot explica. — spuse Lucian. — iar ele nu fac decât să dovedească şi mai mult geniul şi prevederea criminalului!

„Voiți însă să le lăsați puțin la o parte ? Voiți să-mi permiteți să vă continui cele ce am început, privind acum pe criminal drept un tip tânăr, întreprinzător și plin de resurse, ce a înșelat pe toți atâta timp, ba chiar și pe bătrânul Grigorescu, care-și cunoștea servitorul mai bine de douăzeci și cinci de ani ?

Moraru și Dinculescu încuviințară tăcuți.

— Să reluăm lucrurile de unde le-am lăsat.

„Criminalul știindu-se sigur, se hotărește la acțiune. Vine și amenință. Știți că Martin era la târgueli, când tânărul blond și-a făcut apariția. Nu a avut decât să-și lase exteriorul bătrân, să vină cu un altul, să amenințe, să fugă și să revină drept Martin spre a începe să plângă când i se anunță faptul.

Ca o paranteză, figura tânărului blond este tot o mască. Nimeni nu-l bănuește, poate să lucreze mai mult decât în voie și acum să trecem la execuția planului său.

Provian este cu Grigorescu, iar el se retrage în camera sa ; ca locatar, știa de toate măsurile de pază ale inspectorului, ba poate și de „acele" lui. Acestea toate nu-l supărau defel, ba din contra,

făceau ca afacerea să pară cu atât mai misteriosă.

Pentru a simula atacul din afară, iese și tae ușa.

Acul inspectorului cade, dar nu risca nimic dacă era surprins, căci putea găsi ușor un motiv pentru care ar fi eșit din camera sa.

Aci este prima sa greșeală. Nu se gândește că se poate constata pe ce parte a fost tăiată ușa.

Revine în camera lui cu ceva în care își pregătise din vreme tot ce ar fi putut avea nevoie. Să zicem o mică valiză disimulată în cămară printre celelalte ale lui Grigorescu. Provian pe drept cuvânt nu putuse scotoci prin toate lucrurile și cutiile așa că este explicabil că i-a trecut neobservată.

Odată în cameră, încue ușa, astupă fereastra, aprinde lumina și se transformă în Grigorescu. Nu se teme că va fi deranjat. Cine ar fi putut să-l deranjeze ?

„Operația este meticuloasă și ține mai mult decât o oră. Dealtfel cred că experimentase deghizamentul de zeci de ori înainte.

„Este gata. Pune tot de ce nu are nevoie la loc în valiză ne oprindu-și decât două fringhii și poate arma ucigașă. As-

cunde restul, — să zicem sub saltea, — stinge lumina și deschide fereastra.

„Nu avea nici o teamă că va fi văzut de Roman. Noaptea era întunecoasă, iar becul aprins din partea de sus a ușii din dos îi ajuta, căci baza clădirii fiind luminată, cu atât devenea mai obscură partea sa superioară.

„Aci intervine aparatul cu galenă sau mai bine zis firul lui de antenă. Ținta criminalului este să ajungă pe terasă. Pentru aceasta doar instalase de mai bine de două săptămâni acel aparat! Totul era să nu dea nimic de bănuit. Dar aci intervine a doua greșală care mi-a dat firul modului său de lucru. Un adevărat surd nu și-ar fi instalat o radio-galenă căci n'ar fi auzit nimic cu ea. Deci aceasta era numai o acoperire. Să continuăm: criminalul desfășoară cele două fire răsucite ce mergeau în sus și are astfel o sârmă trecută pe după un stâlp după cum i-am arătat și inspectorului. Leagă fringhia de un capăt al firului și trage de cellalt. In felul acesta trece fringhia pe după stâlp. Acest lucru, altfel ar fi fost imposibil căci terasa este la mai bine de doi metri deasupra ferestrei, iar stâlpii sunt băgați puțin înăuntru.

„Acum nimic mai ușor. Atlet perfect,

o ştim dela tânărul blond. se lasă să atârne de cele două capete de fringhie, închide fereastra şi se sue sus. Odată pe terasă. se duce în dreptul ferestrei dormitorului. Pune şi aci fringhia în jurul unui stâlp şi coboară. In acel moment fringhia alunecă puţin şi se produce o hârjâitura. Provian vine, iar criminalul probabil îl vede prin fereastră controlând şi ieşind afară. Steriade, care pândea în faţă nu-l putea vedea, căci se dadusc într'o parte sau în alta a patratului luminos format din fereastră.

„Acum trebuia să intre fără sgomot, dar pregătise şi aceasta. Probabil cu ocazia vre-unei reparaţii, tăiase pe dinafară o floare exact în dreptul încuetorii ferestrei. N'avea decât s'o scoată şi cu un fer patrat, băgat în adâncitura din fund să învârtească.

„Iată-l în casă.

„Inchide geamul la loc şi lasă sfoara să atârne. Ducându-se la uşă, înţelege că cei doi jucau şah. Avea deci timp destul! Trece în camera lui. Acum îi era aşa de uşor! Zăvoarele şi cheia erau pe partea aceasta! la cealaltă fringhie şi funestul pumnal. pe cari probabil le lăsase pe masă şi revine în dormitor. Incue uşa la loc şi le descue pe

celelalte toate, agățând fringhia de fereastra din afară.

„Această procedare avea un dublu scop: Întâi, îi asigura retragerea dacă inspectorul ar mai fi venit în dormitor și al doilea, da cea mai verosimilă dovadă de fugă dacă lucrurile se petreceau așa cum le prevăzuse.

„Atunci se produce zarva. Câteva pușlamale tocmite de el probabil.

„Provian iese.

„Criminalul între timp nu stătuse cu mâinile în sân. Împinge cheia ușii dinspre birou, care cade dincolo pe covor fără sgomot și descue cu o chee falsă. Aceasta chiar în momentul când inspectorul ieșise. Știa după sgomotul zăvoarelor că atenția celor doi este îndreptată în altă parte și deci nu vor observa cheia căzută. Deschide ușa fulgerător, înaintează, îl lovește pe nebănuitorul bancher care mai sta cu ușa dinspre hall deschisă, îi pune mâna la gură ca să nu țipe, îl trage înăuntru, pune zăvoarele și apoi ridicându-l cu forța-i herculeană, deschide dulapul și-l trântește spre fund cu vârful pumnalului înainte.

„Arma se înfige în lemn cu putere, făcând greaua mobilă să oscileze și să lovească peretele. Iată adevărata ori-

ginã a sgomotului auzit de Petre Albulescu ! Dar Provian revenea. Auzi uşa din faţă închizându-se cu sgomot. O privire repede în jur asigură pe asasin că totul este în regulă. Nici o picătură de sânge nu cursese pe jos atât de repede lucrase. Sparge becul şi simulând lupta, trage două focuri într'un fugar imaginar chiar cu arma luată din mâna victimei. Inspectorul intră şi el îl îndreptă pe urma cea falsă.

„Aci găsim a treia greşeală capitală a criminaului pe care inspectorul surescitat nu o observă. Este vorba de uşa din birou ce dă în coridorul de serviciu. Reţineţi :

„Când Provian intră, observă că această uşă este încuiată, dar nu dă atenţie specială faptului ; apoi când revine în casă, pseudo-victima îi spune că a fost atacat de criminalul căruia-i **deschisese uşa dinspre coridor !** Ori logic, această uşă trebuia să rămână deschisă căci victima nu a avut nici odată timp s'o închidă la loc : faptele s'au produs prea repede ! Să revenim însă : criminalul era din nou singur ! Curajul îi era nebun. Cine putea să-l descopere ? Inspectorul ? Dar **acesta juca cum îi cânta el...**

— Canalia ! — scrâşni Provian strângând pumnii.

Sorin zâmbi şi continuă :

— Se duce la cadavru şi ia cheile dela casa de bani, ia banii şi caută. Nu găseşte însă ceiace caută şi nu va avea timp să răscolească toate compartimentele.

„Adevărata lui ţintă este zimbrul de argint.

„Incue la loc şi revine la cadavru : „Dar dacă ?... — este străbătut de un gând şi răscoleşte buzunarele ucisului. S'a gândit bine căci îl găseşte. Are miniatura !

„Aci stă tot miezul acestei afaceri. De ce criminalul aleargă după zimbrul de argint şi de ce după ce îl are, îl asvârlă dispreţuitor la picioarele victimei sale ?

„Bănuesc numai cauzele şi de aceia vă rog să mă iertaţi că nu vă spun încă nimic.

„Aşa dar criminalul aruncă miniatura ca un suprem afront la picioarele celui ucis, închide dulapul şi se duce în camera lui Martin. Aici îşi pune prada în valiză. stă puţin la pândă şi când îl aude pe inspector venind, iese din cameră spunând că valetul doarme.

„Această manevră are dublu scop : Pe deoparte, exclude intenţia inspectorului

— dacă exista, — de a intra în camera servitorului, și pe de alta justifică picarea acului! Inspectorul a făcut o greșeală că nu și-a controlat acele din timp în timp, căci ar fi descoperit căderea acestuia mai înainte și poate ar fi bănuit ceva. Dar să lăsăm acestea. Urmează acum cele ce știm.

„Ar fi extrem de interesant să cunoaștem starea de spirit și gândurile criminalului la tabla de șah. Se juca întocmai ca pisica cu șoarecele. Totuși jucând a riscat căci și-a lăsat amprentele pe piese.

„Urmează apoi retragerea, deschiderea geamului sub sgomotul ocrotitor al sforăitului și dispariția așa cum le-am făcut și eu. Criminalul are însă grijă să ungă floarea-dop cu o substanță cleioasă care dacă ar fi avut timp să se întărească ar fi făcut descoperirea găurii aproape imposibilă și deci descoperirea căii urmată de el, cu atât mai grea!

Sorin tăcu obosit de lunga sa expunere și privi gânditor la cei din jața sa. Aceștia păstraseră tot timpul tăcere.

Procurorul vorbi primul ca de obicei.

— Cu adevărat extraordinar domnule! — se miră el. Și aceasta numești d-ta simplu! O crimă săvârșită cu atâta rafinament și cunoștință a psichologiei omenești sunt sigur că va ocupa un loc

de renume frist în analele crimelor celebre! Acum când știu tot adevărul, îmi dau seama că nu poate fi altfel. Toate iau o formă concretă și se leagă între ele formând un tot cu adevărat uimitor de logic!

Părerea lui era ecoul părerii tuturor.

— Dar pipa mea cum ați spart-o domnule Sorin ?— făcu Roman care ascultase lângă ușă cu un interes crescând.

— Într'adevăr! Spuneți-o și aceasta!

Lucian începu iar cu amabilitate:

— Indată ce individul a ajuns din nou în camera lui fără a lăsa nici o urmă de trecere care l-ar fi putut trăda, și-a luat iarăși figura bătrânului servitor cu care era așa de obișnuit. A deschis fereastra și cu ajutorul frînghiei de care se folosise până atunci a lăsat valiza în jos, la baza zidului, trăgând apoi frînghia și culcându-se.

„Cred că a dormit fără grijă până ce a venit Provian să-l scoale. Atunci activează din nou. Se ridică imediat și scoate de sub saltea, unde probabil ascunsese revolverul lui Grigorescu și o surdină ce o oprise din valiza sa.

„Scontase tot. Va provoca o zăpăceală omorând agentul ce pândea în dos și va dispare. Deschide iar geamul și așteaptă puțin.

„De sus dela fereastra sa se vede perfect felinarul și scara de dincolo de zid unde pândea Roman. Acesta trece și criminalul ochește și trage cu sânge rece. Roman cade fără să scoată un sunet și fără să fi văzut sau să fi auzit pe cineva. De acolo i-am împușcat și eu pipa, dar scoțând un ochi de geam și trăgând prin el căci acum ziua aș fi fost observat de agent dacă aș fi deschis fereastra. Tot din această cauză am spus ca Roman și Steriade să se ducă la posturi deabia după prima reconstituire, căci altfel unul m'ar fi văzut suindu-mă pe terasă, iar altul coborând la fereastra dormitorului. Trebue să luăm în consideraţie că asasinul a avut în ajutor și întunericul profund.

„Odată Roman împușcat, varsă trei sferturi din paharul cu otravă pe fereastră, se îmbracă și așteaptă. Fringhia și-o înfășurase în jurul brâului, iar revolverul și surdina le bagă în buzunar. Intredeschide ușa și ascultă poate zâmbind convorbirea dintre Albulescu și Provian. Când acesta din urmă iese după Steriade, păşeşte și el în coridor. Se face că îi este rău, iese afară, își ia valiza de sub fereastră și pleacă prin față. Și-a ținut promisiunea și este liber!

Sorin tăcu impresionat el însuși.

Partea a doua a acțiunii criminalului se lămurise. Dar rămâneau încă în picioare atâtea mistere! Servitorul, adevăratul servitor, cum murise? Cum ajunsese în curtea stăpânului său ucis de aceiaș otravă pe care asasinul o asvârlise pe fereastră?

Pe urmă cealaltă tragedie!

Valentin Wundt cum fusese omorît și de cine? Acelaș criminal căuta să extermine întreaga familie? In ce scop? Să răpească zimbrul de argint? Dar aceasta ce rol avea în întreaga afacere? Care-i era misterul? Cum ajunsese chiar acum la picioarele judecătorului de instrucție?

Procuroul chiar formulă această din urmă întrebare.

Lucian zâmbi și răspunse:

— Domnilor vă propun ceva. Veniți mâine la zece dimineața în casa lui Valentin Wundt și vă promit că vom lămuri cu totul afacerea zimbrilor de argint și vi-l voi da în mână pe criminal. Până atunci lăsați-mă însă să nu vă mai spun nimic... Mai am nevoie de acest răstimp, spre a-mi completa informațiile. Pe urmă criminalul a spus timpul în care va ucide, eu spun ora în care îl voi prinde!

„Cât despre miniatura regăsită, o voi

relua tot eu, iar mâine vi le voi aduce și pe celalte două.

CAPITOLUL XVI

Unde regăsim locuri cunoscute.

— Mi-ai făcut lista Cesare? — întrebă Lucian când rămase numai cu inspectorul în biroul lui Grigorescu.

— Da iat-o! A fost dactilografiată.

Polițistul scoase din buzunar o coală plină de nume.

Sorin o cercetă.

— Este așa cum mă așteptam, — murmură el. Să mergem Cesare!

— Unde să mergem? — făcu acesta mirat.

— Ai să vezi! Hai!

Părăsind curtea lui „moș Radu". Lucian merse hotărît spre dreapta privind numerele caselor cu atenție.

Deabia parcurseră vre'o două suie de metri, când apăru o curte neîngrijită, mai mult un fel de grădină cu arbori uriași și plină de vegetație uscată.

D-rul Sorin împinse poarta care se deschise scârțâind prelung și înaintă hotărît. Printre ponii deabia înfrunziți se vedea un chioșc derăpănat.

Pavilionul, învelit cu șindrilă, avea fe-

restrele acoperite cu obloane de lemn aproape putrezite. Sorin căută uşa şi o împinse cu greutate. Balamalele neunse şi ruginite trosniră repetat.

Intrară. Interiorul cocioabei era tot aş de sărăcăcios şi neîngrijit ca şi exterioru ei ; o masă de lemn crăpată, o bancă ve che şi câteva scaune ce concurau în şu brezime, formau întreg mobilierul. Din cauza apei infiltrată prin găurile din tavan şi a umezelii prelungite, totul era acoperit cu o pătură verde de mucegai. Cei doi ieşiră ; se îndreptară apoi spre locuinţa ce se vedea tocmai în fundul curţii.

La vre-o sută de metri în dreapta, între doi paltini uriaşi, se putea observa ciotul ars al unui stejar. Trăsnetul îl despicase de sus până jos şi întreg vârful i se prăvălise rămânând probabil neridicat de mai bine de câteva luni.

Casa nu fusese nici ea cruţată de trecerea vremei. Pereţii erau în unele locuri crăpaţi iar iedera invadase ferestrele acoperindu-le aproape de tot.

Uşa din faţă era închiată iar Provian văzu pe celalt scoţând un cârlig din buzunar şi vârându-l în gaura cheii.

— Cheia originală trebue să fie ascunsă pe aci pe undeva dar nu mai stau

s'o caut, — explică Sorin învârtind cârligul.

Un clămpănit și ușa se deschise.

Inspectorul îl urmă intrigat, în interior. Casa era compusă din două odăi și o sală strimtă. In fundul sălii în care intrase se vedea o masă ruginită de fier, pe care era pus un felinar cu geamuri gălbui ca cele întrebuințate la căile ferate.

Ușa din dreapta era deschisă și când intrară inspectorul scoase un strigăt de uimire.

Interiorul micei camere era cât se poate de simpatic, mobilierul era divers și ordinea aproape perfectă. Lângă geam, deasupra unei mese mari de marmoră, se vedea o oglindă făcută din cel mai fin cristal : pe masă erau tot felul de sticluțe, pomezi, perii, vopsele de grimat și multe alte mărunțișuri, întrecându-le pe acelea ce se găsesc de obicei în cabina unui artist.

Intr'un dulap, erau o mulțime de costume și diverse alte veșminte, iar în sertarele sale găsiră așezate în ordine tot felul de peruci, bărbi, sprâncene, favorite, lucrate cu măestrie.

Printre peruci le atrase atenția una de un blond cu totul deschis,

— Tânărul blond Cesare ! — murmură Lucian scoțând-o.

Nu mai găsiră nimic altceva și ieșiră în sală trecând la ușa cealaltă. Era încuiată. La lumina lămpei electrice de buzunar, văzură o ușă masivă cu broască complicată și cu un zăvor uriaș pe dinafară. Lucian scoase o cheie, și spre uimirea inspectorului deschise cu ușurință. Înăuntru, era o mare mizerie, iar la ferestre erau bare groase de fer. În fund, se vedea un pat, iar pe el o valiză.

Provian tresări slab și se duse direct la ea.

— Este valiza pe care am văzut'o în cămara lui Grigorescu, — își aminti el.

— Va să zică nu a fost ireală presupunerea mea ! — zise Sorin mai mult pentru sine. Ia să vedem ce are înăuntru ?

Găsiră un costum ca acel purtat de bătrân în noaptea crimei, o surdină, o frânghie și toate cele necesare pentru cele două deghizări. În fund era o mică trusă de piele. În ea se aflau tot felul de unelte delicate de oțel printre cari remarcară un burghiu și un ferăstrău fin și solid.

Cele spuse de d-ral Sorin se adevereau astfel punct cu punct. Acesta, se

întoarse spre masă și lua o sticlă de apă golită pe sfert alături de care era un pahar cu încă puțin lichid pe fund. Îi întinse sticla lui Provian.

— Cred că analiza va identifica și aci otrava găsită în paharul cu lapte!

— Și eu cred la fel! — încuviință inspectorul băgând'o în valiză.

În cuier erau câteva veșminte. Provian le luă și pe acestea. Vârându-le apoi în valiză, părăsiră casa luând'o cu ei.

Afară amurgul se lăsa ușor. Cerul era limpede iar soarele apusese.

— Ei, dragă Cesare, cred că nu mai prezintă nici un mister pentru tine moartea bătrânului servitor!

— Ai dreptate, bănuesc acum totul! — confirmă Provian privind în gol. Probabil că asasinul după ce a ieșit din vila Grigorescu, a alergat aci unde ținea prizonier pe bătrânul servitor.

„Pe acesta cred că l'a atras cu un motiv oarecare, l'a încuiat aci și i-a luat locul pe lângă Grigorescu, strecurându-se în fiecare seară după ce toți se culcau spre a-i aduce mâncare și apă. Înlocuirea... dar stai, — Provian fu străbătut de un gând luminos, — cred că pot spune sigur când a avut loc!

— Da, exact! — încuviință Lucian. Cu o zi înainte de așa zisul accident al

lui Martin. Trucul nu este rău, recunosc!

„Spre a nu bate la ochi neștiința sa și spre a fi scutit de amintirile trecutului de cari habar nu avea, criminalul își face o sgârietură la frunte, desprinde candelabrul din sală, îl trântește cu sgomot la pământ și se lungește alături printre sfărâmături, după ce mai înainte avusese grijă să-și ungă fruntea și câteva fragmente sparte, cu sânge sau chiar cu vopsea! Când este găsit și simulează revenirea din leșin, este normal dar din memorie îi lipsesc anumite fapte. Nu-și mai poate aduce aminte de ele! Suferise o amnezie parțială. Explicație comodă și cât se poate de naturală! Nimeni nu-l mai supără cu întrebări inoportune; iar dacă nu știe ceva este edificat îndată... sărmanul bolnav!!

— Afurisitul! — scrâșni Provian.

— Mai bine continuă ca ai început minunat! — reluă Sorin.

— Deci, — reluă inspectorul, — am stabilit exact timpul în care Martin a fost înlocuit. Trecem mai mult de o lună de zile și ajungem la momentul în care criminalul părăsind casa primei sale victime, își întinde ghiara spre a doua.

„Vine unde își ținea prizonierul și foarte natural, îi aduce apa pe care

probabil nu i-o mai adusese cu cine știe cât timp mai înainte.

„Bătrânul însetat, golește nebănuitor două pahare din băutura fatală, în care canalia avusese grijă să pună mai înainte din aceiaș otravă din care pusese și în lapte.

„Cu cinism îi anunță apoi vestea cea bună a eliberării, iar bătrânul Martin, — cum este și natural, — voește să plece îndată. Se îmbracă grăbit, îngână mii de mulțumiri și se îndreaptă vesel spre locuința lui Grigorescu.

„In felul acesta, — ironie a soartei! — ucigașul este scutit să care un cadavru; *acesta se duce singur acolo unde voește el.* Il urmărește ca un geniu rău, dar nu-și greșise socotelile! Cantitatea de otravă fusese dozată exact! La câțiva pași de poarta stăpânului său. valetul este cuprins de slăbiciune. Intră cu greutate. se mai târăște puțin. și cade!

„Ucigașul se repede, îi ia pălăria, — căci a sa rămăsese în casă, — și cedând unei idei de ironie macabră îndeasă revolverul — cu care n'ar fi șovăit să tragă dacă bătrânul nu cădea — în centura acestuia. Gestul încurca ancheta la maximum. Revine la vizuina infectă de unde plecase, se schimbă, lasă tot ce este compromițător și pleacă din nou.

Tot ce nu înțeleg este cum ai găsit casa aceasta!? — încheie inspectorul întrebător.

— Bun, dragă Cesare! — Lasă-mă întâi să te felicit de modul real cu care ai întrezărit mersul evenimentelor. Afară de câteva puncte, ai scos din expediția de astăzi tot atât cât am scos și eu! Acum să-ți răspund la întrebare Ți-am cerut lista aceia, căci bănuiam adevărul. Știam că asasinul și-a adus victima otrăvită de undeva de unde o ținea închisă și a lăsat'o apoi să moară în curtea lui Grigorescu. Acest loc trebuia să fie aproape căci totul se petrecuse în mai puțin de douăzeci și cinci de minute. Trebuia deci să fie o casă din împrejurimi și trebuia să se găsească pe șoseaua din fața vilei, căci cea de-a doua victimă a intrat pe poarta din față. Pentru descoperirea adevărului, nimic mai comod decât să controlez câte o zonă ce se poate parcurge în acest timp în ambele părți ale locului. Raționamentul s'a dovedit just și am găsit pe listă *un nume cunoscut*. Acela al proprietarului casei pe care am vizitat-o! Puteam suferi și un eșec, dar întâmplarea ne-a favorizat!

Ochii lui Provian se îngustară.

— Poți să mi spui și mie acest nume?

— Proprietarul este Mircea Grigorescu !

— Cu neputință ! — exclamă Provian surprins. Acest tânăr atât de simpatic să fie...

CAPITOLUL XVII

O prevestire îmbucurătoare

A doua zi, ceasul deabia bătuse jumătate peste opt când Lucian Sorin sună în fața apartamentului lui Wundt.

Mircea era în sufragerie. Citea o carte pe care — când intră Lucian — o puse deoparte ,se ridică și îl primi cu toată politeța ; își schimbase cu totul părerea asupra acestuia și își da seama că dacă Sorin ar fi voit, acum ar fi fost închis.

— Domnule Grigorescu, — începu Sorin trăgându-și un scaun. — aș voi să stabilim împreună adevărul în cazul Wundt !

— Dacă vă pot fi de folos o fac cu plăcere, — răspunse tânărul.

— Care este adevăratul motiv ce te-a împins să ridici pumnalul ?

— Ați spus că știți ! — zise Mircea.

— Hm. Preferi să spun eu ?

Grigorescu aprobă.

— Să procedăm logic : Domnișoara

Jianu se deșteaptă la un sgomot suspect și aprinzând lumina vede lângă patul său pe Valentin Wundt. Țipă îngrozită și-i spune să iasă afară. Wundt însă bâlbâie cuvinte înflăcărate și se apropie tot mai mult, cu ochii îngustați de patimă : fața este petrificată de groază. Cel intrat o atinge voind s'o îmbrățișeze. Acest contact o face să tresară și să acționeze. Sunt în miezul dramei ?

— Cu totul ! — sună o voce în spatele său.

Mariana intrase fără sgomot.

— Cu totul domnule Sorin ! — repetă ea. Wundt mă apucase. Cu o sforțare supraomenească, m'am smuls din brațele lui împingându-l ; gâfâind m'am sprijinit de noptieră și mâna mi-a atins pumnalul de deasupra cărții. L-am luat și i-am spus să nu se apropie. Rânjea : nu am văzut în viața mea o așa figură bestială. Nu aveam de gând să-l lovesc, voiam numai să-l intimideze dar el se repezi iarăș. Am fugit spre ușă, însă când era s'o deschid, m'a prins din nou dela spate. Nu mai știam ce fac ; m'am întors gâfâind și am înfipt arma...

„Injura teribil și voia să mă prindă — căci de durere îmi dăduse drumul — dar am strigat și am fugit pe coridor. Nu mai mă urmărea. Am rămas puțin neho-

tărîtă și voiam tocmai să dau alarma, când o umbră neagră se năpusti spre mine și-mi acoperi fața cu ceva alb. Am voit să țip, să îndepărtez obstacolul care-mi oprea respirația, dar puterile m'au părăsit și am leșinat. Acum cunoașteți adevărul !... Puteți da ordin să fiu arestată, — sfârși ea cu tristețe.

Fata era palidă iar Mircea se ridică și-i cuprinse umerii protector, privind neliniștit la Sorin.

— Copii ce sunteți ! Dar bine, ce ai făcut este cu totul îndreptățit domnișoară ! Puteai să-l și ucizi... Căci o merita ! Dar mai voesc să știu ceva : pumnalul l-ai lăsat în rană ?

— Da așa cred, — răspunse fata îngrozită de amintire.

— Iar d-ta l-ai ridicat de lângă mort, sau din altă parte ?

— Nu, — zise acesta plecând privirea, — l-am găsit în cealaltă parte a gangului, căci după cum am spus descoperisem și intrarea din camera Marianci... Vreau să spun a d-rei Jianu !

— Știam aceasta ; dar altceva nu mai ai să adaugi ?

— Ba da ! Am mai găsit și aceasta !

Grigorescu scoase o hârtie și i-o întinse. Era un fragment vechi dintr'o scrisoare.

— Scrisul lui tata, — explică Mircea.

Sorin o parcurse repede. Nu era nimic important ; numai această frază dela urmă îi atrase atenţia :

„Acum dragă Radule, închei recomandându-ţi încă odată să ai toată grija de zimbrul de argint, care după cum ţi-am mai scris, ştii că reprezintă o avere".

— Unde ai găsit-o ? — întrebă el.

— In buzunarul pijamalei lui Wundt. Am luat-o înainte de venirea lui Jean cu lumina.

— Pentru ce ai luat-o ? Şi de ce nu ai spus nimic până acum ?

— Am citit-o, apoi cum eram surescitat, am băgat-o mecanic în buzunar şi am uitat cu totul de existenţa ei. Mi-am reamintit deabia ascară dând din întâmplare peste ea.

Mircea era cu totul sincer.

— Posezi vre-o proprietate în Capitală ?

Tânărul privi la Sorin uimit de această întrebare atât de îndepărtată de subiect ; totuşi răspunse :

— Da, am un loc cu o casă veche aproape de unchiul Radu. Nu am mai fost pe acolo de mai bine de cinci ani.

L-am rugat pe Valentin să mi-l vândă dar fiindcă este vorba să se taie o stradă prin el, nu vrea nimeni să-l cumpere.

Explicația era simplă și verosimilă.

Mariana tăcuse până acum ascultând atentă la convorbirea dintre cei doi. Se vedea însă bine că ar dori să spună ceva și nu se hotărăște.

Lucian observând-o, o ajută.

— Ce vă preocupă domnișoară ? Puteți vorbi fără înconjur !

— Cred că nu-l bănuiți de crimă pe domnul Mircea !?

— Aș, nu ! — făcu Lucian râzând. — viitorul dvs. soț este tot așa de vinovat ca și mine ! Ba încă este demn de laudă, căci s'a purtat ca un adevărat cavaler căutând să vă acopere și riscând el însuși, după ce i-ați povestit cele întâmplate !

Dela primele cuvinte, tânăra roși puternic și plecă pleoapele. Mircea îi apucă mâna râzând fericit și se întoarse spre celălalt :

— Nimic nu vă scapă domnule ! Sunteți teribil ! Dacă știți și aceasta, atunci pot spune cu inima împăcată că din acest moment eu și Mariana suntem logodiți.

— Mircea !... — protestă aceasta plină de bucurie. Nici măcar nu mă întrebi ?

— Lasă scumpa mea, nu este nevoe căci domnul Sorin nu dă greș niciodată. Tot ce presupune se dovedește exact !

CAPITOLUL XVIII

Cine a ucis ?.

— Dumneavoastră ați sunat ?

Sorin ridică privirea.

— Da Mimi. Afirmă el. După ce vor sosi domnii ce aparțin autorităților, probabil că cineva, — mai exact un tânăr, — îl va căuta pe d-l Mircea Grigorescu. Acesta nu se va aștepta să fie primit de atâția și de aceia te rog să-l conduci aci!

— Puteți conta pe mine domnule, — zise camerista, și ieși închizând ușa sufragerii fără sgomot.

Cei convocați veniră exact la ora zece.

In câteva fraze concise, Lucian îi puse în curent cu faptele aflate dar prezentând totul în lumina aleasă de el.

Peste puțin intră Mimi urmată de Maxim Pietroșanu, amploiatul lui Radu Grigorescu. Acest când văzu adunarea, tresări și deveni palid.

— Pardon, — murmură el încurcat, — voiam... socoteam.. că pot să vorbesc cu d-nul Mircea Grigorescu. Văd însă că este ocupat. Voi reveni...

Se întoarse grăbit și voi să plece.

— Încă un moment, d-le Pietroșanu, dacă voiți, — sună vocea liniștită a lui Sorin, — fiindcă v'a adus *întâmplarea*, voim să profităm de acest fapt și să lămurim anumite puncte încă întunecoase ale acestei afaceri. Cred că putem conta pe „bunăvoința" d-vs. !

Noul venit se întoarse șovăitor.

— Desigur... desigur... dar... — vorbi el râzând silit, — dar... oricât de mare ar fi bunăvoința mea, nu știu cum am să vă servesc, căci eu... cred că știu mult mai puțin decât d-vs. !

— Aș fler d-le Pietroșanu ! Într'adevăr, așa este, eu cunosc chestiunea de la A până la Z, dar domnii ar fi mulțumiți să știe tot atât cât știi și d-ta !

— Atât cât știu eu ? Dar aceasta este puțin lucru, domnule, căci se reduce numai la ceiace au publicat ziarele.

— De ce faci pe modestul ?

— Nu înțeleg ce voiți să spuneți !

— Așa ? Atunci ce cauți aci ?

— Voiam să vorbesc cu d-l Mircea Grigorescu.

— Relativ la ce ?

— Voiam să-i spun... asupra... Găsesc însă mai nimerit să nu răspund la aceasță întrebare. Este o chestiune cu

totul particulară. D-nul Grigorescu poate să confirme!

Privirea lui căuta pe aceia a lui Mircea care asculta din ce în ce mai uimit.

Sorin se întoarse spre el.

— Ce ai de zis, d-le Grigorescu?

— Mă surprinde cu totul cele spuse de d-nul Pietroșanu; nu am avut până acum onoarea să-i vorbesc, și-l văd pentru prima oară!

Maxim părea tot atât de uimit.

— Cum, — se interesă el, — nu mi-ați scris d-vs. o scrisoare?

— Aa! O scrisoare! — interveni Lucian. Mai aveți acea scrisoare?

Pietroșanu își dete seama că a făcut o prostie pomenind de scrisoare, deaceia zise repede:

— Nu, am rupt-o și am asvârlit-o în foc.

—Era neapărat necesar s'o rupi? Ori așa obișnuești să faci cu toate hârtiile?

Maxim se agăță îndată de firul întins de celalt.

— Da, așa procedez eu; de ce nu mai am nevoie, rup!

— Intotdeauna? Mă cam îndoesc! Dar ce-ți scria d-nul Grigorescu?

— Imi scria în interes de serviciu, spunându-mi să vin să vorbim asupra

postului meu. După cum știți, d-l Grigorescu îmi este acum patron și era natural să facă acest lucru. Deaceia nu am bănuit că poate fi o farsă !

Sorin se încruntă ușor. Începuse să se plictisească.

— Se pare că nu prea te ajută memoria d-le Pietroșanu, — vorbi el, — deaceia voi căuta să-ți împrospătez puțin amintirile. Scrisoarea parcă începea așa: *„Dragă d-le Pietroșanu, cunosc în întregime adevărul asupra morții unchiului meu și rolul jucat de d-ta în această crimă. Cunosc deasemeni"*... Sau mă înșel ? Aceasta nu prea sună a interes de serviciu ! Ce zici ?

Magistrații deveniseră din ce în ce mai atenți. Fruntea lui Maxim Pietroșanu se umplu de sudoare.

— Vă rog lăsați-mă, — bâlbâi el, — nu știu nimic !

Lui Sorin îi fu milă de el.

— Destul dragă Maxim, — îl îndemnă el, — lasă la o parte brașoavele și spune mai bine adevărul. Aceasta îți va ușura situația căci ești intrat la apă până peste cap ! Imposibil să mai scapi ! Știu absolut totul și te acuz de complicitate de crimă împotriva bancherului Radu Grigorescu și de omor prin imprudență săvârșit asupra lui Valentin Wundt. Do-

vezi am în toate buzunarele căci ai procedat mai prost ca un școlar! — începe-ți povestea!

Pietroșanu căzuse sdrobit pe un scaun și ceru cu voce deabia inteligibilă puțină apă. Își mai reveni și scrâșni p'în de ură:

— Numai el m'a băgat în afacerea aceasta. Merita să moară banditul!

— Cine „el" ? — se înfipse grăbit Dinculescu.

— Valentin Wundt!

— Vrei să spui că Valentin Wundt a fost complicele d-tale? — urmă procurorul plin de uimire. Insinuiezi că el este asasinul lui Radu Grigorescu ?

— Da! El a fost demonul cel rău! — spuse cu mânie cel întrebat.

Procurorul ceru la rându-i un pahar cu apă; cea mai frumoasă din teoriile lui asupra misterului se dovedise falsă!

CAPITOLUL XIX

O spovedanie palpitantă.

Afacerea intrase în ultimul stadiu. Prin mărturisirea sa, Pietroșanu îndepărtase cea mai mare parte din tenebre. Se știa acum cine fusese perfidul criminal dela vila Grigorescu iar un studiu

asupra vieții duse de Wundt înainte de crime, confirmă în totul faptele.

În aceste condițiuni interogarea lui Maxim era cu totul necesară. Acesta se mai liniști după prima mărturisire, așa încât putu să facă o dare de seamă.

Se sculă în picioare și cu demnitatea-i afectată își începu spovedania.

Magistrații îl lăsară în voie.

— Evenimentele ce le voi povesti s'au petrecut cu vre'o cinci luni în urmă, adică în vara trecută.

„Răscolind niște hârțoage ale tatălui meu, am dat peste un teanc de scrisori pe cari nu le mai văzusem până atunci. Cele mai multe nu prezentau nici o importanță și voiam să le ard când una din ele îmi atrase atenția.

„Era trimisă din Carmen-Sylva și semnată de un oarecare Panait Grigorescu. Probabil că fusese prieten bun cu tatăl meu, căci îi destăinuia un lucru destul de important.

„La început cele scrise, mi-au părut simple fantezii dar citind totul, mi-am dat seama că acel care scrisese nu era decât un original"..

Pietroșanu se întrerupse, scoase portcartul și întinse judecătorului o hârtie îngălbenită, scrisă în caractere mărunte.

Acesta citi cu voce tare :

„Nu ai mai scris de mult bătrânului tău prieten și de aceia m'am gândit că nu ar strica să-ți amintesc aceasta. Sunt bolnav dragul meu și simt că mi se apropie sfârșitul. Voesc însă ca înainte de a muri să asigur viața celor cari rămân în urma mea.

„Sunt bogați cu toții, dar averea se pierde și pot romîne pe drumuri! Vreau să-i feresc de aceasta ; să le dau încă odată de dincolo de mormânt posibilitatea traiului îmbelșugat cu care sunt înoățați. Cu cât m'am gândit mai mult cu atât mi-am dat seama că este mai bine să fac așa.

„Când îți scriu totul este îndeplinit. Jumătate din averea mea va fi ascunsă. Drept cheie a comorii am pus să se lucreze trei miniaturi de argint pe cari le-am dat : fiului meu Mircea, fratelui meu Radu și surorii mele Laura.

„Reprezintă toate același lucru : Un zimbru de argint.

„Cât privește ascunzătoarea mea, este cu totul originală, nu cred să fi folosit nimeni așa ceva până acum. Vom râde mult împreună când îți voi spune toată chestia"...

„Tu ce mai faci ?...

Scrisoarea lua de aici o formă banală.

Când sfârși. Moraru ridică privirea.

— Fantastic ! — se minună el. Acum avem cel puțin un motiv al crimelor. Aceasta este deci taina zimbrilor de argint. In dosul lor se ascunde o comoară! Am impresia că trăesc în plin roman ! De am avea cel puțin cei trei zimbri să vedem cum pot fi cheia unei ascunzători! Ieri am avut unul din ei dar nu am putut observa nimic particular la el !

— Cu toate acestea toți prezintă aceiaș particularitate.

Judecătorul se întoarse cu vioiciune spre d-rul Sorin :

— Pentru ca să știți aceasta trebue să-i fi studiat... A !... mi-aduc aminte că ieri ne-ați promis să-i veți aduce astăzi pe toți trei !

Tăcut Lucian băgă mâna în buzunar și puse pe masă cei trei zimbri.

— Uluitor ! — exclamă Dinculescu, care contrar obiceiului său tăcuse până acum.

Sorin protestă râzând.

— Dacă ați ști cum au ajuns la mine, aș scadea în stima dumneavoastră !

— Nu cred. de unde le aveți ?

— Le-am furat...

— Asta-i acum ! — vă arde de glumă?

— Ba nu, eu am fost acela care i le-ă luat lui Provian din buzunar pe cele două, iar pe cea de-a treia, din valiza lui Mircea Grigorescu.

Judecătorul nu-şi mai putea stăpâni râsul.

— Extraordinar ! — vorbi el înaintea lui Dinculescu, — noi căutăm hoţul iar dvs. vă daţi foarte liniştit părerea că poate acesta mai este încă printre noi ! Aţi fi fost ultimul pe care să-l bănuesc ! Cine s'ar fi gândit ?

— Există totuşi cineva care s'a gândit !

— Dacă este aşa trebuie să fie un om pătrunzător. Acum bănuesc cine este. Cred că numai d-l Rosetti ar fi putut ştie!

— Exact, dar nu numai atât ! D-l Rosetti a mai presupus de ieri încă, dela primele cercetări făcute aici că Pietroşanu este al doilea criminal şi numai la dorinţa mea nu l-a arestat.

Inspectorul general protestă.

— Nu domnule de geaba mă lăudaţi, toate meritele vă revin numai dvs. !

— Fiindcă ţi-am luat-o înainte dragă d-le inspector, altfel ai fi dus la capăt afacerea şi singur. Cum ai ghicit ieri rolul jucat de mine, puteai să ghiceşti mai târziu şi rolul jucat de criminal ! Mai

aveai pe urmă în jocul de șah un atu puternic ! Ai fi sfârșit să-l iei singur la control, și atunci restul ți-ar fi fost ușor ! Ei, rezultatele au fost așa cum le-am scontat noi ?

— Da, ieri după ce mi l'ați dat, l-am controlat. Amprentele lui Grigorescu și ale lui Wundt, se găsesc pe toate piesele.

— Prin urmare vedeți domnilor ? O mare parte din succes îi revine domnului Rosetti ! Să nu mai vorbim însă de aceasta căci văd că nu-i place.

Inspectorul general îi aruncă o privire plină de mulțumire.

— Toate bune, d-le Sorin, — reluă judecătorul începând din nou să râdă, — ce v'a făcut să subtilizați miniaturile așa de fin ? Căci presupun că ați avut un motiv !

— La această întrebare cred că v'ar putea răspunde mai bine inspectorul Provian !

— D-nul Sorin a procedat cât se poate de bine ! — spuse acesta cu ochii plini de mulțumire. Am omis să vă spun că ieri am fost victima unui atac și că atacatorii urmăreau în special aceste miniaturi. Dacă le mai aveam la mine, acum erau cu adevărat dispărute.

— Ai presupu'o domnule ? — se amestecă din nou procurorul.

— Da ; așa este d-le Pietroșeanu ?

— Este just, — răspunse acesta pornit cu totul pe panta mărturisirilor. Wundt tocmise doi oameni cărora le promisese șapte mii de lei dacă îl vor face pe agentul din fața vilei să dea alarma între orele unsprezece și douăsprezece noaptea. Le-a dat trei mii iar restul a rămas să le duc eu. Ieri i-am întâlnit de dimineață, într'o cârciumă și le-am dat banii ce mai aveau de primit. Atunci mi-a venit ideia să pun mâna cel puțin pe cele două miniaturi. Aflasem că sunt la inspectorul Provian și promisei tipilor douăzeci de mii dacă pot să le aducă. Le-am dat spre ajutor o scrisoare care am făcut-o cu mâna stângă și care băniuiam că-l va face pe inspector să cadă în cursă. Seara când m'am dus n'au mai venit la întâlnirea hotărîtă !

— Fiindcă nu le-au găsit asupra lui Provian ! — spuse satisfăcut Paul Moraru. Mai departe d-le Pietroșeanu !

— Când am luat cunoștință de conținutul scrisorii a reînceput acesta, m'am gândit că nu ar strica să urmăresc puțin afacerea și ducându-mă cu o ocazie la Carmen-Sylva, mă interesai de așa zisul Panait Grigorescu. Ceiace am aflat m'a surprins și mai mult. Bătrânul era mort de mai bine de zece ani. Singurul său fiu

Mircea, îi moștenise firma și întreaga avere. Nu era vorba de nici un fel de testament.

Sondând mai departe, am aflat că imediat după moartea bătrânului, un incendiu a distrus casa acestuia până în temelii. Toate hârtiile arseseră și s'a presupus că printre ele a ars și testamentul.

Mi-am dat imediat seama de importanța acestui fapt pe care mi-l punea întâmplarea la dispoziție. Dacă bătrânul nu-i pusese în curent pe cei trei cu hotărârea lui și o făcuse numai în testament, eram singurul care știa misterul zimbrului de argint. Poate că puneam mâna pe ei cu nimica toată dacă stăpânii lor nu le știau adevărata valoare...

Pietroșeanu făcu o mică pauză ștergându-și buzele cu o batistă, apoi reluă :

— Intors în Capitală, după ce aflasem numele celorlalte două rude ale lui Mircea Grigorescu, m'am pus în legătură cu Valentin Wundt.

— Cum ai făcut-o ? — se interesă judecătorul — și dece ai căutat să intri în legătură mai întâi cu el ?

— M'am dus direct la biroul său și l-am ales pe el întâi, căci mă gândeam că este cu atât mai greu să știe ceva fiindcă el era al doilea moștenitor al miniaturii, pe care o avea dela mama sa moartă.

M'am înșelat însă. După câteva întâlniri mi-am dat seama de adevărata lui fire. Sub un exterior frumos ascundea cel mai josnic suflet : șiret, lipsit cu totul de scrupule, brutal și pe deasupra înzestrat cu o inteligență rară.

Mi-a ghicit dintr'odată scopul și voia să-mi smulgă tot ce știam. Mi-am dat seama că acesta nu-mi va ceda niciodată miniatura, cu toate că nu știa nimic asupra ei. Atunci m'am hotărît să vorbesc. După ce mi-a făcut promisiunea că va împărți totul cu mine, i-am povestit ceiace știam.

„Chestiunea îl interesa în cel mai înalt grad și se plimba de colo până colo în micul pavilion unde ne întâlnisem.

Tocmai terminasem să vorbesc, când după bubuitura spăimântătoare a unui tunet, un oblon se desprinsese și căzu cu sgomot la pământ. Cineva, fusese agățat de el.

Wundt alergă la fereastră și scoțând revolverul trase în noapte. A doua zi fratele meu vitreg Ovidiu era în spital ; el mă urmărise și ne spionase în noaptea aceia iar Wundt îl rănise.

N'am spus nimănui nimic și am regretat aceasta. După cinci luni fratele meu ieși din spital pentru a fi ucis în chip

misterios acum două seri... Știu însă că Wundt a fost demonul cel rău! Când l-am văzut pe bietul băiat la morgă, am fugit îngrozit; lăcomia și teama se băteau în mine și n'am voit să-mi mărturisesc de atunci că Wundt este ucigașul. Dacă aș fi făcut-o, aceste noui crime nu ar fi avut loc...

Pietroșeanu se opri sguduit de remușcări.

— Fratele d-tale! — făcu inspectorul general Rosetti gânditor. Acum toate se explică!

Intr'adevăr, moartea lui Ovidiu „Bondocu", nu mai prezenta nici un mister. Mariana și Jean recunoscură fotografia vagabondului venit la Wundt, iar origina celor 20.000 lei, era găsită.

Vagabondul care venise să șantajeze pe baza celor ce știa, nu întâmpinase nici o rezistență, dar era condamnat! La întâlnirea ce i-o dăduse seara, Wundt îl suprimase!

Odată acestea lămurite, Pietroșeanu își reîncepu povestea:

— După ce Wundt a revenit în chioșc furios că nu l-a prins pe spiou, m'a acuzat că am fost urmărit. Apoi s'a oprit în fața mea și m'a privit lung, întrebându-mă dacă am mai vorbit cuiva de toa-

te acestea. Răspunsul meu negativ, îl mulțumi dar tot întunecat rămase. A luat și a băgat în buzunar vechea scrisoare pe care i-o dăduserm și apoi privind gânditor în pumnul întredeschis în care observai miniatura, se întoarse spre mine zicându-mi: „Vom începe cu unchiul meu: am să văd dacă știe ceva!" A doua zi îmi spuse: „Cotcarul bătrân știe multe și nu vrea să spună nimic, dar tot i-l vom lua!" Cât despre blegul de Mircea, are să fie simplu!"

Hotărârăm ca eu să intru la Grigorescu. In schimbul unei mici sume de bani, vechiul amploiat părăsi serviciul și mă recomandă. Grigorescu mă primi fără nici o bănuială.

Au trecut câteva luni fără ca eu să fi putut afla ceva. Acum mă întâlneam cu Wundt chiar în casa lui căci îmi dăduse o cheie la broasca de siguranță ca să pot veni ori când am nevoie să-l consult sau să-i spun ceva. Devenea din ce în ce mai nerăbdător că nu pot afla unde își ține Radu bijuteria. Imi zicea tot felul de cuvinte.

Intr'o zi, înfuriat de brutalitatea lui, profitai de ocazie că își lăsase cheile de la casa de bani în broască și luai un tipar după ele. Mă gândeam că poate îmi va folosi în viitor.

Wundt se hotărî să lucreze el, dar nu mi spuse cum. Zilele treceau. N'am știut nici un moment că el este servitorul, știa să se prefacă perfect ticălosul! De crima hotărîtă deasemeni nu știam nimic. Cu o zi înainte fusesem cu el — după cum v'am spus — de tocmise pe cei doi. Nu știam ce urmărește. Amenințarea de a doua zi m'a surprins la fel ca pe ceilalți. Presupuneam un bluf de-al lui ca să fure miniatura. După crimă însă mi-am dat seama de seriozitatea faptelor. Eram îngrozit. Aveam de acum certitudinea că tot el îl omorîse și pe fratele meu. Când bătrânul Martin trecu pe lângă mine în seara crimei ca să iasă afară, îmi șopti: „Nu te trăda idiotule!" Rămăsei năucit. Recunoscusem vecea lui Wundt. Am voit să mă stăpânesc, să uit tot, și am reușit. Ancheta deabia sfârșită, am plecat în grabă. Voiam să mă răfuesc cu Wundt. Îmi ucisese fratele și aci eu nu voiseм să mergem până la crimă!

Am intrat și am pătruns până în dormitor nesupărat de nimeni. M'a lovit un miros dulceag. Aprinsei lumina. Pe masă era un tampon și alături o sticlă. Tamponul era ud de cloroform.

Mă intrigă la început lipsa lui Valentin. Hainele îi erau lângă pat. Le-am

scotocit în grabă Am găsit scrisoarea ce i-o dădusem și am luat o. Ochii îmi căzură pe casa de bani. Acum presupuneam unde este! Avea o secretară atât de frumoasă! Socotii că am timp destul să arunc o privire în lada lui de fier. Chei îmi făcusem de mult și nu aveam de ce mă teme chiar dacă mă surprindea! Il aveam doar la mână cu crimele!

Știam că ușa este electrizată. Am luat o foarfecă. i-am înfășurat mânerul cu o cârpă și i-am tăiat un fir. Voii să scot cheia și s'o bag în broască. In acel moment am auzit un țipăt slab. Acesta mi-a salvat viața. căci eu credeam casa de bani cu totul inofensivă după ce tăiasem firul. De condensatori nu știam nimic.

Am stins în grabă lumina și am ieșit pe coridor lăsând ușa deschisă. In acel moment o altă ușă se deschise și îl auzii pe Wundt înjurând. O fată țâșni desbrăcată afară.

Mintea îmi lucra vertiginos. Nu trebuea să se afle nimic din cele prezente! Dacă eram găsit. sau se afla că am fost la Valentin eram pierduți : eu amploiat, el moștenitor al victimei adevărul ar fi fost îndată ghicit. Nici nu socotisem acestea bine că mă și trezii lucrând. Fata voia să dea alarma! O voi împiedica!

Gândul îmi alergă la cloroform. Era cel mai bun mijloc. Știam unde este masa. O ajunsei din câteva sărituri ușoare, pipăii și găsii tamponul. Mă aruncai afară. Nu trecuse nici zece secunde. Fata ședea încă nehotărîtă în ușă. Trecui în sbor spațiul ce ne despărțea și îi pusei tamponul pe față. In curând am simțit-o moale în brațele mele și am lăsat-o să cadă. Am împins ușa camerei și spre marea mea groază nu văzui nici urmă de Wundt!

Am alergat din nou în dormitor. Așteptarea nervoasă mă sleise. Mă gândeam să deschid casa de bani dar energia îmi lipsea. Simții numai o frică grozavă, nețărmurită! Mă temeam de Valentin mai mult ca de oricine și îmi dădui pe loc seama de imprudența mea. Să vin în gura lupului fără ca nimeni să o știe! Dar el avea interesul să se debaraseze de mine! Il cunoșteam doar, și știam că n'ar fi dat înapoi dela încă o crimă! Ba încă îi ofeream un prilej atât de bun și neașteptat! Să scape de primul care l-ar fi putut trăda și de singurul cu care să-și împartă prada! Nu, de o mie de ori nu! Nu ar fi dat înapoi! Frica îmi era teribilă! Asudam prin toți porii! Singurul gând îmi era la fugă. In acel moment

auzii slab pași „pe coridor" crezui eu. Eram paralizat. Acum va intra monstrul și mă va ucide ! Voiam însă să trăiesc !... Să trăiesc !... Să trăiesc !... Frica de moarte mă făcu să lucrez tot așa de iute cum gândisem.

Stinsei lumina și mă vârîi sub pat. Aproape imediat răsună o declanșare. Lumina se aprinse și îl văzui pe Wundt punând un deget însângerat pe un relief al ramperiei. Ușa prin care intrase se închise la loc. Imi explicai îndată pentru ce nu era în camera fetei și nici în dormitor. Fusese într'un gang secret ce le unea pe acestea două.

Era cu totul însângerat și înjura sălbatec. In mână avea un pachet de bancnote. Se îndreptă spre casa de bani, scoase cheia și voi să deschidă.

Un fulger albăstrui, și căzu fără un strigăt. Spaima mea își atinse apogeul. Imi trebui mai mult de cinci minute până să mă liniștesc puțin și să îndrăsnesc să ies afară. Valentin era mort. Privii cu groază la afurisita de cutie de metal ! Nu m'aș mai fi atins de ea nici pentru mântuirea sufletului ! Ochii îmi căzură pe banii de jos. Acolo era o averel Mai mult de zece milioane de lei ! Le luai și le strânsei la piept ! Imi ajungea atât ! Voiam să fug, să uit de toată oroa-

rea aceasta ! Auzii niște pași pe coridor; am aflat din ziare că a fost camerista Mimi care a trecut la Ana. In groaza mea însă, mă vedeam prins, acuzat de crimă și dus la ocnă. Frica de adinceauri mă cuprinse din nou și mă îndemnă la o acțiune necugetată ! Coridorul secret ! — îmi zisei eu. Apăsai pe relief și ușa se deschise. Il luai pe Wundt de umeri și îl târâi înăuntru. Cadavrul nu trebuia să fie văzut cu nici un preț ! Aș fi fost acuzat că eu am făcut-o ! Stinsei lumina și așteptai înfrigurat după ușa secretă să aud pe cineva intrând. Incet, încet, mă liniștii din nou și îmi dădui seama de stupiditatea acțiunii mele. Hainele mortului, petele de sânge, secretara leșinată, erau toate acolo afară, și dacă mai ședeam eram cu adevărat pierdut.

Tiptil și cu mii de precauțiuni ieșii afară și avusei norocul să ajung până în stradă cu totul neobservat. Aveam cele zece milioane și scăpasem ! Respiram în voe !

Pietroșeanu respiră și acum în voe.

Sorin îl bătu amical pe spate.

— Ai făcut bine Maxime că ai spus totul, aceasta o să-ți ajute mult ! Nu ești chiar așa de rău cum se credea, deși ești cauza întregei afaceri !

CAPITOLUL XX

Taina celor trei zimbri.

Povestirea lui Pietroşeanu elucidase cu totul enigma morţii lui Valentin Wundt şi camplectase cât se poate de logi rolul jucat de acesta în celelalte două crime. Tot misterul ce mai rămânea în această direcţie, consta în activitatea criminalului din momentul în care şi-a lăsat în agonie cea de-a treia victimă şi până ce indirect a fost el însuşi ucis.

Trebue să dăm o atenţie specială psihologiei unui astfel de om, şi după asemenea momente.

Il vedem întorcându-se beat de triumf la mica clădire şi reluându-şi adevărata sa înfăţişare. Acestea toate în grabă, căci îi năzărise o nouă ticăloşie în cap. Totuşi zăboveşte aci mai bine de o oră.

Pasiunea lui pentru Mariana îi ardea pieptul. De aceia doar o adusese în casa lui ! De aceia se prefăcuse atâta timp spre a-i inspira încredere! Dar acum putea să mai rabde ? N'o avea la îndemână ? Mai putea să-i reziste cineva lui ? Lui !? Era îmbătat de propria sa fiinţă ! Se simţea capabil să învingă orice !

Febril ia banii din valiză, lăsând-o neglijent în pat cu toate probele care-i dovedesc crima! Ce-i pasă? Nu lucrase până acum sub nasul poliției? Nu-și bătuse joc de un inspector dintre cei mai capabili?

Prudența îl părăsise, — greșala celor mai mulți criminali de elită, — iar îndrăsneala și sfidarea, îl făcuseră să-și umfle pieptul și să-și asvârle capul pe spate!

Mai ia din valiză singura scrisoare privitoare la chestiunea găsită la Grigorescu și pleacă acasă.

Nerăbdarea îl consuma.

Se desbracă, punându-și pijamaua și ia teancul de bani și scrisoarea. Pe aceasta o pune în buzunarul pijamalei și ia un flacon de cloroform îmbibând cu el un tifon. Noua lui victimă va fi adormită. Dar... se oprește! Nu! El nu vrea un corp neînsuflețit! Vrea unul în care să palpite viața! Vrea să se lupte, căci a învățat să învingă!

Trântește tifonul pe masă și stingând lumina pătrunde în coridor. Sue fierul, pune în mica firidă de sus cheia dela casa părăsită împreună cu banii și coboară în partea cealaltă. Ceiace a urmat știm.

Rănit, se deșteaptă din beția dată de simțuri și prudența îi revine. Își smulge pumnalul din rană, care nu-l prea supără ci numai îi sângerează abundent și-l ține mecanic în mână. Se retrage apoi grabnic în gang unde trântește pumnalul dela primii pași iar gândul i se duce la pradă.

Ajuns la drugul de fier, se suie cu multă greutate. Odată sus, ia banii și lasă cheia care deocamdata nu-l interesează. Coboară apoi dincolo și întrerupe curentul spre a umbla la casa de bani.

De când știa misterul, zimbrul său de argint nu-l părăsea și acum se gândește să-l pună la adăpost și pe el lângă bani, mai ales acum când îi devenise de două ori mai scump! Dar vom vedea de ce!

Sorin spuse toate acestea ca o complectare la povestea lui Pietroșanu.

Puncte obscure mai erau puține și judecătorul se și grăbi să le atace. Până acum învârtise în mână cele trei miniaturi părând foarte nedumerit. Când Lucian termină se întoarse spre el și zise:

— Toate bune, totul se înlănțue logic, dar nu pot să înțeleg nicidecum pentru ce Wundt, după ce are în mână încă una din cheile comorii, — vreau să zic încă un zimbru, — îl asvârle pur și simplu

la picioarele victimei sale. Ucide pentru a pune mâna pe el și totuși îl lasă la fața locului. Încerc de un ceas să-mi explic aceasta și nu găsesc nimic!

— Pentruca acest fapt să-și ia adevărata sa explicație, — spuse Sorin privindu-și scrumul țigării, — trebuie să știți mai întâi cum poate fi zimbrul de argint cheia unei comori!

— Pentru ce este necesar acest lucru? — întrebă judecătorul.

— Pentrucă atunci ați ști că zimbrul găsit la picioarele lui Radu Grigorescu își pierduse valoarea sa adevărată. Lâna de aur îi fusese smulsă iar el nu mai făcea decât atât cât valorează ca obiect de artă, adică două-trei sute de lei.

— Cum, este vre-o deosebire între acești trei zimbri? Voiți să spuneți că numai doi au valoare și unul nu?

— Nu numai atât! Mai pot spune că unul are valoare dublă, și anume acela care a fost găsit în mâna lui Wundt!

Judecătorul tot nu înțelegea; luase miniaturile și le privea din nou cu atenție.

— M'am săturat de enigme domnule! făcu el supărat. Vă rog să deveniți mai lămurit, căci trebue să mărturisesc, nu văd deloc cum poate exista vre'o deosebire între aceste miniaturi!

— Există și o *deosebire vizibilă*. — reluă Lucian. Dacă observați cu atenție coama animalului. vedeți că se deosebește dela unul la altul. Există o șuviță de păr spre spatele lor care ia la fiecare miniatură altă încolăcire !

— Da. într'adevăr !... Într'adevăr !... Aici în dreapta, — murmură Moraru. Pe când la unul această șuviță de argint se încolăcește în formă de „R", la cel de al doilea ia o formă de linie frântă ; pare un „M". La al treilea, șuvițele iau forma unui „L"... R, M, L, ce să însemne aceasta ? Să fie cheia comorii ?, — sfârși el râzând.

— Prea vă gândiți la lucruri complicate domnule judecător, — spuse Sorin căscând ușor, — aceste litere nu fac decât să desemneze pe aceia cărora le aparțin miniaturile. R, M, L. Radu, Mircea, Laura, iată toată „cheia".

— Da, cred că aveți dreptate ! Ce simplu !... Cum de nu ne-am gândit ?

Lucian privi la Rosetti. Acesta zâmbi ușor și el pricepu că pentru inspectorul general, zimbrii de argint nu mai aveau taine.

Procurorul asculta în tăcere și gusta din plin deliciul rezolvării misterelor ; de aceia vorbi tot Moraru :

— Adineauri vorbeați de o „deosebire vizibilă". Aceasta denotă că există și una „nevizibilă", așa este ?

— Ați dedus exact domnule ; este chiar așa !

Sorin alese o miniatură.

— Nu vă mai pun curiozitatea la încercare, — continuă el. Iată o miniatură, — aceia a lui Mircea Grigorescu — care este încă în starea în care au fost toate trei.

Spunând acestea, scoase un mic clește din buzunar și desțepeni cele patru picioare ale micei miniaturi. Acestea se deșurubau și el le scoase cu ușurință. Când ieși cel din urmă.corpul se despărți în două : spinarea cu capul rămânând deoparte, iar pântecul, — care fusese susținut de cele patru picioare, de alta. Intre acestea era un mic gol iar în gol un minuscul sul de hârtie.

Ceilalți rămaseră uimiți.

— Nu m'aș fi gândit niciodată, — rupse procurorul tăcerea ieșind din mutismul său, — că fleacul acesta mic ar putea fi compus din șase piese deosebite ! Părea așa de solid și omogen afurisitul !

Desfăcură și celelalte miniaturi.

In golul aceleia a lui Radu Grigorescu nu era nimic, iar în aceia a lui Wundt erau două mici suluri.

— Acum cred că înțelegeți domnule judecător de ce criminalul a asvârlit prima miniatură și de ce am spus că cea de — a doua are valoare dublă !

— Da domnule, totul devine logic. Criminalul care a descoperit ascunzătoarea propriei sale miniaturi, nu are decât să ia micuța hârtie din a doua miniatură, când o posedă, și apoi s'o asvârle. Posesia ei nu putea să-i fie decât primejdioasă. Apoi ce ascunzătoare are mai sigură decât propria sa miniatură ? Deci ia sulul și îl pune lângă celălalt ! Deaceia îi era acum așa de scumpă !... Deaceia o purta la el !... Chiar moartea îl surprinde cu ea în mână !...

Judecătorul vorbise inspirat.

— Ați văzut lucrurile așa cum s'au petrecut ! — confirmă doctorul Sorin

Moraru era mulțumit. Luă cele trei hârtiuțe și le desfăcu întinzându-le pe masă înaintea sa.

Se vedea că făceau parte din aceiaș unică bucată.

Micul document reconstituit, nu opuse nici o greutate la citire. Literele mărunte cu care era acoperit erau perfect vizibile, iar Mircea recunoscu fără greutate scrisul tatălui său.

Judecătorul citi :

„V'ați mâncat averea? Recurgeți la ultimul refugiu?... Păcat!... Mi-am mâncat și eu partea mea! V'o pot da totuși, dar mai întâi trebue să vă mai privesc odată, fie chiar cu orbitele goale ale craniului meu!"

Atât era ; nimic mai mult. Paul Morariu ridică privirea cu totul uimit. Cei de față se priveau cu nedumerire.

Dinculescu era deceptionat în fața deslegării bizare. Chiar una din teoriile sale ar fi fost mai bună decât acest sfârșit *neașteptat*. Atâta goană și atâta moarte numai pentru aiurările și extravagantele unui bătrân...

Desiluzia stăpânea toate inimile iar ședința se ridică într'o tăcere apăsătoare.

Era curios că Sorin nu lansase nici o părere.

După plecarea celorlalți, Rosetti se apropie încet de el. Pe față avea un zâmbet șiret și îl întrebă în șoaptă :

— Imi dați impresia domnule, că aveți de gând să faceți o plimbare spre Constanța... mai exact la Carmen-Sylva...

Lucian Sorin îi întinse mâna.

— Ești un om și jumătate domnule Rosetti!

CAPITOLUL XXI

O invitație.

Pietroșanu fusese ridicat. Banii îi ascunsese în interiorul tăiat al câtorva cărți iar scrisoarea care îl adusese în mâna poliției, fu găsită asupra lui. Iat-o toată :

DRAGĂ DOMNULE PIETROȘANU,

Cunosc în întregime adevărul asupra morții unchiului meu și rolul jucat de d ta în această crimă. Cunosc deasemni taina celor trei zimbri căci întâmplarea mi-a pus în mână o spovedanie a părului meu Valentin. Depinde de d-ta dacă va *fi arsă sau nu.*

Vino să mă vezi mâine după zece ; te voi aștepta singur în casa lui Wundt.

MIRCEA GRIGORESCU

Scrisul era riguros similar cu acele al lui Mircea iar când Provian rămase singur cu Sorin și cu cei doi logodnici, nu se putu abține să nu admire :

— Ai fost strașnic Lucian cu scrisoarea ta ! Prin ea ni l-ai dat legat pe Pietroșanu ! Dar cum ai știut că este el ?

— Am să-ți răspund printr'o întrebare: câte persoane grase și scunde au mai rămas în întreaga afacere ?

Știu, la aceasta m'am gândit și eu, dar nu puteai fi sigur !

— Da, dar chiar dacă nu aș fi fost sigur, venirea lui în urma scrisorii m'ar fi convins. Am mai avut însă grijă să mă interesez de trecutul lui ca și de al tuturor celorlalți și am găsit o mulțime de lemente cari m'au ajutat și m'au făcut ă înțeleg ! De pildă, nu te-a surprins de oc agilitatea și puterea lui Wundt ca și genialitatea lui în arta deghizării ?

— Ba cât se poate de mult, dar nu am căutat să mi le explic !

— Eu m'am refugiat tot în trecut și iată explicația, am primit-o azi de dimineață.

Provian luă curios hârtia dată de Sorin : era o cablogramă din New-York adresată lui Lucian. Citi :

Zisul Valentin Wundt lucrat în circul Blakston. Intâi transformist apoi cu o trupă de sburători. Talent remarcabil ; purtare echivocă. Relly.

— Aceasta înainte de a-l moșteni pe tatăl său — explică Sorin. Venit aci și

voind să-și îndoiască averea, făcea speculațiuni nebunești. Banca lui era aproape de faliment. Deaceea a ucis : cu moștenirea unchiului și cu secretul zimbrului ar fi salvat toate.

Aci este momentul să adaug că afacerea ar fi fost imposibilă pentru un tip cât de inteligent dacă nu ar fi avut și talentul natural de a se identifica perfect cu victima, trăind în pielea ei.

Formidabilul atu pe care l-a avut Valentin Wundt, constă tocmai în această putere de transformare și de preluare al întregului mod de exteriorizare al victimelor sale. Greutatea cea mare a venit de acolo, că el fiind inteligent și-a construit întreg edificiul combinațiilor exact pe terenul pe care se știa de neînvins.

Trebue să recunoaștem însă că în toate acestea a fost ajutat și de întâmplare. Numai datorită ei Radu Grigorescu și Martin au fost de o înălțime aproximativ egală cu a lui. Presupun totuși că dacă întâmplarea nu-i oferea această cale, el *oricum ar fi găsit altceva*, poate tot așa de fantezist.

— Ar mai fi ceva ; nu înțeleg, pentru ce mi-ai luat miniaturile și nu mi le-ai cerut ?

Sorin sufla câţiva colaci de fum

— Mai întâi, — spuse el,— era prea incomod să ţi le cer, ţi-aş fi rănit amorul propriu căci puteai şi tu să le păstrezi tot aşa de bine ca şi mine ; apoi acest fapt, — furtul acesta neaşteptat, — îl punea în încurcătură pe Pietroşanu silindu-l să recunoască intervenţia unei forţe noi, necunoscute şi făcându-l să renunţe la lupta de a le mai poseda.

— Da, bine gândit, — aprobă inspectorul, — dar zimbrul lui Mircea Grigorescu ? Nu pot pricepe de loc cum de ai ştiut că are şi el unul !?

Tânărul auzindu-şi numele se întoarse curios iar Mariana aştepta răspunsul lui Sorin cu aceiaş vădită nerăbdare.

Lucian îi privi gânditor.

— Bun dragă Cesare ! vorbi el rar ; — de data aceasta ai atins o chestiune dintre cele mai delicate. Voi căuta totuşi să v'o explic. Il bănuiam pe Wundt încă de atunci deşi nu eram sigur de nimic. Mi-am dat seama în mod vag, chiar de importanţa reală a miniaturilor căci văzusem literele depe cele două şi le interpretasem exact. Atunci am presupus, am avut mai mult intuiţia că şi Mircea trebue să aibă una şi bănuelile mele s'au adeverit. In orice caz chiar dacă nu ştiam

nimic din adevăr tot o găseam și o luam căci aveam de gând dela început să-i controlez conținutul valizei. Când ai pomenit de scrisoarea lui Wundt, — continuă Lucian întorcându-se spre Mircea, am fost sigur că acesta este criminalul! Altceva?

Vorbi tot Cesar Provian

— Altceva nimic. Toate sunt limpezi pentru mine. Ceva însă oarecum independent tot rămâne!

— Ce anume?

— Chestia cu comoara!

— Da într'adevăr, — se amestecă și Mircea, — ce o fi voit să înțeleagă bietul tata prin scrisoarea lui ascunsă cu atâta grijă în cei trei zimbri?

Sorin nu-i răspunse direct ci zâmbind fin se uită cu înțeles la Provian.

— Ce ai zice dragă Cesare de o plimbare la Carmen-Sylva, — propuse el șiret, — am putea asista la căsătoria tinerilor noștri prieteni!

Inspectorul rămase gânditor.

Mircea și Mariana bătură din palme fericiți.

— Totdeauna aveți câte o idee genială d-le Sorin, — exclamă Grigorescu mulțumit, — acum v'am prins, nu ne mai scăpați, vom merge împreună!

— Auzi Cesare? — tăcu Lucian. Ce zici?

Provian părea că nu auzise întrebarea.

Mariana se apropie de el și-i prinse mâna.

— Domnul Provian va merge! — decretă ea în glumă, — ori nu voiți să asistați la fericirea acelora cari vă stimează?

Inspectorul tresări ca dintr'un vis; fața i se ilumină de o mirare fără margini și nu se putu stăpâni să nu șoptească:

— Extraordinar!... Uimitor!... — ridică ochii spre Sorin care-i urmărise tot timpul jocului fizionomiei, — așa dar... aceasta presupui!? Este prea fantastic Lucian ca să pot crede! Nu, nu!... — se revoltă el, — ...este de neadmis!

— Totuși prin forța lucrurilor această concluzie ți s'a impus! — râse Lucian. Apoi devenind serios; — cu toții suntem înclinați să nu dăm crezare și să denumim pură fantezie svăpăiată, ori care *fapt natural* ce depășește sfera cunoștințelor noastre. Fericit acel ce poate să se lepede de prejudecățile ce rod omenirea! Ei mergi la nuntă sau nu?

Cesar tresări.

— Cu toată plăcerea; spuse el grăbit.

CAPITOLUL XXII

Ultimul mister.

Început de sezon. Plaja încă umedă de pe urma ultimelor ploi, sorbea cu lăcomie razele calde ale soarelui strălucitor de vară. Frigul covârşit de curenţii calzi fugise clănţănindu-şi dinţii până dincolo de marea Nordului, privind invidios din depărtare reînsufleţirea regiunilor stăpânite şi pustiite de el numai cu câteva săptămâni mai înainte.

Marea, sglobie şi sburdalnică întocmai ca o copilă, se juca veselă rostogolindu-şi valurile delicate cu un mângâiat sfios şi repetat peste nisipul auriu al ţărmului.

Imensitatea albastră, — copie fidelă dar mai închisă a cerului, — producea prin legănarea sa lentă şi ispititoare, acea tainică dorinţă de avânt în necunoscut, — acel dor de ducă nostalgic, — care animă şi face să vibreze orice suflet înrudit puţin cu natura.

Veselia firii trecuse şi în oameni ; din ochii tuturor respira fericirea de a trăi; iar piepturile îmbătate cu aerul purificat de efluviile soarelui şi mării se bombau cu putere spre a sorbi elixirul vieţii oferit cu atâta belşug şi spontenaitate de natura darnică.

O atmosferă de mulțumire profundă și de pace plină de seninătate, plutea în intimitatea nouii clădiri ridicată aproape imediat peste ruinile acelcia ce aparținuse odată bătrânului Panait Grigorescu.

Salonul era gătit ca de sărbătoare, iar pânza de raze a astrului zilei, pătrundea indiscretă prin geamurile mari de cristal, învăluind în mijlocul lor un grup de patru persoane.

Provian se duse la fereastră și privi visător dealungul falezei șerpuite ce se pierdea după un grup de arbori.

Sorin se apropie încet.

— Lumină și viață ! — observă el. Noi oamenii, avem sublimul la dispoziție și totuși cei mai mulți îi întoarcem spatele ! Ce dorești mai admirabil decât să știi să trăești în raiul care-ți stă la îndemână să ți-l creezi singur ! Aci, ca și în toate, este deajuns să *vrei* pentru ca în cele din urmă să fii răsplătit așa cum năzuești ! Se înțelege că nu vorbesc decât de sentimentele și idealurile superioare !

Părăsiră fereastra.

Când Lucian se apropie Mircea ridică privirea întrebător. Sorin, puțin mișcat, privi la spectacolul plăcut ce-l prezentau cei doi tineri plini de aceleași speranțe de fericire.

— Nu voim să vă mai răpim mult din momentele cari vă aparţin numai dvs ! Aş propune însă ceva !

Inspectorul, care între timp se apropiase, rămase tăcut pe când ceilalţi doi nu mai conteneau cu întrebările.

— Ar fi cu totul potrivit, — reîncepu Sorin, — ca după căsătoria dvs.. primul gând să vă fie la acei ce v'au dat viaţă ! Domnul Jianu este acum sănătos, vesel şi fericit ! — făcu un gest spre grădină, unde bătrânul se odihnea : pe când Panait Grigorescu vă aşteaptă nerăbdător în colţişorul său să veniţi să-i daţi împreună primul vostru salut ! Am auzit că tatăl d-tale domnule Mircea, este îngropat chiar aci în Carmen-Sylva. Ce aţi zice de un mic pelerinaj până la cimitir? V'am însoţi cu plăcere !

Mircea era mişcat : prin ochii săi trecuse o umbră de tristeţe când cellalt pomenise de tatăl său. Se ridică emoţionat şi-i strânse mâna cu recunoştinţă.

— Sunteţi un om care simţiţi mai bine ca noi toţi la un loc ! — spuse el convins.

Drumul fu parcurs în atmosfera cea mai cordială.

Nu făcuseră nici zece minute iar ma-

şina se opri numai la câţiva paşi de poarta cimitirului. Aceasta era deschisă.

Aleele pline de verdeaţă şi soarele ce se strecura luminos în mănunchiuri de raze printre frunzele tinere, dădeau impresia mai iute al unui lăcaş al vieţei.

Păsărelele sburdalnice pitulându-se printre crengi, riscau să-şi consume întreg repertoriul închinând imnuri de slavă Aceluia ce le dase viaţă, iar micile gângănii îmbătate de redeşteptarea firii sburau sglobiu de colo până colo ca un praf argintiu aruncat în văzduh.

Grupul intrat, înaintă în linişte şi după câteva mici ocoluri ajunseră în faţa unui mormânt vechi dar îngrijit, ce se remarca prin frumuseţea-i sobră de toate cele din jur. Era înconjurat de un gard de bronz, iar din cadrul său încrustat în crucea cea mare de marmoră neagră, le zâmbea parcă împăcat chipul venerabil al bătrânului Grigorescu.

Toţi înţelegeau solemnitatea momentului aşa că rămaseră privind tăcuţi în gol, fiecare fiind cufundat în propriul său suflet; şi în gândurile ce le curgeau prin conştiinţă, — cu aceiaş alunecare lină de apă adâncă, — era o oarecare unitate: „O viaţă, o luptă, un sfârşit! Un sfârşit? Nu! Ci un început, un reînceput!".

Sorin se reculese primul și vorbi tot el:

— Acum nu ai voi d-le Mircea să îndeplinești ultima dorință a tatălui d-tale?

Mariana, răpită de gânduri, îl privi mirată. Apoi ochii ei limpezi străluciră și printre buze i se strecură un suflu de uimire. Sorin văzu că ea l-a înțeles.

Mircea, ridică privirea nedumerit.

— De ce dorință vorbiți ? — întrebă el încet.

— Este vorba de hârtiile găsite în miniaturile de argint, dragul meu ! Nu fusese ultima lui dorință să vă mai vadă odată pe toți fie chiar cu orbitele lui lipsite de ochi ? Acum ai rămas numai tu să-i împlinești această rugare !

Mariana fusese aceia care vorbise.

Pe fața lui Mircea își făcea loc încet, încet, mirarea cea mai profundă ; se uită lung la Sorin și murmură :

— Adică credeți că...

— Da ! Îl încurajă acesta. Totul pledează pentru !... Începem ?

Mircea încuviință tăcut

In schimbul unui bacșiș bun, administratorul cmitirului se duse să scoată o autorizație de desgropare și se întoarse în curând urmat de doi oameni. Pământul înmuiat de apă, se săpa relativ ușor și peste vre-o oră sicriul apăru. Era încă

destul de solid cu toți cei opt ani scurși peste el, iar încheeturile trosniră înăbușit când fu ridicat capacul.

Așteptaseră mișcați sfârșitul operației și acum se uitau tăcuți în fundul gropii. Acolo, jos, erau oasele și avură impresia netă că sufletul blând al mortului plutește prin jur binecuvântându-i.

La început nu le atrase atenția nimic special, până când Mircea arătă intrigat spre interiorul cosciugului. In fundul lui, printre reflexele mate date de oase, se vedeau două puncte ce scânteiau feeric redând astfel aproape cu totul lumina albă în care se scăldau.

Unul dintre cei doi săpători, intră și scoase micile obiecte strălucitoare ce intrigaseră pe cei de sus, iar Provian se grăbi să ia unul. Era un briliant șlefuit artistic și de o puritate neîntrecută. Valora cel puțin un milion de lei.

Căutând bine, găsiră în total șase bucăți, unul mai frumos decât altul. Mortul își ținea astfel cuvântul dat; înapoia ce *mâncase* sau mai bine zis ce înghițise când își simțise sfârșitul apropiat.

Ultimul mister din lanț era consumat.

Mircea Grigorescu cuprinzându-și tânăra soție peste umeri zise simplu fără să-și ascundă deloc admirația:

— Ca să vă mulțumesc domnule So-

rin, ar fi prea puțin lucru căci vă datorăm totul! De aceia, ca să vă amintiți totdeauna de noi vă rog mult să primiți aceasta!

Era cel mai frumos diamant din colecție și Lucian își dete seama că refuzul său ar fi însemnat o jignire. Deaceia îl primi, mulțumi și îi strânse mâna cu putere, iar Mircea înțelese că această strângere valora pentru celalalt mai mult decât mica avere pe care i-o dăruise...

Intr'un compartiment de clasa I-a a unui tren rapid ce gonea spre Capitală, călătoreau doi bărbați ce tocmai părăsiseră Carmen-Sylva.

Unul din ei, înalt, cu trăsături fine și cu ochii albaștri pătrunzători, dădu la iveală pe neașteptate un obiect micuț pe care îl îndesă în mâna celuilalt zâmbind ușor.

Al doilea călător, un tip bine construit și cu aparențe de inspector de poliție, protestă delicat în fața acestui gest, dar argumentele celuilalt se pare că erau prea tari pentru ca el să-i poată refuza darul. La urmă, învins, privi cu plăcere la noua sa proprietate și gândul său stabilise rapid destinația ce o va avea cel mai frumos dintre briliantele lui Grigorescu.

Tăcerea se restabili, iar trenul înainta în acelaș ritm lin și monoton. Se scurse astfel mai mult de o oră și primul călător căscând plictisit, scoase din buzunar un ceas de aur, cu lanț gros tot de aur pe care după ce-l consultă puțin, începu să-l întoarcă sgomotos.

Al doilea călător, deșteptat din reveria în care căzuse, privi la această operație cu interes crescând. Părea cuprins de o uimire fără margini, care ajunse la maximum când îl văzu pe celălalt scoțând o serie întreagă de alte noui obiecte; își recunoscu pe rând portmoneul, revolverul, bricheta, precum și celelalte toate.

Cum au ajuns lucrurile sale în posesia celuilalt ? Le răscumpărase ? I le dăduse cei ce le-au furat ? Nu putea pricepe nici decum !

Le luă totuși mulțumit și băgându-le în buzunare pe la locurile lor, renunță să mai rezolve acest ultim mister pe care i-l mai punea ZIMBRII de ARGINT.

SFÂRȘIT

„ZIMBRII DE ARGINT“

Constituesc povestea uimitoare a trei miniaturi misterioase în jurul cărora se ţese cea mai bizară intrigă poliţistă ce s'a scris vreodată.

O serie de tragedii inexplicabile în aparenţă, se leagă întocmai ca verigele unui lanţ, spre a se ajunge la un desnodământ dintre cele mai neaşteptate.

Cititorul, ia parte împreună cu personagiul principal la căutarea adevărului şi descoperă, spre uimirea sa, că fapte în aparenţă **imposibile**, se explică prin cea mai perfectă logică.

In plus, întocmai ca în operile marelui **Edgar Wallace**, cititorul va urmări pasionat romanul de dragoste curată a doi tineri cari învingând orice obstacole ajung...

Dar dece să vă răpim farmecul surprizei ?

Imprimeriile „CURENTUL”
Strada Belvedere Nr. 6
BUCUREŞTI

Preţul [illegible]anului: 15 lei

cu adaus de [illegible]u timbrul obligatoriu pe[illegible]asascriitorilor“

Total: 16 lei